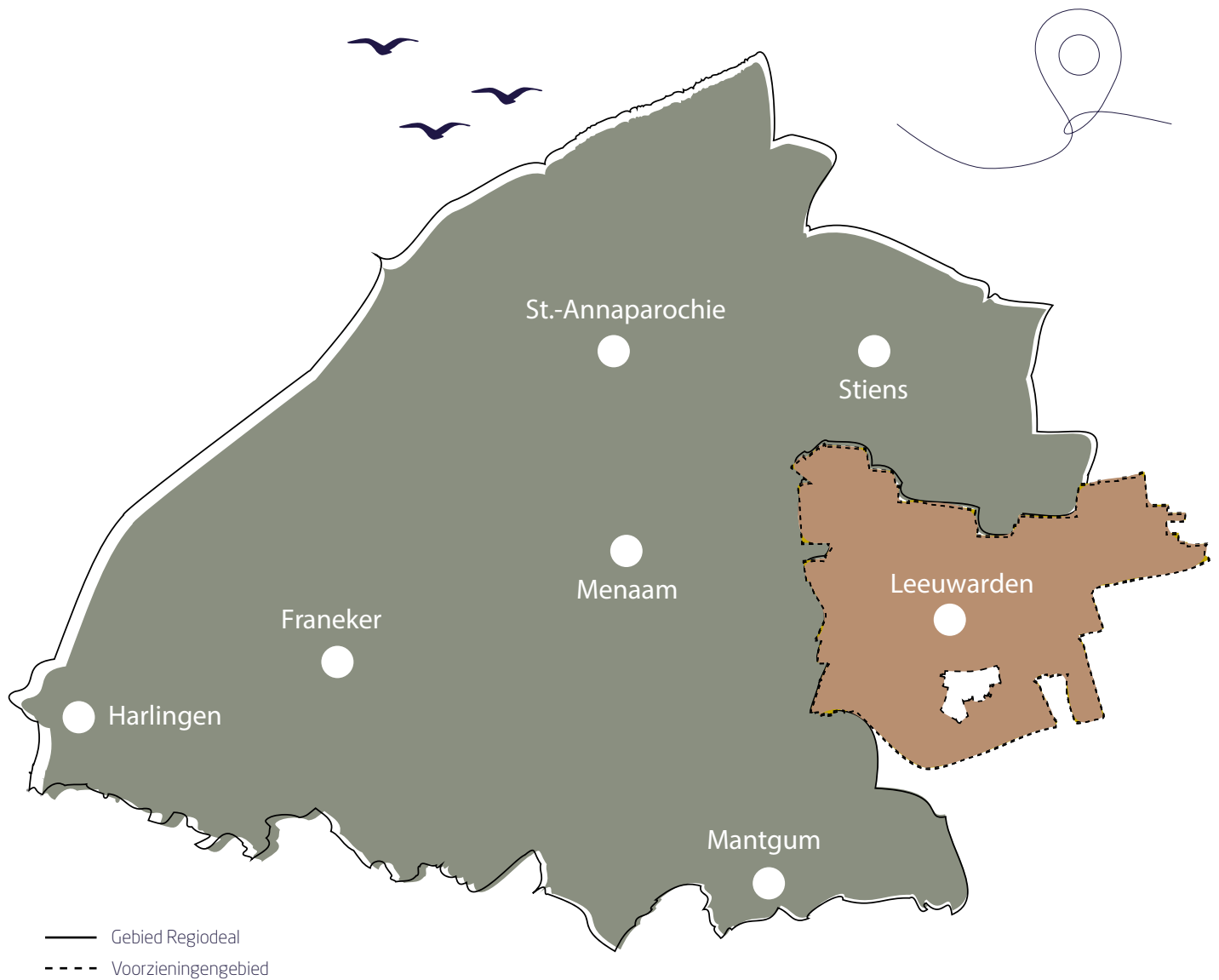

PROGRAMMAPLAN
REGIODEAL
NOARDWEST
FRYSLÂN:
IN NIJE TIID

VAN SMALLE TERP NAAR BREDE WELVAART

GRENSREGIO NOARDWEST FRYSLÂN

We zijn een grensregio met de uitdagingen die kenmerkend zijn voor een gebied aan de randen van het vaste land. Samen met inwoners, ondernemers, de drie gemeenten, de provincie Fryslân, het Wetterskip Fryslân, het Rijk, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties gaan we binnen de Regiodeal aan het werk langs drie pijlers: Vitale economie, Kwaliteit van leven en Natuurlijk in Balans. Tijdens deze middag willen we vieren dat we de Regiodeal hebben gesloten en de samenwerking voor de toekomst inluiden. Op nei in nije tiid!

INHOUD

1 / INLEIDING	5
2 / GOVERNANCE	8
3 / ORGANISATIE	14
4 / STRATEGISCHE SAMENWERKING MET HET RIJK, DE ANDERE PARTNERS EN OMLIGGENDE REGIO'S	19
5 / FINANCIËN	22
6 / MONITORING	24
7 / COMMUNICATIE	26
8 / PROGRAMMALIJNEN	27
9 / VERANTWOORDING	35
10 / RISICO'S	37
11 / BIJLAGEN	
Bijlage 1 / Samenwerkingsovereenkomst (SOK)	39
Bijlage 2 / DIN programmalijnen	54
Bijlage 3 / Format aanvraagformulier	58
Bijlage 4 / Programmabegroting	61
Bijlage 5 / Convenant Regiodeal	62
Bijlage 6 / Indicatoren van de 0-meting	77
Bijlage 7 / Communicatiefraam	78
Bijlage 8 / Risico's	79

**ROUTE TOT
VASTSTELLING
PROGRAMMAPLAN
EN SOK:**

Bestuurstafel 10 april 2024

Colleges/besturen 23 april 2024

01 INLEIDING

Eind 2020 heeft de regio Noardwest Fryslân de ambitie uitgesproken om tot een Regiodeal te komen. Vanaf dat moment is er een proces gestart om tot een inhoudelijke propositie te komen en een lobby richting het Rijk te starten. Op 1 november 2023 is de Regiodeal Noardwest Fryslân ondertekend door het Rijk en de regionale overheden. Met het ondertekenen van de Regiodeal ontvangt de regio 20 miljoen euro van het Rijk om te werken aan en proactief te anticiperen op de gevolgen van de demografische ontwikkelingen in de regio en klimaatverandering. Daarnaast heeft de regio de plicht om 20 miljoen euro cofinanciering hiervoor in te zetten.

De Regiodeal Noardwest Fryslân is een initiatief van de gemeenten Harlingen, Leeuwarden en Waadhoeke samen met de provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Regiodeal.

De ambitie van de Regiodeal Noardwest Fryslân is om met een integrale aanpak de regio te ontwikkelen tot koploper duurzame brede welvaart in perifere regio's binnen Nederland. Om dit te bereiken is er een programma ontwikkeld dat is opgebouwd uit drie programmalijnen met daaronder een aantal thema's:

1. Vitale economie met de thema's hands on valley, leven lang leren, beleef Noardwest en nieuwe mobiliteit.
2. Kwaliteit van leven met de thema's vitale kernen en ondermijning.
3. Natuurlijk in balans met de thema's landschap, landbouw en water en het thema energielandschap.

De projecten vanuit deze programmalijnen en thema's grijpen op elkaar in en versterken elkaar. Daardoor ontstaat meerwaarde. Daarnaast heeft de regio de ambitie om een duurzaam partnerschap aan te gaan; niet alleen als overheden onderling, maar ook met de (triple helix) partners binnen én buiten de regio.

Dit programmaplan beschrijft hoe de regio de ambities uit de Regiodeal wil uitvoeren en schept hiervoor randvoorwaarden. Het is de basis voor de uitvoering die zich de komende vijf jaar richt op de gewenste ontwikkeling(en) van de brede welvaart in de regio. Het geeft helderheid over hoe:

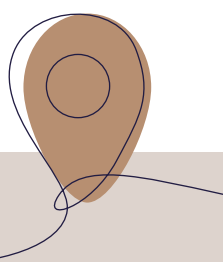
- er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een **duurzaam partnerschap** tussen de regionale overheden, het Rijk en ook andere (triple helix) partners, waaronder een periodiek Rijk-Regio overleg.
- er per programmalijn en per thema inzet wordt gepleegd om de **beoogde resultaten** van de Regiodeal te realiseren.
- er een gecoördineerde inzet van de gezamenlijke **financiële middelen** op basis van de afspraken in de Regiodeal tot stand komt.
- er coördinatie van **de (personele) inzet** van de partijen in het kader van de uitvoering van de Regiodeal wordt geregeld.
- het **lerend effect** van de Regiodeal in beeld wordt gebracht.
- er **eenduidige communicatie** over de Regiodeal plaatsvindt.

Het programmaplan is tot stand gekomen door een samenwerking tussen het programmateam en de adviseurs regiodeals van de betrokken overheden. Gedurende het proces van totstandkoming zijn onder andere het directieoverleg, bestuurders en griffiers geïnformeerd en betrokken bij essentiële onderdelen van het programmaplan.

Ook vormt dit programmaplan een nadere uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst (hierna SOK) tussen de deelnemende overheden. Deze overeenkomst is bijgevoegd bij dit programmaplan (bijlage 1).

HET PROGRAMMA IN ÉÉN OOGOPSLAG

Voor het programma is een totaaloverzicht Doelenboom gemaakt waarin in één oogopslag op hoofdlijnen overzicht wordt gegeven over het programma. Per programmalijn is er een Doelen en Inspanningen Netwerk (DIN) opgesteld (zie hoofdstuk 8) waarin ook de inspanning tot op een verder detailniveau zijn aangegeven. Op pagina 6 is het totaaloverzicht weergegeven.

LEESWIJZER

Het programmaplan is voor een groot deel een nadere uitwerking van de afspraken uit de overeengekomen SOK tussen de betrokken overheidspartijen bij de Regiodeal. Soms gaat het hierbij ook om nieuwe elementen voortbouwend op de afspraken uit deze overeenkomst. Achtereenvolgens wordt in voorliggend programmaplan de governance, de organisatie en de strategische samenwerking met het Rijk en de andere partners en de omliggende regio's besproken. Daarna wordt ingegaan op de financiën van het programma, de monitoring op doelen en resultaten en werkwijze bij de communicatie over het programma. Tot slot wordt ingegaan op een nadere uitwerking per programmalijn tot op resultaatsniveau, de verantwoording over het programma en een overzicht van de belangrijke risico's.

Over het algemeen geldt dat dit programmaplan een dynamisch document is. Gedurende de looptijd van het programma kan er een noodzaak ontstaan om het programmaplan (op onderdelen) te wijzigen. Bijvoorbeeld omdat we worden ingehaald door de realiteit of omdat er nadere uitwerkingen (op onderdelen) van het programmaplan plaatsvinden. Ook kunnen geleerde lessen leiden tot een aanpassing van dit plan. Dit document kan dan opnieuw worden vastgesteld door de bestuurstafel. Verwacht wordt dat een aanpassing van het plan minimaal 1 x per jaar moet plaatsvinden. Dit geldt ook voor de DIN's die per programmalijn zijn opgesteld.

Op dit moment geldt namelijk dat het uitwerkingsniveau voor de verschillende programmalijnen nog van elkaar verschilt. Vooral de mate van concreetheid is verschillend. Voor programmalijn 1 is de uitwerking verder dan die voor programmalijn 2 en 3. Bij programmalijn 1 heeft al een eerste uitwerking plaatsgevonden op het niveau van resultaten en inspanningen. Deze uitwerking moet voor programmalijn 2 en 3 nog plaatsvinden. In een nieuwe versie van het programmaplan wordt dit opgenomen.

REGIODEAL NWF: 2023-2029:

De regio NWF is koploper brede welvaart in perifere regio's binnen Nederland

ONZE REGIODEAL PRINCIPES:

- We streven naar integrale en langjarige samenwerking
- We bevorderen leren en passen ons aan als de omstandigheden hier om vragen
- We willen een schaa sprong bevorderen en synergie: we investeren op het schaalniveau van de hele regio en denken over grenzen heen
- We zijn als overheden gelijkwaardige partners

VITALERE ECONOMIE

De Regio NWF heeft een vitalere economie

DOELEN 2023-2029

Hands on Valley:

- Kennismakelaars zijn aangesteld
- Een programma van innovatietafels is opgezet
- Een ondernemers en mentor-programma is opgezet
- Er is een agrofoodhub
- Er is een maritieme hub
- X acquisities en onderzoek naar modernisering bedrijventerreinen
- Regiomarketing en behoeften-onderzoek is gereed.

Leven Lang Leren:

- Een onderwijsprogramma voor Leven Lang Leren en werken is ontwikkeld en in uitvoering
- Er zijn coaches aangesteld voor het verbeteren afbouw arbeidsmarkt.
- Er is een werkcarrousel ontwikkeld.
- Er is een verbeterplan arbeidsmigranten opgesteld en in uitvoering.
- De onderwijsmogelijkheden bij de Academie van Franeker zijn uitgebouwd.

Beleef Noordwest:

- Er is capaciteit georganiseerd
- Er is een aanpak verbetering regiomarketing

Nieuwe mobiliteit:

- Er is een regiobrede mobiliteitsvisie
- Er zijn x mobiliteitshubs
- Er worden meerdere mobiliteits-services aangeboden
- Er zijn x pilots WMO vervoer
- Er zijn x pilots waarbij inwoners de mobiliteitstaken vd overheid oppakken
- Er is een communicatie & marketing aanpak

KWALITEIT VAN LEVEN

De Regio NWF heeft de kwaliteit van leven versterkt door in te zetten op sterkere vitale kernen en minder ondermijning

DOELEN 2023-2029

Vitale kernen:

- Een onderzoek is klaar naar de status van de kernen in onze regio
- In 10 prioritaire kernen zijn maatregelen genomen om de leefbaarheid te versterken

Ondermijning:

- Ondermijning is scherper in kaart gebracht via een onderzoek
- 3 innovatieve controle en onderzoeksmethoden zijn ontwikkeld en getest
- Er zijn x investeringen gedaan in zorg en preventiestructuren.

NATUURLIJK IN BALANS

De regio NWF is onderweg naar een natuurinclusieve, circulaire en daarmee toekomstbestendige landbouw en meer duurzame energie

DOELEN 2023-2029

Landschap, landbouw en water:

- Er is een bioregio Noordwest
- Er is een integrale aanpak tegengaan verzilting
- Er is een onderzoek klaar naar het gebruiken van havenslib in de landbouw
- Er is een start gemaakt met het verduurzamen van de voedsel-sector

Energie

- Er ligt een plan voor een energielandschap
- Er worden energie initiatieven ondersteund via een fonds
- Er is een energie coöperatie opgericht

SAMENWERKEN AAN BREDE WELVAART

De regio NWF kent een blijvend sterkere samenwerking tussen de samenwerkende overheden en de partners in de regiodeal en betere bewustwording over wat nodig is om koploper brede welvaart te worden in perifere regio's

DOELEN 2023-2029

Samenwerking:

- Goede bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in de regio
- Programmaplan en SOK is gereed in 2024
- Bijeenkomsten met partijen in de regio
- Programmamteam en uitvoeringsorganisatie staat in 2024

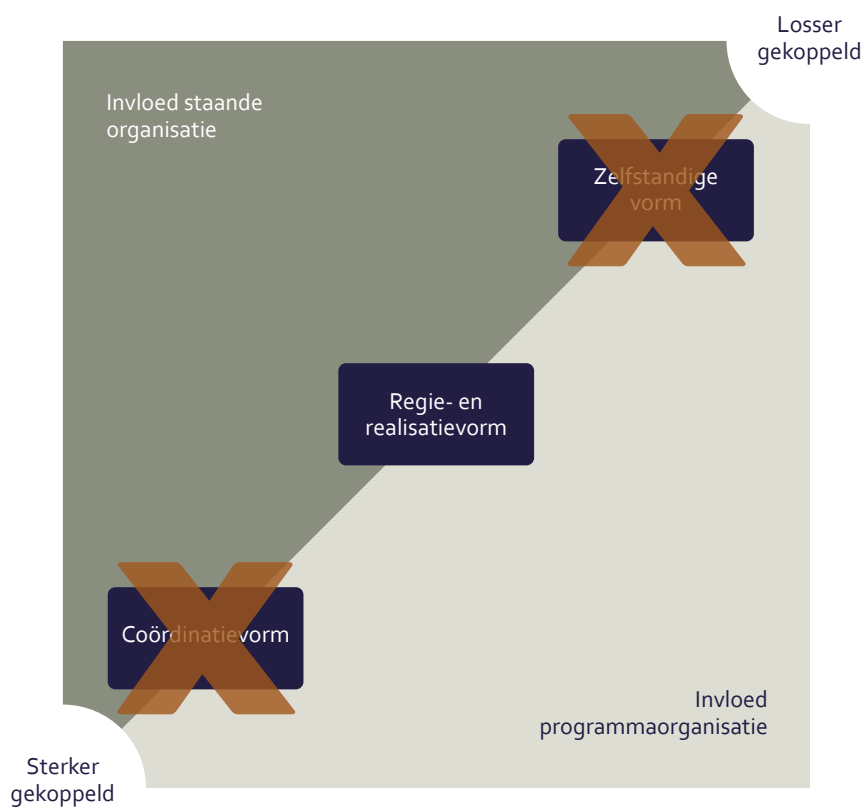
Monitoren en leren:

- Monitoring brede welvaart (outcome) en monitoring output – lerende bijeenkomsten

02 GOVERNANCE

TYPE PROGRAMMA

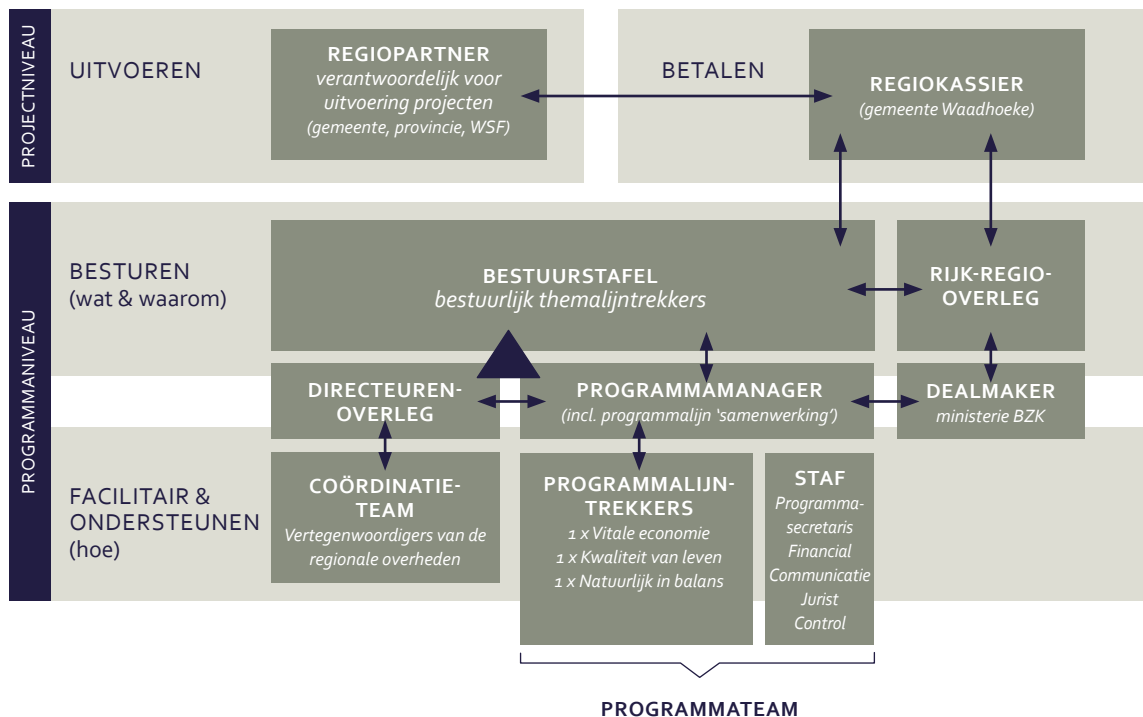
De Regiodeal is een programma waarbij er zowel invloed van de bestaande organisaties (de regiopartners) is als invloed vanuit de programmaorganisatie. Dit vraagt om een aanpak die gericht is op een regie- en realisatievorm (Werken aan Programma's, Prevaas en van Loon, 2014).

- Vormen variëren per programma in één organisatie
- Vormen variëren per stadium in één programma
- Sterk gekoppelde vormen als samen werken centraal staat
- Los gekoppelde vormen bij 'overlevingsprogramma's'

INRICHTING GOVERNANCE

De governance van de samenwerking in het kader van de Regiodeal wordt volgens onderstaande afbeelding ingericht. In dit hoofdstuk wordt een nadere toelichting gegeven op de diverse onderdelen bij het onderdeel 'besturen'. In het volgende hoofdstuk 'organisatie' wordt de organisatie van het onderdeel 'faciliteren & ondersteunen' nader toegelicht. De formalisering van afspraken over de governance zijn vastgelegd in de SOK. Voor de afspraken hieromtrent wordt verwezen naar deze SOK (zie bijlage 1). Hieronder volgt een beknopte weergave van deze afspraken en op sommige onderdelen een nadere uitwerking ervan (bijv. het toetsingskader). Ook worden nog een aantal andere onderdelen uit de governance toegelicht die niet in de SOK aan de orde komen (zoals het Rijk-Regio-overleg en het driehoeksoverleg).

RIJK-REGIO-OVERLEG

Dit overleg vindt plaats op basis van artikel 7 van het convenant Regiodeal. Hieronder volgt een beknopte weergave van de afspraken zoals vastgelegd in het convenant:

- Het overleg vindt minimaal 1x per jaar plaats, uiterlijk in de maand september.
- Werkafspraken worden in dit overleg vastgelegd, onder andere over het afleggen van verantwoording aan volksvertegenwoordigers en achterbannen.
- Onderwerpen:
 - In ieder geval de jaarlijkse voortgangsrapportage (artikel 8, lid 2 convenant Regiodeal)
 - Nader te bepalen
- De samenstelling van het overleg bestaat uit een afvaardiging van:
 - Ministeries van het Rijk:
 - Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 - Economische Zaken en Klimaat
 - Justitie en Veiligheid
 - Infrastructuur en Waterstaat
 - Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 - Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 - Leden bestuurstafel

BESTUURSTAFEL (BT)

In de SOK zijn afspraken vastgelegd over de rol en taken van de bestuurstafel. Als aanvulling daarop zijn er nog de volgende afspraken die wij vastleggen in dit programmaplan. De bestuurstafel:

- neemt besluiten over programma's, projecten en de toewijzing van de rijksmiddelen.
- geeft richting aan het programma door kaders vast te stellen, waaronder de SOK en het programmaplanplan.
- stelt objectieve criteria vast voor de beoordeling van programma's en projecten (zie verder het toetsingskader).
- bewaakt voortgang en stuurt, indien nodig, programma bij.
- houdt de eigen colleges/bestuurders goed op de hoogte van alle ontwikkelingen m.b.t. de Regiodeal.
- maakt afspraken over bestuurlijke themalijntrekkers en over de wijze waarop contact onderhouden wordt met hun collega-portefeuillehouders bij de andere overheden.

Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- het informeren van collega-portefeuillehouders over de voortgang van de uitvoering binnen een themalijn
- het meenemen van collega-portefeuillehouders in afwegingen, verdere uitwerkingen en eventueel te maken keuzes binnen een themalijn

De samenstelling van het overleg bestaat uit:

- minimaal één bestuurlijk vertegenwoordiger per regiopartner
- de voorzitter van de bestuurstafel is de burgemeester van gemeente Waadhoeke

De bestuurlijke themalijntrekkers maken altijd onderdeel uit van de bestuurstafel. De bestuurstafel zorgt ook voor een noodzakelijke verbinding met het Rijk-Regio-overleg qua samenstelling.

DRIEHOEKSOVERLEG

Het driehoeksoverleg wordt niet benoemd in de SOK. Hieronder volgt een uitwerking van taken en verantwoordelijkheden van dit overleg. Het driehoeksoverleg is:

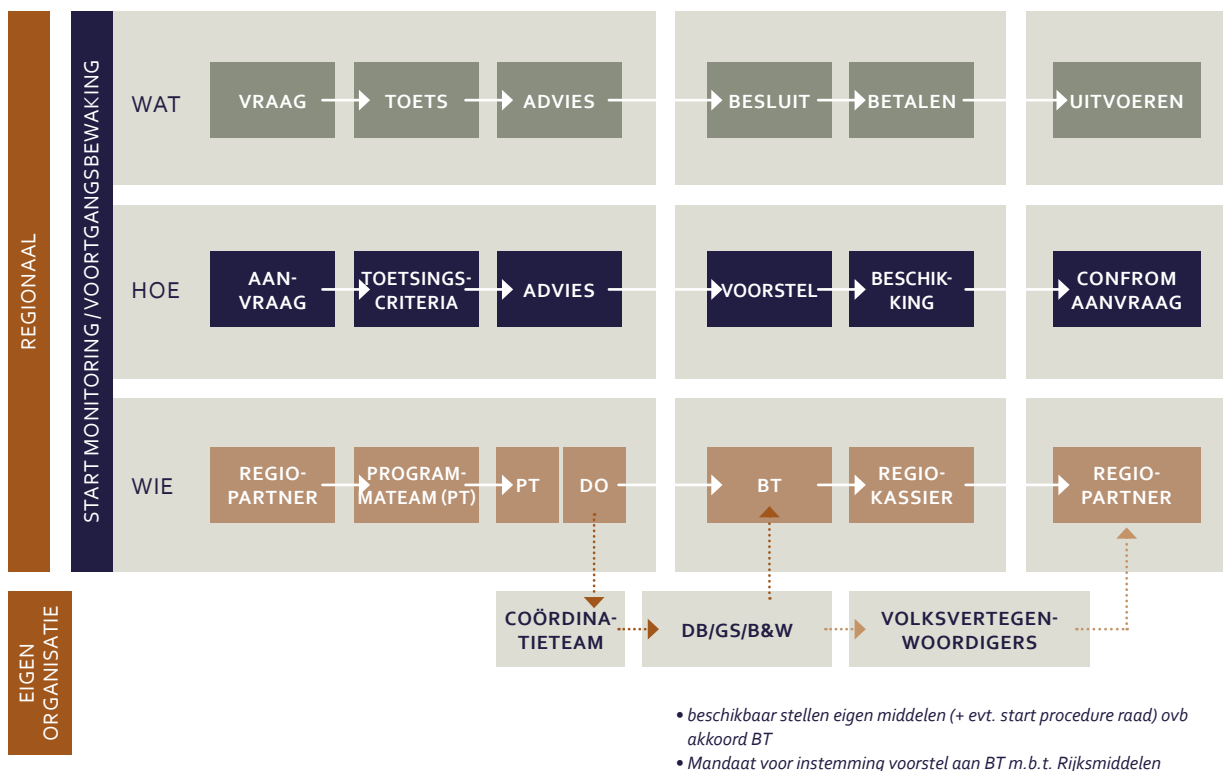
- samen met de programmamanager verantwoordelijk voor het voorbereiden van de bestuurstafel overleggen.
- heeft overleg over de bevordering (en facilitering) van de besturing en uitvoering van het programma.

De samenstelling van het driehoeksoverleg bestaat uit:

- de voorzitter van de bestuurstafel
- de voorzitter van het directeurenoverleg
- de programmamanager van de Regiodeal

BESLUITVORMINGSPROCES

Het besluitvormingsproces rondom de Regiodeal (en meer specifiek de inzet van de rijksmiddelen) verloopt volgens onderstaand besluitvormingsschema. De regiokassier voert de besluiten van de bestuurstafel uit rondom de uitbetaling van de rijksmiddelen aan de regiopartners. Hiervoor geeft de bestuurstafel instructies aan de regiokassier. Eventueel kunnen er mandaten worden gegeven aan het directeurenoverleg. Zo heeft het directeurenoverleg het mandaat over de inzet van de regionale uitvoeringskosten van 1,2 miljoen euro.

TOETSINGSKADER

In de SOK wordt gesproken over het vastleggen van een toetsingskader om aanspraak te maken op de rijksmiddelen van de Regiodeal. Een uitwerking hiervan volgt hieronder.

Een project moet minimaal aan de volgende eisen voldoen. Deze worden meegenomen in de advisering richting de bestuurstafel:

- Sluit aan bij de ambities in de Regiodeal.
- Project heeft regionale impact.
- De benodigde cofinanciering vanuit één of meerdere partners is beschikbaar gesteld.
- Er is (in-kind) ambtelijke capaciteit geregeld voor de uitvoering.
- Uitvoering is (uiterlijk) gereed in 2028.

Daarnaast volgt er een toetsing aan een aantal criteria. Dit betreft de zogenoemde 'plus' van de Regiodeal.

De criteria zijn eerder opgesteld door het adviesbureau Public Result:

- Meer massa: het projectvoorstel is een nieuw project of minimaal een plus op een bestaand project.
- Versnelling: het projectvoorstel maakt de realisatie van bestaande activiteiten versneld mogelijk.
- Innovatie: het projectvoorstel is innovatief (ten opzichte van wat al gebeurt in de regio).

-
- Regionaal: het projectvoorstel heeft positieve impact in meer dan één gemeente.
 - Cofinanciering markt: marktpartijen hebben zich gecommitteerd aan het voorstel (financieel en of uitvoering).
 - Reproduceerbaar: het projectvoorstel kan – bij aantoonbaar succes – worden uitgerold of toegepast in andere kernen / gemeenten / regio's.
 - Het projectvoorstel is bottom-up tot stand gekomen.
 - Structurele impact: Regiodeal-geld voor een voorstel is *trigger money* om een ontwikkeling te bestendigen.

Een project voldoet aan zoveel mogelijk van bovenstaande criteria en heeft invloed op de advisering richting de bestuurstafel.

VOLKSVERTEGENWOORDIGING

Een belangrijk onderdeel van het programma is de rol die betrokken volksvertegenwoordigers hebben bij (de uitvoering van) het programma. Deze paragraaf dient ervoor om hier duidelijkheid over te geven. Ook bij de communicatie in de toekomst richting volksvertegenwoordigers zal er vanuit het programma steeds duidelijk worden aangegeven wat die rol is zoals de controlerende, kaderstellende rol en het beschikbaar stellen van financiële middelen.

Zoals later in dit programmaplan zal worden vermeld, wordt er gewerkt aan een verdere concretisering van de programmalijnen (zie hiervoor hoofdstuk 8). Met deze verdere uitwerkingen van de programmalijnen wordt toegewerkt naar het opstellen van Plannen van Aanpak (PvA's). In deze PvA's wordt in meer details uitgewerkt aan welk projecten er gewerkt gaat worden om de gestelde doelen van de Regiodeal te behalen. Over deze PvA's worden volksvertegenwoordigers van de regiopartners op verzoek van de bestuurstafel van de Regiodeal via het betreffende college (dagelijks bestuur) in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten over in hoeverre de PvA's nog passen binnen de doelen van de Regiodeal. De PvA's kunnen hier (deels) op aangepast worden. In ieder geval volgt er een reactie vanuit het programma via de bestuurstafel op de ingediende wensen en bedenkingen. Mochten er gedurende de looptijd van de Regiodeal tijdens de uitvoeringsfase nog inhoudelijke koerswijzigingen optreden, dan zal het college van de betreffende partner(s) via de route van wensen en bedenkingen deze wijzigingen voorleggen aan de volksvertegenwoordiging.

Over de gestelde doelen vindt op programmaniveau monitoring en verantwoording plaats (zie hiervoor hoofdstuk 6 en 9).

Vanuit het programma worden daarnaast jaarlijks minimaal twee momenten georganiseerd waarbij volksvertegenwoordigers geïnformeerd worden over de uitvoering van het programma. Dit betreffen de Regiodeal-dag en het toesturen van de jaarlijkse voortgangsrapportage over het totale programma. Voor de Regiodeal-dag geldt dat als er inhoudelijk nog keuzes moeten worden gemaakt bij de uitvoering, dat dit moment ook geldt als een extra mogelijkheid voor het programmateam om de volksvertegenwoordiging hierbij te betrekken. De inhoudelijke keuzes die mogelijk tijdens de Regiodeal-dag voorbijkomen, krijgen een via de reguliere route die in deze paragraaf (en elders in het programmaplan) geschetst wordt.

De Regiodeal komt tot uitvoering via concrete projecten. Soms gaat het om projecten waarbij één partner betrokken is, vaker gaat het om (bestaande) projecten waarbij meerdere of alle partners een actieve rol spelen. Die projecten zullen bij de deelnemende partner(s) aan het betreffende project aan de orde komen via de reguliere besluitvormingsroutes van die partner(s). Bij projecten die in het kader van de Regiodeal worden opgestart, wordt het voorstel tot besluitvorming in het bredere perspectief van de Regiodeal geplaatst en voorzien van de nodige context die verband houdt met de cofinancieringsafspraken tussen de partners zoals vastgelegd binnen de Regiodeal. Het uitgangspunt hierbij is om zo veel mogelijk aansluiting te zoeken bij de P&C-cyclus van de regiopartners.

REGIOKASSIER

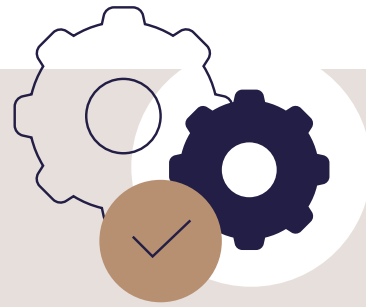
Zoals vastgelegd in de SOK fungeert de gemeente Waadhoeke als regiokassier voor de Regiodeal Noardwest.

Hieronder volgt een nadere uitwerking van de afspraken uit de SOK. De regiokassier:

- neemt de bijdrage van het ministerie van BZK in ontvangst via een Specifieke Uitkering (SPUK) en heeft daarmee een directe financiële relatie met het Rijk.
- zorgt voor het nakomen van financiële kaders en taken volgens regeling SPUK Regiodeals 4e tranche en hoofdstuk 3 Financiële Verhoudingswet.
- is verantwoordelijk voor het beheer van de financiën en administratieve verwerking van de bijdrage van het ministerie van BZK (circa € 20,- miljoen).
- stelt concept beschikkingen op waarover de bestuurstafel kan besluiten.
- voert beschikkingen uit in opdracht van de bestuurstafel naar regiopartners. Regiopartners moeten eventueel doorbeschikken naar 'derden'. Hiervoor geldt de bezwaar- en beroepsprocedure van de betreffende regiopartner.
- vervult de werkgeversrol van de functies programmamanager en programmasecretaris binnen het programma-team in opdracht van het directeurenoverleg (besteding van regionale uitvoeringskosten).

Regiopartners zijn verantwoordelijk voor de eigen administratie en het tijdig aanleveren van informatie richting het Rijk in het kader van de verantwoording via de SiSa (Single Information en Single Audit) en de programmamanager over de voortgang volgens de gemaakte afspraken in de SOK. Zie hiervoor verder hoofdstuk 9 over de verantwoording.

03 ORGANISATIE

FACILITEREN & ONDERSTEUNEN

In dit hoofdstuk volgt een verdere toelichting op de governancestructuur uit hoofdstuk 2. Wat nu volgt is een toelichting op de onderdelen zoals benoemd onder 'faciliteren & ondersteunen'. Ook hier geldt dat, net als in hoofdstuk 2, de formalisering van afspraken over de governance zijn vastgelegd in de SOK. Voor deze afspraken wordt verwezen naar deze SOK. Hieronder volgt een beknopte weergave van deze afspraken en op sommige onderdelen een nadere uitwerking ervan (bijvoorbeeld hoe de juridische, financiële en staf ondersteuning wordt georganiseerd).

DIRECTEURENOVERLEG

Het directeurenoverleg:

- is opdrachtnemer van de bestuurstafel (de bestuurstafel is bestuurlijk opdrachtgever).
- draagt zorg voor de uitvoering van de taken van de bestuurstafel en adviseert de bestuurstafel over de te nemen besluiten, waarbij de voorzitter van het directeurenoverleg deze rol namens het directeurenoverleg concreet vormgeeft.
- beschikt namens de bestuurstafel over de regionale uitvoeringsmiddelen en zet deze in.
- is ambtelijk opdrachtgever voor de programmamanager.
- geeft de regiokassier opdrachten aangaande werkgeverschap.
- stelt voldoende medewerkers beschikbaar met het juiste profiel.
- draagt zorg voor een adequate in-kind inzet van medewerkers voor de Regiodeal voor alle rollen die in-kind worden ingevuld én de inhoudelijke inzet bij de projecten.
- is verantwoordelijk voor de programma-organisatie.
- ondersteunt de samenwerking tussen de partijen in het kader van de Regiodeal.

Elke afzonderlijke afgevaardigde directeur namens de partners bij dit overleg is gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever voor de projecten die bij zijn organisatie worden uitgevoerd. Deze directeur fungeert daarbij als eerste escalatieniveau voor programmalijntrekker(s) en projectleider(s) bij de dagelijkse projectsturing.

PROGRAMMATEAM

Het programmateam is verantwoordelijk voor het realiseren van het programma en faciliteren van het directeurenoverleg en de bestuurstafel bij de coördinatie, besluitvorming en uitvoering van de afspraken uit het regiodeal convenant. Het programmateam bestaat uit:

- programmamanager
- programmalijntrekkers
- staf: programmasecretaris, financial, communicatie, jurist en control

PROGRAMMAMANAGER

De programmamanager:

- is opdrachtgever voor de leden van het programmateam.
- is contactpersoon namens de Regiodeal Noordwest Fryslân met de dealmaker van het Rijk.

- geeft leiding aan het programmateam en de uitvoering van het programma en zorgt voor adequate besluitvorming.
- doet de voorbereiding van de agenda & besluitvormende documenten ten behoeve van de bestuurstafel in samenspraak met programmateam en het directeurenoverleg en in afstemming met het driehoeksoverleg.
- bereidt de agenda van het directeurenoverleg voor in overleg met de voorzitter van het directeurenoverleg.
- bewaakt de doelen van het programma.
- stuurt op samenhang binnen het programma.
- heeft het overzicht over het geheel.
- organiseert het Rijk-Regio-overleg in afstemming met de dealmaker van het Rijk en het programmateam,
- waarbij de programmamanager ook verantwoordelijk is voor de verantwoording in afstemming met de regiokassier.
- is verantwoordelijk voor de programmalijs 'samenwerking'.
- bouwt aan én onderhoudt een netwerk van samenwerkingspartners in samenwerking met het programmateam.
- zorgt voor informatievoorziening en communicatie over het programma.
- bewaakt inhoudelijke, financiële en organisatorische kaders van het programma.

PROGRAMMASECRETARIS

De programmasecretaris adviseert de programmamanager bij programma-issues (planning, financiën, kwaliteit) en het doen van voorstellen. De programmasecretaris:

- levert een procesmatige bijdrage op (deel)terreinen van het programma.
- assisteert de programmamanager bij het structureren van programma's.
- richt programmadosiers in en beheert deze.
- stelt projectplanningen op en beheert deze.
- ondersteunt bij het opstellen van periodieke management- en voortgangsrapportages.
- monitort de voortgang en afspraken van het programma en jaagt actiehouders na.
- stelt financiële rapportages en budgetbewaking voor het programma op (op basis van input vanuit de regiopartners) en beheert deze, inclusief de regionale uitvoeringskosten.
- plant overleggen in en doet aan verslaglegging.

COÖRDINATIETEAM

Het coördinatieteam bestaat uit medewerkers van de regiopartners (één medewerker per regiopartner) die binnen hun eigen organisatie verantwoordelijk zijn voor de Regiodeal. Het coördinatieteam is de ambtelijk werkgroep die de samenwerking tussen partijen in het kader van de Regiodeal faciliteert en ondersteunt. Dit is met name gericht op bestuurlijk-politieke en besluitvormingsaspecten bij de regionale partners. Het coördinatieteam is complementair aan de rol van het programmateam. Verder kan het coördinatieteam gevraagd en ongevraagd advies geven aan de programmamanager of het programmateam.

PROGRAMMALIJNTREKKERS

Programmalijsntrekkers dragen, samen met de betrokken medewerkers van de partners, zorg voor de uitvoering van een programmalijs. De programmalijsntrekker:

- stuurt op integrale aanpak en opgavegerichte werkwijze.
- stuurt op en bewaakt voortgang van de programmalijs.
- coacht en begeleidt de eerste fase van een project als dat wenselijk of nodig is.
- stimuleert, jaagt aan en ondersteunt het tot stand komen van (nieuwe) ontwikkelingen.
- stelt periodiek DIN's op, samen met de betrokken medewerkers van de partners, en verdeelt taken.
- bewaakt de realisatie van de doelen van de programmalijs en zorgt voor monitoring programmalijs op het gebied van tijd, geld en kwaliteit. Bij geconstateerde of dreigende afwijkingen worden de verantwoordelijk directeur van de partner en de programmamanager geïnformeerd.
- organiseert leerkringen of gelijksoortige bijeenkomsten.
- zorgt voor een jaarlijkse rapportage aan de programmamanager over de voortgang van de programmalijs.
- heeft periodiek overleg met de programmamanager over de voortgang binnen de programmalijs.

De programmalijsntrekkers voeren zelf géén projecten uit, maar zorgen wel samen met het programmateam voor de besluitvorming rond de plannen van aanpak en de projectbewaking.

STAF

De staf zorgt voor een voldragen plan van aanpak op de aspecten juridisch, communicatie en financieel waarover het directeurenoverleg en daarna de bestuurstafel kan beslissen. Alle stafleden hebben bij de regiopartners een achterban voor gezamenlijk overleg & uitvoering. De mogelijkheid bestaat dat een aantal onderdelen (en bijbehorende benodigde capaciteit) op afroep beschikbaar is.

Communicatie

Staflid is:

- verantwoordelijk voor de communicatie over het programma volgens het communicatieframe.
- stemt af met de communicatieadviseurs van de partners.
- verzorgt de communicatie & content naar de landelijke Regiodeal-communicatie vanuit de regio.
- neemt deel aan landelijke overleggen voor de communicatiemedewerkers.
- is eerste aanspreekpunt voor communicatiemedewerker vanuit het Rijk.
- faciliteert bij de organisatie van bijeenkomsten.
- beoordeelt PvA's op het gebied van communicatie.

Financieel

Staflid:

- beoordeelt PvA's op het gebied van financiën.
- zorgt voor uniforme en gestroomlijnde procedure om de regiomiddelen tijdig beschikbaar te krijgen voor de uitvoering van PvA's.
- zoekt hierbij afstemming met bestaande besluitvormingscyclus (P&C) bij regiopartners. Volgens SOK vindt hierbij een koppeling plaats met een programmaplan – een jaarplan – en de concrete projectvoorstellen.
- ondersteunt programmamanager en programmasecretaris bij de financiële monitoring van het programma.

Juridisch

Staflid:

- toetst projectaanvragen op onder andere staatssteun.
- adviseert in het kader van aanbestedingen.
- bewaakt de afspraken zoals in de SOK geformuleerd.
- stemt af en treedt in overleg met juristen regiopartners.

Het staflid boordeelt PvA's op juridisch gebied zoals:

- de toetsing van uitgangspunten op staatssteun en mededinging
- het toetsen op basis van een afwegingskader voor subsidie <-> overheidsopdracht (aanbesteding)
- de toetsing aan inkoopbeleid en -voorwaarden
- overige juridische ondersteuning

DRIEHOEK REGIOKASSIER – CONTROL – FINANCIAL

Een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden over de control (juridisch en financieel) op de programmabegroting van de Regiodeal is essentieel. Hierbij spelen zowel de regiokassier als de financial(s), de programmamanager en het directeurenoverleg een rol.

De regiokassier richt zich hierbij op het voldoen aan de vereisten zoals opgenomen in de beschikking(en) van rijksmiddelen voor de uitvoering van projecten onder de Regiodeal. De regiokassier voert hier ook monitoring op uit. Bij eventuele afwijkingen onderneemt de regiokassier vanuit zijn rol actie en informeert hierbij de programmamanager over de ondernomen acties en voortgang.

De programmamanager en de programmasecretaris voeren de monitoring uit op de overige onderdelen van de programmafinanciering. Dit doen zij in samenspraak en met hulp van het staflid financial. Er wordt hierbij bijvoorbeeld gecontroleerd en gemonitord of alle regiopartners hun cofinancieringsbijdragen op projectniveau leveren volgens afspraak. Ook wordt er gemonitord of er sprake is van onder- of overschrijding van het projectbudget.

Op projectniveau vindt de dagelijkse projectsturing onder andere op financieel gebied plaats door een projectleider. Deze rapporteert aan de programmalijntrekker. Bij hen ligt de verantwoordelijkheid om binnen de beschikbaar gestelde financiële kaders voor de projecten en de totale programmalijn te opereren. De programmamanager en secretaris worden periodiek via een voortgangsrapportage (minimaal 2 keer per jaar) en de overleggen van het programmateam geïnformeerd over de stand van zaken door de programmalijntrekker. Het directeurenoverleg en de bestuurstafel worden met de voortgangsrapportages ook geïnformeerd over de stand van zaken.

Bij afwijkingen op een project wordt de programmamanager en de directeur van de partner waar het project wordt uitgevoerd (die gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever is voor het project) tijdig geïnformeerd door de programmalijntrekker. Indien nodig wordt ook het directeurenoverleg en de bestuurstafel geïnformeerd en wordt benodigde besluitvorming voorbereid.

UITVOEREN

Regiopartner (=uitvoerende overheden)

- ontvanger van verstrekte middelen van de regiokassier
- financiële verantwoording voor project/programma door middel van SiSa
- coördinerende/uitvoerende partner voor betreffende project/programma
- eventueel doorverstrekker van middelen naar derde partner
- verantwoordelijk voor ontvangen middelen voor project/programma van mede regiopartners en derde partijen
- verantwoordelijk voor uitvoeren en voortgang projecten/programma's volgens vastgesteld Plan van Aanpak
- nadat de regiopartner een beschikking heeft gekregen van de regiokassier, moet er binnen die kaders gehandeld worden en is de regiopartner zelf verantwoordelijk om binnen de juridische kaders te handelen.
- heeft geen directe financiële relatie met het Rijk.

BENODIGDE INZET, PROCES- EN UITVOERINGSAFSPRAKEN

Voor de ambtelijke inzet ten behoeve van de governance van de Regiodeal is onderstaande inzet nodig. Daarbij kan er onderscheid worden gemaakt tussen inzet die wordt gefinancierd vanuit de regionale uitvoeringskosten én in-kind inzet vanuit de organisaties. Insteek is dat de in-kind inzet, naar vermogen, gelijk wordt verdeeld over de regiopartners. Het regionale uitvoeringsbudget is beperkt en het is nadrukkelijk niet de insteek om vanuit de regiodeal-middelen ureninzet te financieren, om ervoor te zorgen dat de middelen zoveel mogelijk resultaat opleveren. Voor de in-kind inzet maken de organisaties vanuit hun formatie tijd en ruimte vrij om deze rol invulling te geven. Dit is een verantwoordelijkheid van de directeuren en afstemming vindt plaats in het directeurenoverleg. In de SOK staan deze afspraken vastgelegd.

De taken en verantwoordelijkheden van onderstaande rollen staan beschreven in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3. Deze kunnen de basis vormen voor eventuele werving.

Rol	Aantal uren p/w	Financiering	Vanuit welke organisatie (op basis van huidige situatie)
Ambtelijk			
Programmamanager	24	Regionale uitvoeringskosten	Detachering
Programmasecretaris	16	Regionale uitvoeringskosten	Detachering
Bestuurlijk			
Programmalijntrekker 1 (bestuurlijk)	Circa 2-4	In-kind	PM Gemeente Harlingen
Programmalijntrekker 2 (bestuurlijk)	Circa 2-4	In-kind	PM Gemeente Leeuwarden
Programmalijntrekker 3 (bestuurlijk)	Circa 2-4	In-kind	PM Gemeente Waadhoeke
Voorzitter BT	2	In-kind	Gemeente Waadhoeke

Voorgaande leidt tot een aantal algemene uitgangspunten:

In-kind

- De inzet van (eigen) personeel ten behoeve van de coördinatie (voorbereiden bestuur op besluitvorming), ondersteuning, beleidsvorming, afstemming over de monitoring en de aanwezigheid van (eigen) personeel bij bijeenkomsten en overleg ten behoeve van het programma zijn altijd in-kind.
- Voorgaande is exclusief de programmasecretaris en programmamanager, deze worden gefinancierd vanuit de al gereserveerde € 1,2 miljoen voor uitvoeringskosten. Dit geldt eveneens voor de inzet van een financial voor het jaar 2024 bij Waadhoeke vanuit haar rol als regiokassier.

Personele inzet als cofinancieringsbijdrage en/of gefinancierd van de middelen Regiodeal

De mogelijkheid om personele capaciteit in te zetten als cofinanciering bestaat alleen als:

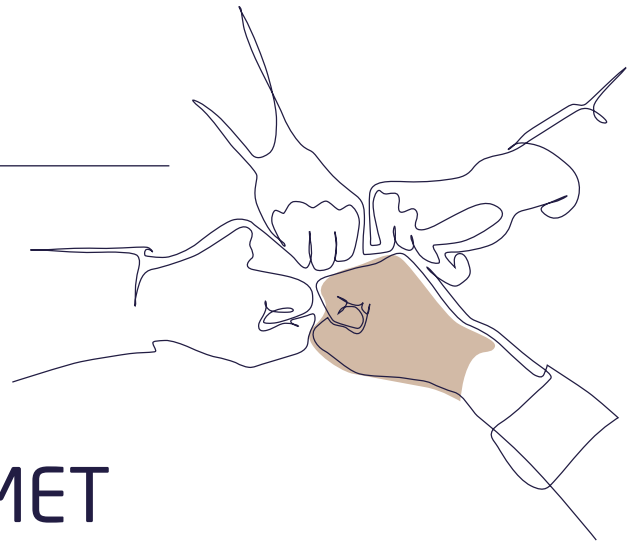
- er geen in-kind oplossing kan worden gevonden.
- de inzet van personeel gerelateerd is aan de uitvoering van de projecten. In het Plan van Aanpak (PvA) behorende bij de projecten wordt de personele inzet gerelateerd aan de concrete resultaten die hiermee behaald worden. Het PvA wordt ook vastgesteld in het directeurenoverleg en de bestuurstafel.
- de inzet van personeel gerelateerd kan worden aan werkzaamheden die het volledige programma aangaan. Deze inspanning is dus een regiobrede inspanning.

Procesafspraken

Voorgesteld wordt om ook een aantal procesafspraken te maken om te sturen op de hiervoor genoemde uitgangspunten:

- Sturing en besluiten over personele inzet (evenwichtige verdeling van in-kind, als cofinancieringsbijdrage of vanuit middelen Regiodeal) vinden plaats in het directeurenoverleg en gaan ter informatie naar de bestuurstafel.
- In het aanvraagformulier (bijlage 3) voor regiodeal-middelen is een veld opgenomen waarin per project de bijdrage van in-kind uren wordt aangegeven.
- Er is in het aanvraagformulier een veld opgenomen voor de (eventuele) cofinancieringsbijdrage per project in de vorm van ureninzet van (eigen) personeel.
- Er is in het aanvraagformulier een veld opgenomen voor de (eventuele) inzet van personeel die betaald dient te worden vanuit de Regiodeal-middelen.
- De programmasecretaris kan met deze informatie uit de aanvraagformulieren de bijdragen van in-kind uren per regiopartner bijhouden in een overzicht alsook de cofinancieringsbijdrage in de vorm van ureninzet van (eigen) personeel.
- Het directeurenoverleg zal periodiek geïnformeerd worden aan de hand van dit overzicht en kan daarmee sturen op een gelijke bijdrage van in-kind uren door elke regiopartner.
- Voor de ureninzet van (eigen) personeel als cofinanciering dient per geval expliciet goedkeuring te komen van het DO.

04 STRATEGISCHE SAMENWERKING MET HET RIJK, DE ANDERE PARTNERS EN OMLIGGENDE REGIO'S

De ondertekening van de Regiodeal is slechts het begin van de samenwerking en een duurzaam partnerschap. Bij de Regiodeal gaat het om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen: er is ook andere ondersteuning nodig om de ambities en doelen van de regio te realiseren. Een Regiodeal kenmerkt zich door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen. De Regiodeal creëert mogelijk ook nieuwe samenwerkingsvormen. De Regiodeal heeft daarmee ook een lerend en adaptief karakter.

Deze Regiodeal biedt een impuls aan de (boven)regionale samenwerking tussen overheden. Het is daarmee de vierde pijler (programmaliijn) binnen deze Regiodeal. En bundelt ook de kracht vanuit de overheid, de mienskip, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties en kennis- en onderwijsinstellingen, zowel binnen als buiten de regio. En dat gebeurt niet alleen voor de duur van de Regiodeal, maar ook daarna. Samenwerking is binnen deze Regiodeal dus zowel een middel als een doel. In dit hoofdstuk beschrijven we met wie we samenwerken en hoe we dat doen. We sluiten dit hoofdstuk af met een paragraaf over de bijeenkomsten die we inzetten als belangrijk hulpmiddel in de samenwerking.

SAMENWERKING MET HET RIJK

We koesteren de samenwerking met het Rijk binnen deze Regiodeal. In deze samenwerking met de departementen van het Rijk staat doen en leren centraal. We willen daarbij zoveel mogelijk aansluiten bij de projecten die we uitvoeren in de drie pijlers, dicht op de praktijk. Daar gebeurt het immers.

We hebben over de samenwerking met het Rijk een aantal zaken formeel afgesproken in het convenant. Die afspraken gaan over de voortgangsrapportages, over formele bestuurlijke overleggen en over monitoring. Dit staat beschreven in dit programmaplan in de hoofdstukken over governance (hoofdstuk 2) en monitoring (hoofdstuk 6).

Wanneer het gaat om de Regiodeal - zowel bij de concrete uitvoering van projecten als op programmaniveau - hebben we met het Rijk afgesproken dat zij naast de financiële bijdrage:

- actief participeren in het programma en bij de Regiodeal-projecten.
- helpen bij het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving, en maatwerk leveren op basis van concrete (uitvoerings)vraagstukken.
- het programmateam proactief informeren over kansen (inhoudelijk, financieel en beleidsmatig) – bijvoorbeeld door aansluiting te zoeken bij andere landelijke programma's die mogelijk parallel aan de uitvoering van dit programma door onze organisaties opgepakt kunnen worden.
- actief kennis en ervaring inbrengen vanuit de departementen en hun netwerk aanbieden.

De samenwerking met het Rijk wordt aan de kant van het Rijk gecoördineerd door de dealmaker bij het Rijk. De programmamanager van de Regiodeal vervult aan de kant van de regionale programmapartners de coördinerende rol in de samenwerking. Daarin werkt de programmamanager nauw samen met de inhoudelijke trekkers vanuit de Regio. Tussen de programmamanager van de Regiodeal en dealmaker van het Rijk vindt periodiek afstemming en overleg plaats.

Bestuurlijk vindt er afstemming met het Rijk plaats in het jaarlijkse Rijk-Regio-overleg. Deze afstemming willen we meer laten zijn dan enkel rapporteren over de inhoudelijke en financiële voortgang. We gebruiken het ook om vraagstukken te agenderen en te zoeken naar samenwerking bij het oplossen van die vraagstukken. Gedurende het jaar hebben met name de voorzitter van de bestuurstafel (voor zaken die het hele programma aangaan) en/of de bestuurlijke thematrekkers van de programmalijnen (voor zaken die de betreffende programmalijn aangaan) actieve contacten met het Rijk om de uitdagingen van de regio te agenderen en/of nieuwe kansen te benutten.

Inzet eigen public affairs, lobby capaciteit en Europese projectontwikkeling

Binnen de organisaties van de kernpartners van de Regiodeal is capaciteit beschikbaar voor public affairs, lobby en Europese projectontwikkeling en financiering. Hier maakt het programma dankbaar gebruik van. We maken heldere afspraken of hebben heldere afspraken gemaakt over welke collega's we snel kunnen inzetten bij vragen en verzoeken die we vanuit het programmateam hebben.

SAMENWERKING MET ANDERE PARTNERS IN DE REGIO

De samenwerking met de partners in de regio willen we vooral waarmaken in de uitvoering van de projecten: vooral in de praktijk willen we meters maken in de samenwerking. Projecten die voortkomen uit het programma pakken we daarom als programma-organisatie op samen met de betreffende partners. Bij de uitvoering wordt samengewerkt met de inwoners van Noardwest-Fryslân, relevante bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen, woningcorporaties, overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Nieuwe kansen en initiatieven die zich tijdens de programmaperiode voordoen, verbinden we aan één of meer van onze programmapartners. Waar dat nodig is voor de uitvoering van projecten binnen het programma, creëren we nieuwe samenwerkingsverbanden of versterken we bestaande verbanden.

We werken samen in de regio met:

- **Inwoners:** we werken met inwoners samen aan diverse projecten en faciliteren initiatieven, waaronder bijvoorbeeld die van energiecoöperaties.
- **Onderwijs- en kennisinstellingen:** we werken in de uitvoering van onze regiodeal samen met het onderwijs en de kennisinstellingen. De samenwerking bestaat dus vooral uit concreet met elkaar aan de slag gaan zoals in het versterken van de positie van de Academie van Franeker.
- **Bedrijven:** we werken in de projecten samen met diverse bedrijven. Ook faciliteren we een aantal initiatieven vanuit bedrijven in ons programma of we leggen vanuit het programma de link naar andere partijen in de triple helix.
- **Maatschappelijke organisaties:** denk aan zorginstellingen, politie, etc.
- **Woningcorporaties.**
- **Clusterorganisaties en samenwerkingsverbanden:** we werken in onze regio al samen in verschillende samenwerkingsverbanden zoals het Europapact, het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, het Innovatiepact Fryslân en de Vereniging Circulair Fryslân. Dankzij deze samenwerkingsverbanden treffen we op een snelle manier diverse partijen. Het programmateam kan gebruikmaken van de kennis en netwerken van deze bestaande samenwerkingsverbanden en clusterorganisaties.

In hoofdstuk 2 (governance) is onder andere omschreven hoe de besluitvorming plaatsvindt over de inzet van financiële middelen binnen de Regiodeal. De regionale partners hebben hier vooralsnog geen (besluitvormen-

de) rol in. Deze is nu belegd bij de overheidspartners. Vanzelfsprekend hebben de overige regionale partners in de hiervoor geschetste samenwerking wel invloed op de inhoudelijke keuzes binnen de projecten en het programmaplan. Dit betreft nu een eerste stap in de samenwerking tussen partijen. Het kan een mogelijke uitkomst zijn in de toekomst (een groeimodel) dat de regionale partners verder in de besluitvorming worden betrokken.

SAMENWERKING MET OMLIGGENDE REGIO'S

We stellen graag onze kennis en ervaring(en) ter beschikking en we weten goed waar we terecht kunnen voor advies. Ook elders wordt gewerkt aan regiodeals. Via het Rijk worden intervisie-bijeenkomsten georganiseerd waarbij we vanuit het programmateam aansluiten. Daarnaast kennen we als programma-organisatie de andere Regiodeal-programma's goed – inclusief die van de burens in Fryslân. We benutten eventuele kansen om in projecten die zich daarvoor lenen, samen te werken of samen op te trekken met een aangrenzende Regiodeal-regio.

Bijeenkomsten organiseren

Er worden jaarlijks één of meer Regiodeal-dagen georganiseerd. Tijdens een Regiodeal-dag besteden we aandacht aan de voortgang van het programma als geheel en de voortgang van de projecten binnen de drie themalijnen in het bijzonder. We doen dat met alle betrokkenen en gebruiken dat moment ook om onze volksvertegenwoordigers te informeren. Voor deze bijeenkomsten worden ook de collega's vanuit het Rijk uitgenodigd. We werken met de departementen samen en willen laten zien welke kansen en uitdagingen we in de praktijk tegenkomen.

Tijdens de Regiodeal-dagen willen we onze partners in de regio in het zonnetje zetten door hun projecten binnen het programma een plek op het podium te bieden. Daarbij willen we ook met trots laten zien welke successen we behaald hebben en bieden we de aanwezige partijen de mogelijkheid om hiervan te leren. Ook willen we tijdens de bijeenkomsten informatie overdragen zodat we oplossingen en toepassingen verder kunnen opschalen in Nederland. De resultaten uit de monitoring (zie hoofdstuk 6 monitoring) kunnen we daarvoor ook inzetten.

Ook organiseren we vanuit het programma partnerbijeenkomsten. Per programmalijs vinden ontwikkelbijeenkomsten plaats met partners. Die worden georganiseerd door de thematrekker van de betreffende programmalijn, ondersteund vanuit het programmateam.

In het hoofdstuk communicatie (en met name het communicatieframe) wordt nader omschreven op welke wijze we de verschillende soorten bijeenkomsten willen organiseren en hoe en via welke media we willen communiceren door onze samenwerkingspartners en geïnteresseerden.

05 FINANCIËN

PROGRAMMABEGROTING

Uitgangspunt voor de verdeling van de rijksmiddelen is de programmabegroting zoals bijgevoegd bij deze Regiodeal (bijlage 4). Ten aanzien van de volledige financiering van het programma geldt het volgende:

1. Het Rijk wil een bedrag van € 20.000.000 inclusief BTW in onze regio investeren. Door een bijdrage van het Rijk zijn extra maatregelen of een vervolg mogelijk op de bestaande projecten en kunnen zaken worden versneld. Het levert een bijdrage aan ambities die we voor de regio hebben.
2. Bij een Regiodeal wordt minimaal een gelijk deel aan regionale cofinanciering verwacht. We gaan uit van een gelijke bijdrage van minimaal € 5.000.000 per partner (1/4e deel van € 20.000.000) inclusief BTW. Dit is een afspraak tussen de partners onderling en niet met het Rijk. Naar het Rijk verantwoorden we als regio over een totaal van € 20.000.000 inclusief BTW.
3. Uitgangspunt naar het Rijk toe is de verantwoording via de SiSa per regiopartner voor haar deel van de ontvangen rijksbijdrage in combinatie met de regionale cofinanciering op pijlniveau (dus niet op thema, project- of gemeenteniveau).
4. De regionale cofinanciering komt voor een deel uit bestaande projecten en programma's. De leefbaarheid op het platteland en de opgaven die er zijn vanuit de sociaaleconomische problematiek, ontgroening, vergrijzing, klimaat en energietransitie, spelen al langer. Een aantal bestaande projecten en programma's voor de komende vier jaar dragen daarom bij aan de ambities van de Regiodeal Noordwest Fryslân en kunnen als cofinanciering dienen.
5. De criteria voor de regionale cofinanciering (afgestemd met het Rijk) zijn:
 - projecten (uitvoeringsactiviteiten) die passen bij de doelen van de Regiodeal
 - geld dat nog niet is uitgegeven, maar uit te geven in looptijd van de Regiodeal: in de periode 3 november 2023 t/m 31 december 2028
 - het betreft geen rijksgeld als het gaat om specifieke uitkering van het Rijk
 - rijksbijdragen aan gemeentefonds mogen wel worden ingezet
 - EU geld mag ook als cofinancieringsbijdrage vanuit de regio worden ingezet
6. De totale rijksbijdrage aan de Regiodeal Noordwest Fryslân komt ten goede aan de hele regio en is niet specifiek gelabeld aan één project of gemeente. We willen de totale rijksbijdrage zo eerlijk mogelijk verdelen over de regio en de betrokken partners, passend bij de omschreven ambitie en het behalen van de gestelde doelen
7. Het overgrote deel van de rijksbijdrage wordt verdeeld over de drie pijlers in de aanpak: 'vitale economie', 'kwaliteit van leven' en 'natuurlijk in balans'. We kiezen daarbij vanuit de inhoud voor een aantal (grotere) regionale projecten. De uitvoering van de projecten binnen de pijlers zijn verdeeld over de partners
8. Een klein deel van de bijdrage (maximaal 3%) zal besteed worden aan voorbereiding, administratie en toezicht
9. Het is de ambitie om de Regiodeal als vliegwiel te benutten voor de regionale samenwerking, om de kennisuitwisseling en samenwerking met het Rijk een impuls te geven en om aanvullende financiële bronnen aan te boren
10. Dreigende financiële overschrijdingen op projectniveau worden gemeld aan de programmamanager. In overleg met de financials die betrokken zijn bij de Regiodeal wordt gekeken hoe dit financiële risico kan worden beheerst. Als er aanvullende middelen nodig zijn, dan wordt hiervoor besluitvorming voorbereid voor de bestuurstafel

-
11. In het geval dat niet alle financiële middelen worden aangesproken op projectniveau, dan blijven deze middelen gedurende de looptijd van deze Regiodeal beschikbaar voor de uitvoering van de projecten waarbij het uitgangspunt is om deze binnen de betreffende pijler te houden. Na afloop van het programma is de intentie om te besluiten om de dan overgebleven cofinancieringsmiddelen uit de regio te gebruiken om een vervolg op de samenwerking binnen de Regiodeal te geven. Besluitvorming kan te zijner tijd plaatsvinden bij de regionale partners

PROCESKOSTEN REGIONALE SAMENWERKING EN UITVOERING REGIODEAL

Voor de proceskosten ten behoeve van de uitvoering van de Regiodeal gelden de volgende uitgangspunten:

1. Alle partners leveren om niet ureninzet (in-kind) in de regionale samenwerking op programmaniveau zoals voor de bestuursafdeling en het programmateam.
2. De gezamenlijke proceskosten worden gelijkwaardig gedeeld door de partners (in 4 gelijke delen), en deels gefinancierd uit de rijksbijdrage.
3. Voor de uitvoering van het programma wordt een programmamanager aangesteld; deze wordt bijgestaan door een programmasecretaris.
4. Verder komen kosten voor communicatie, werkbezoeken en monitoring uit proceskosten.
5. De financiële administratie voor het programma wordt verzorgd door de programmasecretaris met eventuele ondersteuning door het staflid financieel.
6. Huisvestingskosten worden niet opgenomen. De partners stellen voor de duur van de werkzaamheden een flexplek om niet en wanneer nodig beschikbaar.
7. Vergaderingen worden zo veel mogelijk (afwisselend) op locatie bij de partners gehouden. Hiervoor worden geen kosten in rekening gebracht.
8. Incidentele ondersteuning door ondersteunende afdelingen zoals juridische zaken, financiën en communicatie vindt in beginsel afwisselend door een van de partners en om niet plaats. Wanneer de inzet meer is dan incidenteel, worden de kosten door de partners gelijkmatig gedeeld (in 4 gelijke delen).
9. De financiële procesafspraken worden jaarlijks geëvalueerd in de voortgangsrapportage, op basis waarvan – indien nodig en gewenst – concrete geactualiseerde afspraken gemaakt worden voor het jaar daarna.

Van de € 20.000.000 rijksbijdrage zetten we € 600.000 inclusief BTW in ter financiering van proceskosten. De resterende kosten € 600.000 inclusief BTW worden door de partners in 4 gelijke delen gedeeld.

06 MONITORING

We willen als regio NWF de brede welvaart voor onze inwoners en bedrijven verbeteren, maar hoe weten we of we op koers liggen om dit te bereiken? En nog belangrijker: hoe kunnen we monitoren hoe het met de uitvoering van het programma en de samenhangende programmalijnen gaat en op welke wijze we vanuit het programma een bijdrage leveren aan het versterken van de brede welvaart? Via monitoring proberen we hier antwoorden op te krijgen. We willen dit op een lerende manier doen. Wat kunnen we als regio ophalen uit de monitoring en wat leert ons dit ten aanzien van de uitvoering van het programma en de onderlinge samenwerking? En welke lessen kunnen we leren om ons beleid en onze uitvoering te versterken? Brede welvaart geeft antwoord op de vraag hoe het er met de inwoners van een gebied voor staat. Hierbij wordt niet alleen de economische, maar ook de sociale en ruimtelijke stand van zaken in kaart gebracht. We gaan op twee niveaus monitoren in de Regiodeal: op het niveau van *outcome* en op het niveau van *output*.

OUTCOME INDICATOREN BREDE WELVAART

Planbureau Fryslân gaat de brede welvaart in de regio meten aan de hand van een aantal outcome-indicatoren. Deze outcome-indicatoren geven zicht op het maatschappelijk effect dat we willen bereiken. Bij deze indicatoren kan bijvoorbeeld gedacht worden aan arbeidsparticipatie en het rapportcijfer tevredenheid met voorzieningen. Door onze brede welvaart met andere regio's te vergelijken krijgen we grip op hoe we ervoor staan. De outcome indicatoren zijn gekoppeld aan de doelen van de verschillende programmalijnen. Dit zijn de drie inhoudelijke programmalijnen en een vierde programmalijn die gaat over de regionale samenwerking. Een volledig overzicht van indicatoren is als bijlage bijgevoegd bij dit programmaplan (bijlage 6).

Via ons programma proberen we inzicht te krijgen op de outcome en de outcome te beïnvloeden. Echter, hierbij moeten we ook realistisch zijn en de invloed van ons programma niet overschatten. Andere factoren kunnen grote invloed hebben op de outcome, zoals ingrijpen van de nationale overheid via beleid en wet- en regelgeving, demografische ontwikkelingen, klimaatverandering en geopolitieke ontwikkelingen.

Door inzicht te geven in de staat van de brede welvaart van de regio pogen we het handelen van bedrijven, kennisinstellingen, zorgpartijen en bewonersinitiatieven op een positieve manier te beïnvloeden. Door te communiceren over waar we staan en hiervan te leren zijn we ons bewust van de staat van de brede welvaart en kunnen we samen ons verhaal en onze strategie en handelen hierop aanpassen.

OUTPUT (INSPANNINGEN EN RESULTATEN)

Naast de outcome gaan we binnen de Regiodeal ook de inspanningen en de resultaten (output) monitoren. Voor elke programmalijn is een DIN opgesteld (zie bijlage 2). Deze zijn in hoofdstuk 8 terug te vinden. De DIN geeft weer welke inspanningen binnen de verschillende programmalijnen worden verricht om de doelen van het programma (outcome) te bereiken. Gekoppeld aan deze overzichten kunnen we onze resultaten beschrijven. Dit vormt gezamenlijk de output van ons programma.

Jaarlijks worden de DIN's herijkt door de programmalijntrekkers en de betrokken projectleiders bij de programmalijnen. Door deze adaptieve en lerende methode hebben we enerzijds inzicht in hoe we er qua inspanningen en voortgang voorstaan binnen de Regiodeal en kunnen we anderzijds gedurende het programma blijven

bijsturen op de manier waarop we de doelen van de Regiodeal willen bereiken. Ook biedt het werken met DIN's de mogelijkheid om doelen scherper te stellen als er meer informatie beschikbaar is.

EVALUATIE-AANPAK EN BEGINSITUATIE

In 2024 doet Planbureau Fryslân een nulmeting (beginsituatie van brede welvaart in de regio) op basis van de vastgestelde outcome criteria die gekoppeld zijn aan de doelen van ons programma. Vervolgens gaan we na twee jaar (in 2026) een één-meting doen en aan het eind van de Regiodeal in 2028 een eindmeting opstellen. Deze monitor-rapporten worden voorzien van een toelichting door de programmamanager en uitgezet richting het directeurenoverleg, de bestuurstafel, het Rijk en de volksvertegenwoordigers.

Daarnaast rapporteren we periodiek op basis van de DIN's over de voortgang van het programma. De programmamanager bepaalt samen met de programmalijntrekkers of de inspanningen leiden tot de juiste resultaten of dat er bijgestuurd moet worden. Dit kan leiden tot aanpassingen in de DIN's. Gelijktijdig met deze jaarlijkse inhoudelijke evaluatie wordt ook een financieel verslag gemaakt. Deze jaarrapportages worden aangeboden aan het directeurenoverleg, de bestuurstafel en het Rijk.

WERKWIJZE

De monitoring en evaluatie is een samenwerking tussen het programmateam en Planbureau Fryslân. Hieronder staat hoe de werkzaamheden worden verdeeld:

Wie	Product	Wanneer	Doelgroepen	Functie
Planbureau (trekker) en i.s.m. programmalijntrekkers, programmamanager	Nulmeting outcome en omschrijving Doelen en Inspanningen	2024	BT, DO, betrokkenen Regiodeal, volksvertegenwoordigers en Rijk	Afspraken convenant: - beginsituatie - evaluatie-aanpak
Planbureau (trekker) en i.s.m. programmalijntrekkers, programmamanager	Onderzoeksplan t.b.v. kwalitatieve monitoring en eindreflectie	2025 en 2027	Planbureau, betrokkenen regiodeal	Zo goed mogelijk waarborgen dat een relevante, urgente en daarmee gedragen onderzoeksvraag wordt beantwoord binnen het Planbureau-onderzoek
Planbureau (trekker) en i.s.m. programmalijntrekkers, programmamanager	Monitor rapport	2026 en 2028	BT, DO, betrokkenen Regiodeal, volksvertegenwoordigers en Rijk	Monitoren effect van programma op brede welvaart
Programmamanager (trekker) en programmalijntrekkers i.s.m. Planbureau	Doelen Inspanningen Netwerken met omschrijving over stand van zaken	Jaarlijks Q2	BT, DO, Betrokkenen in themalijnen	Monitoren voortgang programma en input om bij te sturen. Dient als input voor jaarrapport.
Programmamanager (trekker) en financieel adviseur	Jaarrapport programma	Jaarlijks eind van Q2	BT, DO en Rijk	Afspraken convenant: - jaarlijkse voortgangsrapportage

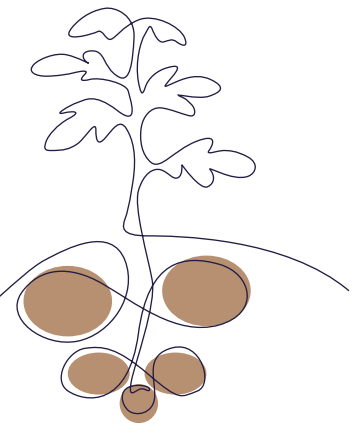
07 COMMUNICATIE

Eenduidige en gerichte communicatie over het programma is belangrijk. Hierbij is er de ambitie om bij communicatie de samenwerking tussen de partners en enthousiasme bij de uitvoering op een persoonlijke enthousiaste manier tot uitdrukking te laten komen. Hiervoor zijn goede afspraken over taken en verantwoordelijkheden belangrijk omdat vijf verschillende partners betrokken zijn bij deze Regiodeal. Elk van deze partners heeft binnen programmalijnen haar eigen verantwoordelijkheden als gekeken wordt naar de uitvoering. Daarnaast bestaat de communicatie uit verschillende onderdelen zoals communicatie op programmaniveau of communicatie op projectniveau. Ook kan er sprake zijn van interne of juist externe communicatie.

Om de communicatie in goede banen te begeleiden en invulling te geven aan de ambitie, is een communicatieframe opgesteld waarbij communicatieadviseurs van de partners zijn betrokken. Deze is als bijlage (bijlage 7) bijgevoegd bij dit programmaplan. In dit frame komen ook de in te zetten middelen (communicatiekanalen zoals sociale media en een eigen huisstijl) aan de orde.

Omdat we voortdurend willen blijven leren en evalueren, actualiseren we het communicatieframe ten minste één keer per jaar of vaker indien nodig.

08 PROGRAMMALIJNEN

INHOUDELIJK UITVOERINGSPLAN PER PROGRAMMALIJN

Voor het behalen van de doelen en ambities dient een inhoudelijk uitvoeringsplan per programmalijn opgesteld te worden. Hierin zijn de doelen en ambities vertaald naar SMART-doelen. Deze SMART-doelen zijn vervolgens vertaald naar concrete inspanningen en resultaten die gedurende de looptijd van de Regiodeal zullen worden verricht en behaald. Tijdens de uitvoeringsfase worden deze inspanningen met losse plannen van aanpak (PVA's) ter besluitvorming voorgelegd. In dit hoofdstuk zijn de uitwerkingen per programmalijn uitgewerkt. De uitwerkingen leiden tot visualisaties in de vorm van de eerder vermeld Doelen Inspanningen Netwerken (DIN's, hoofdstuk 1). Deze DIN's zijn als bijlage bijgevoegd bij dit programmaplan (bijlage 2).

VITALE ECONOMIE

Ambitie

Noardwest-Fryslân is de vestigingsregio voor mensen die het willen maken. We willen de komende generaties mbo'ers behouden. Zij maken het verschil, praktisch gezien met hun handen, maar ook in carrières waarbij het verschil gemaakt wordt op grote opgaven: Hands on Valley. In de maritieme sector, de maakindustrie, de zorg, landbouw en visserij worden mouwen opgestroopt en medewerkers actief betrokken bij de vraagstukken. Ondernemers zoeken elkaar actief op, werken samen op het gebied van innovatie en aantrekken van personeel en weten wat er nodig is om aantrekkelijk werkgeverschap voorop te stellen. In de regio zijn we ons bewust dat het voortbestaan van individuele bedrijven afhangt van collectieve inspanningen.

Dat gebeurt in een regio waarin een goede balans van rust en reuring bestaat. Inwoners, ondernemers en toeristen leren onze regio opnieuw kennen en waarderen. We nemen onze positie in als jaarrond aantrekkelijke Waddenkust-regio en verzilveren onze Unesco-locaties. Zowel inwoners als toeristen zijn in de regio niet meer afhankelijk van traditionele vormen van vervoer, maar maken in toenemende mate gebruik van nieuwe vormen van mobiliteit die geënt zijn op technische en sociale innovaties.

Organisatie

Om deze ambitie te verwezenlijken zullen er binnen vier programmaonderdelen projecten worden uitgevoerd. Dit zijn de volgende vier programmaonderdelen:

- 1A: Hands on Valley
- 1B: Leven Lang Leren
- 1C: Beleef Noordwest
- 1D: Nieuwe mobiliteit

De programmaonderdelen 1A en 1B vormen gezamenlijk het Sociaal Economisch Actieprogramma (SEAP). Dit programma zet in op economie en arbeidsmarkt van de regio. Het programmaonderdeel 1C zet in op het recreatieve en toeristische aanbod van de regio en het programmaonderdeel 1D richt zich op bereikbaarheid en mobiliteit. De inspanningen die binnen de programmaonderdelen zullen worden verricht om de ambities en doelen te behalen, zijn beschreven in de DIN's van deze programmalijn (zie Bijlage 2).

De organisatie van programmalijn 1 bestaat uit een programmalijntrekker met daaronder drie projectleiders. Eén voor de lijnen 1A en 1B (gezamenlijk het SEAP), één voor de lijn 1C (Beleef Noardwest) en één voor de lijn 1D (Nieuwe Mobiliteit). Deze projectleiders zorgen voor de inhoudelijke voortgang van de programmaonderdelen en zien erop toe dat projecten worden gestart bij de verschillende regiopartners. De projectleiders zorgen voor reguliere afstemming met de beleidsambtenaren van de verschillende regiopartners en externe partijen. Samen met de programmalijntrekker bewaken de projectleiders de voortgang van de programmalijn.

Voor het SEAP (1A en 1B) verzorgt het programmateam SEAP de inhoudelijke voortgang van de projecten. In het programmateam zit een ambtenaar vanuit de overheid, een vertegenwoordiger vanuit het onderwijs en een vertegenwoordiger vanuit het bedrijfsleven. Daarnaast is er voor het SEAP een aparte bestuurstafel SEAP, waarin overheid, onderwijs en ondernemers zijn vertegenwoordigd. Op deze manier wordt de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers vormgegeven voor dit programmaonderdeel.

Voor het programmaonderdeel Nieuwe Mobiliteit (1D) zal er worden gekeken naar de mogelijkheid om samen op te trekken met de Regiodeal Zuidwest-Friesland. Beide Regiodeals hebben op het gebied van mobiliteit gelijksoortige ambities en hebben gelijksoortige processtappen gepland. Waar mogelijk zullen we op dit onderdeel dan ook optrekken met Zuidwest Friesland.

Tijdspad

In onderstaand overzicht is een inschatting te vinden van wanneer de projecten uit programmalijn Vitale Economie beginnen.

Programmaonderdeel		2024 1e helft	2024 2e helft	2025	2026	2027	2028
1A/1B	SEAP II						
	SEAP III						
1C	Regio Marketing						
	Dijk van een Wijf						
	Willemshaven						
	Vaarroutes						
	Toegankelijkheid Waddenkust						
	Waddenpromenade						
	Onderzoek vaarroutes						
	Beleefcentrum Harlingen Aardewerk						
	Behoud varend erfgoed						
1D	Mobiliteitsvisie						
	Plan van Aanpak Businesscases						
	Pilots Mobiliteitshubs						
	Pilot WMO-vervoer						
	Pilot MaaS platform						
	Pilot Right to Challenge						
	Marketing Nieuwe Mobiliteit						

Financiën

Voor deze programmalijn zijn de volgende kosten begroot:

Programmaonderdeel		Begrote kosten (incl. btw)
1A/1B	SEAP II	2.112.270
	SEAP III	3.557.730
1C	Regio Marketing	1.230.000
	Dijk van een Wijf	1.050.000
	Willems haven	700.000
	Vaarroutes	3.106.000
	Toegankelijkheid Waddenkust	25.000
	Waddenpromenade	1.700.000
	Onderzoek vaarroutes	49.000
	Beleefcentrum Harlingen Aardewerk	130.000
	Behoud varende erfgoed	40.000
1D	Mobiliteitsvisie	80.000
	Plan van Aanpak Businesscases	70.000
	Pilots Mobiliteitshubs	2.000.000
	Pilot WMO-vervoer	150.000
	Pilot MaaS platform	300.000
	Pilot Right to Challenge	100.000
	Marketing Nieuwe Mobiliteit	200.000
Totaal	16.600.000	

KWALITEIT VAN LEVEN

Ambities

Wij werken samen met inwoners en ondernemers aan een vitaal, leefbaar en veilig Noardwest-Fryslân. In elke wijk, in elk dorp en elke woning. Wonen, zorg, veiligheid en onderwijs zijn met elkaar verbonden en gezamenlijk de basis van vitaliteit in onze steden, dorpen en wijken. Gezien de diverse opgaven is een integrale aanpak noodzakelijk.

We werken aan vitale kernen, dorpen en wijken waar iedereen de kans heeft zich te ontwikkelen en in een veilige omgeving op te groeien. Dit houdt in:

- Een gedifferentieerd, toekomstbestendig woningaanbod passend bij de levensfase van de inwoners en woonlasten passend bij de inkomens.
- Een gezonde en leefbare omgeving voor ouderen en zorgbehoevenden door te focussen op positieve gezondheid, zowel in de woonzorgvormen als bij ontmoetingsplekken. Een betere kwaliteit van leven voor alle leeftijdsgroepen, van 0-100 jaar.
- Een optimale ontwikkeling van kinderen en het vergroten van kansengelijkheid. Het onderwijs in de regio is op peil. Er zijn passende onderwijsvoorzieningen om te zorgen voor een optimale opleiding en talentontwikkeling in de volle breedte voor iedereen.
- Het creëren van een veilige woonomgeving binnen de regio, waaronder de haven Harlingen. Door aantrekkelijke alternatieven voorkomen we dat jongeren in het criminele circuit belanden.

Organisatie

Om deze ambities te verwezenlijken zullen er binnen twee programmaonderdelen projecten worden uitgevoerd. Programmaonderdeel 2A betreft Vitale kernen en programmaonderdeel 2B betreft Ondernijning.

In het programmaonderdeel Vitale kernen komt er een vitaliteitsfonds waarmee projecten in 10 kernen of wijken tot stand kunnen komen die bijdragen aan de leefbaarheid in de kern en omliggend verzorgingsgebied. In het programmaonderdeel Ondernijning wordt ingezet op preventie en innovatieve controle- en onderzoeksmethodes, zodat jongeren minder risico lopen in de georganiseerde criminaliteit te belanden.

De inspanningen die binnen de programmaonderdelen zullen worden verricht om de ambities en doelen te behalen, zijn beschreven in het Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN) van deze programmalijn (zie Bijlage 2). In de opgestelde DIN zijn voor 2024 concrete meetbare doelen opgenomen. Door de jaren erna zijn deze doelen gericht op commitment om samen te werken aan de genoemde methoden en Plannen van Aanpak om integraal te werken. Voor 2025 zal de DIN concreter worden ingevuld, voortvloeiend uit de Plannen van Aanpak die in 2024 worden opgesteld.

De organisatie van programmalijn 2 bestaat uit een programmalijntrekker met daaronder twee businesscasetrekkers. Eén voor lijn 2A: Vitale kernen en één voor lijn 2B: Ondernijning. Deze businesscasetrekkers zorgen voor de inhoudelijke voortgang van de programmaonderdelen en zien er op toe dat projecten worden gestart bij de verschillende regiopartners. De businesscasetrekkers zorgen voor reguliere afstemming met de beleidsambtenaren van de verschillende regiopartners en externe partijen. Samen met de programmalijntrekker bewaken de businesscasetrekkers de voortgang van de programmalijn.

Programmalijn 2A Vitale kernen

Er zal een kernteam Vitale kernen gevormd moeten worden dat voor 2A gaat organiseren dat het onderzoek naar de vitaliteit van de kernen wordt uitgevoerd. Dit kernteam wordt ingericht met vertegenwoordiging uit elke regiopartner. Dat kan een inhoudelijk deskundige zijn of een projectleider. De bemensing van het kernteam 2A moet nog worden ingevuld. Dit zijn de twee trekkers van de projecten Vitaliseringsfonds en Innovatie in de zorg, bij voorkeur aangevuld met een beleidsadviseur Onderwijs, financieel adviseur en eventueel nog een adviseur leefbaarheid/wonen (van de provincie). De trekkers en overige leden moeten nog benoemd worden. Het kernteam kan ook de functie van aanjaagteam invullen. Dit is echter nog een uit te werken punt in de 1e fase van programmaonderdeel 2A.

Programmalijn 2A Vitale kernen zal starten met het inrichten van het kernteam, inclusief de beschrijving van de rol en taken.

Om inzichtelijk te krijgen waar het Vitaliseringsfonds op moet worden ingezet, zal eerst een onderzoek naar de huidige stand van zaken van vitaliteit van de kernen worden uitgevoerd. Het kernteam zorgt voor opdrachtbeschrijving en het laten uitvoeren van het onderzoek. Daarnaast zal het bureau samen met het kernteam een plan van aanpak Vitaliseringsfonds opstellen.

Voor het onderzoek en plan van aanpak Vitaliseringsfonds is € 300.000 beschikbaar.

Separaat daarvan gaat een aparte groep bezig met een Plan van Aanpak voor het project Innovatie in de zorg. Dit projectteam bestaat uit beleidsadviseurs Sociaal domein/zorg van elke gemeente, eventueel aangevuld met een adviseur zorg van de provincie.

Voor specifiek het Plan van Aanpak Innovatie in de zorg is € 150.000 beschikbaar.

In programmaonderdeel 2A is al een aantal projecten benoemd: ziekenhuis Harlingen, herstructurering centrum Stiens, innovatie in de zorg (WMO-project).

De overige projecten moeten nog nader uitgewerkt worden, deze uitwerking wordt opgenomen in het Plan van Aanpak voor het Vitaliseringsfonds. Het kernteam gaat aan de slag met het Plan van Aanpak Vitaliseringsfonds.

Tweede fase

In de tweede fase gaan we van Plan van Aanpak naar projecten. Een aantal projecten is op dit moment al concreter, zoals Ziekenhuis Harlingen en Centrumvernieuwing Stiens. Voor de andere projecten is er nog een stap van idee naar projectplan nodig. Per project zal een team gevormd worden, de bezetting is afhankelijk van de inhoud van het project.

Voor het project Innovatie in de zorg zal een apart team gevormd worden, vanwege de financiële omvang van het project staat dit los van het Vitaliseringsfonds.

Voor fase 2 is in totaal € 13.450.000 beschikbaar voor uitvoering van het project Innovatie in de zorg en de projecten die onder het Vitaliseringsfonds vallen.

Programmalijn 2A Vitale kernen	2024 1e helft	2024 2e helft	2025	2026	2027	2028
1e fase						
Inrichten kernteam + benoemen rol en taken						
Onderzoek svz vitaliteit kernen						
Opstellen Plan van Aanpak Vitale kernen/Vitaliseringsfonds						
Opstellen Plan van Aanpak Innovatie in de zorg						
2e fase						
Project Innovatie in de zorg uitvoeren						
Aanpak Projecten Vitaliseringsfonds opstellen en budget toekennen						
Projecten Vitaliseringsfonds uitvoeren						

Programmalijn 2B Ondernijning

Programmaonderdeel 2B Ondernijning zal bestaan uit een kernteam 2B Ondernijning, waarvan gemeente Harlingen trekker wordt. Het kernteam Ondernijning bestaat uit een adviseur Ondernijning/Veiligheid van elke gemeente.

De 1e fase van programmalijn 2B Ondernijning bestaat uit een onderzoek en een Plan van Aanpak voor de drie projecten. Voor uitvoering van het onderzoek en totstandkoming van het Plan van Aanpak moet waarschijnlijk een bureau worden ingeschakeld. Het kernteam Ondernijning zal een opdracht beschrijven die kan dienen om uitgezet te worden bij een deskundig bureau. Voor het inhuren van een bureau voor het onderzoek en het opstellen van een Plan van Aanpak is € 250.000 beschikbaar.

In de 2de fase worden de projecten zoals Specialistenteam, Innovatieve controle- en onderzoeksmethoden en Preventie uitgevoerd. Per project zal een projectleider worden benoemd. Bij voorkeur worden de drie projecten verdeeld over de regiopartners. De bemensing hiervan moet nog worden besproken. Voor fase 2 is € 1.750.000 beschikbaar.

Programmalijn 2B Ondernijning	2024 1e helft	2024 2e helft	2025	2026	2027	2028
Fase 1.						
Onderzoek ondernijningsbeeld						
PvA opstellen Specialistenteam + opleiden						
PvA Innovatieve controle- en onderzoeksmethoden + Ontwikkelen en testen						
PvA zorg- en preventiestructuren						
Fase 2.						
Pilot controle- en onderzoeksmethode haven Harlingen						
Diverse pilots controle – en onderzoeksmethoden						
Specialistenteam wordt ingezet						
Project Jonge aanwas uitvoeren						
Rioolwateronderzoek uitvoeren						
Evaluatie controle- en onderzoeksmethoden						

Financiën

	Begroting
Businesscase 2A	
Opstellen plan van aanpak voor leefbaarheid en vitaliteit	300.000
Opstellen plan van aanpak zorg en innovatie (WMO)	150.000
Vitaliseringsfonds (funding projecten pijler 2a) – omvang fonds = 6,45 mln - *	6.300.000
Cofundingsbijdrage regio	7.150.000
Businesscase 2B	
Opstellen Plan van Aanpak ondernijning	250.000
Ondernijningsprojecten **	1.000.000
Cofundingsbijdrage regio	750.000

PROGRAMMALIJN 3: NATUURLIJK IN BALANS

Door innovatieve pilotprojecten komen we tot duurzame en houdbare businesscases. Wij willen een integrale aanpak ontwikkelen voor ons landschap en water. Hierbij lukt het om een vruchtbare bodem, goed water en duurzame voeding als ordenend principe in onze regio te laten fungeren en realiseren wij een aantrekkelijk, veilig en gezond woon- en vestigingsklimaat. Herkenbaar landschap, behoud van rust, ruimte en groen zijn essentiële factoren als het gaat om kwaliteit van leven en brede welvaart in onze regio. Dit geldt ook voor de visserij en landbouw. Meten, innoveren en valideren kan met specifieke gelden, het organiseren van het netwerk en intensievere samenwerking met andere havens en landbouworganisaties kan gerealiseerd worden met de Regiodeal.

Dit doen we met een heleboel energie: lokaal opgewekt, lokaal ingezet. We bereiken op de lange termijn een landschap waarbij inwoners en ondernemers met elkaar lokale grids inrichten en op slimme manieren vraag en aanbod organiseren. We behouden natuurlijk ook oog voor de bestaande energievoorzieningen. Ook werken we de rol van de overheid hierbij goed uit.

- Het bodem- en waterbeheer binnen Noordwest-Fryslân is vanaf 2030 koploper binnen Nederland. Dit uit zich ook in de gezondheid van de bodem en het water, die bijdragen aan een natuurlijke en biodiverse omgeving. Daaronder begrepen de uitwerking van het nog vast te stellen provinciaal bodembeleidsplan.
- De standaard voor bodem- en waterbeheer is om de handen ineen te slaan, met elkaar te innoveren en van elkaar te leren. Rol en verwachtingen van de overheden en de agrarische sector nauw betrekken bij de verdere uitwerking. Projecten worden hierdoor snel uitgevoerd en uitgerold binnen de gehele regio.
- De regio gaat milieuvriendelijke vormen van landbouw in het gebied opschalen en vergemakkelijken en de consumptie van op een dergelijke manier geproduceerd voedsel vergroten, waardoor de Greidhoeke Plus (en daarmee Fryslân) een leidende Bioregio in Nederland kan worden.
- Samen met betrokkenen vinden wij een nieuwe balans tussen natuur, landbouw, landschap, leefbaarheid en economisch klimaat op het platteland. Kort samengevat een natuurinclusief platteland.
- De ambitie is om in Noordwest-Fryslân de helft van onze eigen duurzame energie te beheren, waardoor de regio in zijn geheel zekerder is van energie en welvarender wordt. Daarbij creëren wij tegelijkertijd een lagere rekening van onze eigen burgers en voor het gehele landschap.

Organisatie

De organisatie van programmalijn 3 bestaat uit een programmalijntrekker met daaronder twee businesscase-trekkers. Eén voor lijn 3A: Landbouw, landschap en water en één voor lijn 3B: Energielandschap. Deze businesscasetrekkers zorgen voor de inhoudelijke voortgang van de programmaonderdelen en overzien dat projecten worden gestart bij de verschillende regiopartners. De businesscasetrekkers zorgen voor reguliere afstemming met de beleidsambtenaren van de verschillende regiopartners en externe partijen. Samen met de programmalijntrekker bewaken de businesscasetrekkers de voortgang van de programmalijn.

Programma onderdeel Natuurlijk in balans		2024 1e helft	2024 2e helft	2025	2026	2027	2028
3A Landbouw, landschap en water	Verder brengen onderzoeksprogramma 'FRESHEM'						
	Versterken project 'Boeren meten water'						
	Onderzoek locaties zoetwaterwells						
	5 experimenten behoud zoetwater						
	Ontwikkelen integrale voedselagenda						
	Stimuleren projecten Bioregio						
	Oprichten samenwerkingstafels Landbouw/Visserijbodempvitaliteit						
3B Ener- gieland- schap	Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek Energielandschap						
	Centreren Energie-opwek in het landschap						
	Organiseren ontmoetingen schone energie-opwek						
	Oprichten regionale energievooperatie						
	Oprichten ontwikkelfonds voor duurzame energie						

09 VERANTWOORDING

RIJKSBIJDRAGE

1. Na het sluiten van de Regiodeal met het Rijk en het uitgeven van de beschikking door het Rijk keert het Rijk de rijksbijdrage uit van maximaal € 20.000.000 minus compensabele BTW aan de regiokassier.
2. De rijksbijdrage wordt aan de regiokassier uitgekeerd (als voorschot) in twee tranches, in 2023 en 2024.
3. Een deel wordt uitgekeerd via een specifieke doeluitkering op een bankrekening van de regiokassier volgens de afgesproken termijnen. Een deel van de rijksbijdrage zal worden gestort in het BTW compensatiefonds, waar de gemeenten en provincie achteraf de compensabele BTW terug kunnen vorderen als onderdeel van de rijksbijdrage aan de Regiodeal. Door de partners is vooraf een (conservatieve) inschatting van deze compensabele BTW gemaakt op basis van de op dat moment beschikbare informatie.
4. Verantwoording is nodig via de zogeheten SiSa systematiek jaarlijks uiterlijk op 15 juli (SiSa: regiokassier-rijk en SiSa medeoverheden: regiopartners-Rijk). Het gaat om een rechtmatigheidscontrole op het niveau van de drie pijlers van het programma. Indicatoren waarnaar gekeken wordt zijn de besteding(en) van de rijksbijdrage en regionale publieke financiering.

DOORVERSTREKKEN VAN DE RIJKSBIJDRAGE

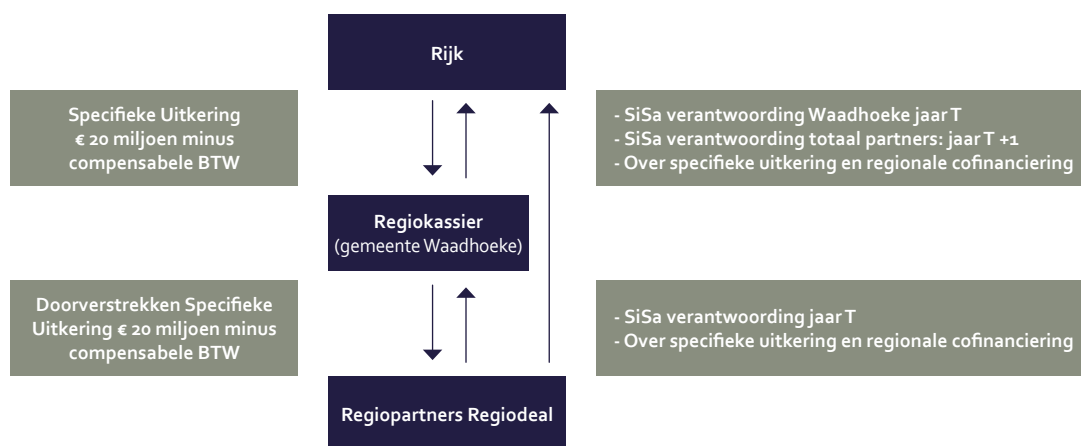
1. De grondslag voor de verdeling van de rijksbijdrage over de regio is het convenant ten aanzien van deze Regiodeal met het Rijk (bijlage 5) en het projectenoverzicht Regiodeal (bijlage 4). Deze zijn eerder door de colleges van B&W, GS en DB van de partners vastgesteld.
2. De regiokassier verstrekt de door het Rijk ontvangen rijksbijdrage minus compensabele BTW door naar de partners op basis van deze grondslag, en de beschikking van het Rijk. Dit gebeurt mits het voorschot voor de rijksbijdrage door de regiokassier is ontvangen. De regiokassier financiert namelijk niet voor.
3. Werkwijze aanvragen en doorverstrekken van de rijksbijdrage door de regiokassier:
 - Partners kunnen met het indienen van een PvA en bijbehorend aanvraagformulier (bijlage 3) een aanvraag doen voor een rijksbijdrage uit het programma bij de bestuurstafel. Na goedkeuring van de bestuurstafel geeft dezelfde bestuurstafel de regiokassier opdracht tot het beschikken van deze bijdrage aan de partners. In het aanvraagformulier maken de partners opnieuw (zie punt 3 hierboven) een inschatting van de compensabele BTW op basis van de op dat moment beschikbare informatie en nadere afspraken over het aantal tranches waarin de rijksbijdrage wordt uitgekeerd.
 - De regiokassier stuurt na akkoord van de bestuurstafel een beschikkingsbrief naar de regiopartner met daarin de voorwaarden voor de doorverstreking. De rijksbijdrage wordt uitgekeerd minus compensabele BTW aan de betreffende partner.
 - Bij afwijkingen van de vastgestelde programmabegroting wordt de aanvraag aan de bestuurstafel voorgelegd, voorzien van een advies aan de bestuurstafel. En vervolgens aan de colleges van B&W, GS en DB Wetterskip, voorzien van een eenduidig advies van de bestuurstafel. Dit geldt ook voor een eventueel voordeel vanwege de eerdere conservatieve inschatting van de compensabele BTW. Dit komt ten goede aan de regio en er wordt samen bepaald waar dit aan te besteden.
 - De partner is als projecteigenaar zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen van het Rijk zoals opgenomen in de beschikking.

VERANTWOORDING

1. Uitgangspunt voor de samenwerking en het gelijkwaardig partnerschap is vertrouwen. Dit betekent dat de verantwoording over de voortgang zal plaatsvinden op programmaniveau en op hoofdlijnen.
2. De partners zijn zelf verantwoordelijk voor de verantwoording over hun eigen projecten (financieel en beleidsmatig).
3. De voortgangsevaluatie van het programma vindt jaarlijks plaats beginnend in de zomer van 2025.
4. Het programmateam stuurt aan alle opdrachtgevers jaarlijks een voortgangsrapportage, die door hen ook gebruikt kan worden voor het informeren van de gemeenteraden, provinciale staten en het AB Wetterskip.

FINANCIËLE VERANTWOORDING MET SISA EN SISA-MEDEOVERHEDEN

1. De financiële verantwoording richting het Rijk over de rijksbijdrage en de regionale cofinanciering vindt plaats op pijlniveau via de SiSa (regiokassier-rijk) en SiSa tussen medeoverheden (partners-regiokassier). De regiokassier is verantwoordelijk voor de verantwoording aan het Rijk op programmaniveau, maar steunt hierbij op de verantwoording van de andere partners.
2. Zie onderstaand figuur ter illustratie van de financiële verantwoording.

3. De praktische werkafspraken over de SiSa verantwoording waar alle partners aan zijn gebonden, worden verwerkt in een handleiding 'Financiële verantwoording SiSa medeoverheden'. Na het sluiten van de Regiodeal zal verder invulling worden gegeven aan de praktische uitvoering van de afspraken. Mocht het nodig zijn, dan maken de partners aanvullende afspraken op basis van actuele inzichten. In ieder geval vindt er jaarlijks overleg plaats voorafgaand aan het verantwoordingsproces. Hierin worden actuele inzichten besproken. Aanvullende afspraken worden toegevoegd aan de handleiding.
4. De regiokassier verzamelt alle (SiSa) verantwoordingen van de partners en voegt deze samen. Vervolgens verantwoordt de regiokassier één jaar later via SiSa over de gehele Regiodeal aan het ministerie van BZK (in aanvulling op de eigen verantwoording).

BELEIDSMATIGE VERANTWOORDING

1. Naast de financiële verantwoording vindt ook een beleidsmatige verantwoording plaats.
2. De themalijntrekkers leveren hiervoor jaarlijks input. De programmasecretaris en de programmamanager verzamelen en verwerken deze eenduidig in de voortgangsrapportage.
3. De programmamanager zorgt samen met de programmasecretaris voor een format voor de beleidsmatige voortgangsrapportage.
4. In de voortgangsrapportage wordt ook de regionale samenwerking geëvalueerd.

10 RISICO'S

Het programmateam heeft aan de hand van een risicosessie geïnventariseerd welke risico's er kunnen optreden tijdens de looptijd van het programma. Dit heeft geresulteerd in een lijst met de top 10 belangrijkste risico's. Hierbij is gekeken naar de kans dat een risico kan optreden en de *mate van invloed* die een risico kan hebben, mocht een risico daadwerkelijk optreden. Deze mate van invloed van een risico kan beperkt zijn, of juist groot. De invloedssferen van risico's zijn verder gericht op tijd, geld, kwaliteit en imago.

Bij deze risicoanalyse is ook gekeken naar maatregelen om de risico's te beheersen. Het overzicht met risico's en beheersmaatregelen zal periodiek (minimaal 1x per jaar) herijkt worden zodat een voortdurende sturing op risico's plaatsvindt. Als bijlage (bijlage 8) is het overzicht opgenomen van deze belangrijkste risico's inclusief beheersmaatregelen.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

Samenwerkingsovereenkomst behorende bij de Regio Deal Noordwest Fryslân

Versie: 10 april 2024

Partijen:

- I. de **Provincie Fryslân**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde mevrouw F.M. Wiersma, daartoe gevolmachtigd door de Commissaris van de Koning de heer drs. A.A.M. Brok, handelende ter uitvoering van een besluit van Gedeputeerde Staten d.d., hierna te noemen: Provincie Fryslân;
- II. de **Gemeente Harlingen**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, mevrouw C.M. Sjerps, handelende ter uitvoering van een besluit van het College van burgemeester en wethouders d.d., hierna te noemen: Gemeente Harlingen;
- III. de **Gemeente Leeuwarden**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer S. van Haersma Buma, handelende ter uitvoering van een besluit van het College van burgemeester en wethouders d.d., hierna te noemen: Gemeente Leeuwarden;
- IV. de **Gemeente Waadhoeke**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, mevrouw M.C.M. Waanders, handelende ter uitvoering van een besluit van het College van burgemeester en wethouders d.d., hierna te noemen: Gemeente Waadhoeke;
- V. het **Wetterskip Fryslân**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer F. Jorna, lid dagelijks bestuur, handelende ter uitvoering van een besluit van het Algemeen Bestuur d.d., hierna te noemen: Wetterskip Fryslân.

De partijen, hiervoor genoemd, worden hierna gezamenlijk genoemd: Partijen en/of Regio;

Overwegingen

- Het Rijk heeft met de Provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en de Gemeenten ten behoeve van de Regio Noordwest-Fryslân het covenant 'Regio Deal Noordwest Fryslân' gesloten;
- Uit de Regio Deal Noordwest Fryslân volgt dat de Minister van BZK bereid is een bijdrage uit de Regio Envelop (Rijksbijdrage) beschikbaar te stellen als impuls voor het realiseren van de ambities van de Regio Noordwest Fryslân;
- de bedoelde ambities zijn in de Regio Deal benoemd als drie pijlers c.q. thema's (Vitale economie, Kwaliteit van Leven en Natuurlijk in balans), welke ieder weer zijn onderverdeeld in een aantal programmalijnen;
- De Rijksbijdrage van maximaal € 20 miljoen (inclusief BTW) wordt in de periode 2023-2028 door het Rijk beschikbaar gesteld in twee tranches (december 2023 en december 2024) in de vorm van een aantal decentralisatie-uitkeringen aan de gemeente Waadhoeke in de hoedanigheid van Regiokassier van deze Regio Deal;

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

- Een noodzakelijke randvoorwaarde voor de Rijksbijdrage voor Regio Noardwest Fryslân is cofinanciering door de regio, in dit geval door de provincie Fryslân en de Gemeenten gezamenlijk € 20 miljoen (inclusief BTW); verder draagt het Wetterskip Fryslân minimaal € 625.000,- (inclusief BTW) aan projectfinanciering bij, zulks uitdrukkelijk met inachtneming van het specifieke wettelijke takenpakket van het Wetterskip Fryslân;
- De samenwerking van Partijen binnen de Regio Deal en deze Overeenkomst is gebaseerd op gelijkwaardigheid, voor zover het betreft verrichten van inspanningen en bieden van wederzijdse ondersteuning teneinde het doel van deze Overeenkomst te behalen;
- De gemeente Waadhoeke zal de rol van Regiokassier vervullen;
- De nadere (rand)voorwaarden en afspraken over de wijze van samenwerking zijn opgenomen in deze Overeenkomst en in het Programmaplan, die behoren bij de Regio Deal Noardwest Fryslân. Het Programmaplan geldt daarbij als een nadere uitwerking op deze Overeenkomst;
- De nadere (rand)voorwaarden en afspraken tussen het Rijk en Partijen over de inzet van de Rijksbijdrage en afspraken over de monitoring en voortgangsrapportages zijn opgenomen in de Regio Deal Noardwest Fryslân.

Partijen komen het volgende overeen:

Artikel 1 Begrippen

In de Overeenkomst gelden de volgende begripsbepalingen:

1. Overeenkomst: deze samenwerkingsovereenkomst;
2. Regio Deal: het convenant 'Regio Deal Noardwest Fryslân' dat op 1 november 2023 is gesloten tussen het Rijk en de Regio en dat als **Bijlage I** aan deze Overeenkomst is gehecht;
3. Beschikking: het besluit van het Rijk d.d. 4 december 2023 over de beschikbaarstelling c.q. toekenning van de Rijksbijdrage en de daaraan verbonden voorwaarden; de Beschikking is als **Bijlage II** aan deze Overeenkomst gehecht;
4. Rijksbijdrage: de bijdrage van het Rijk uit de Regio Envelop, voortvloeiend uit de Regio Deal;
5. Regiokassier: de partij die als kassier verantwoordelijk is voor het beheer van de Rijksbijdrage, zijnde gemeente Waadhoeke, zoals omschreven in artikel 4 van de Overeenkomst;
6. Rijk: de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Justitie en Veiligheid, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan;
7. Bestuurstafel: het bestuurlijk overlegorgaan, zoals omschreven in artikel 7 van de Overeenkomst;
8. Directeurenoverleg: het overlegorgaan, zoals omschreven in artikel 8 van de Overeenkomst;
9. Programmteam: het team, zoals omschreven in artikel 9 van de Overeenkomst;
10. Coördinatieteam: het team, zoals omschreven in artikel 10 van de Overeenkomst;
11. Programmamanager: de in artikel 9 van de Overeenkomst genoemde persoon.
12. Regiopartner: de Partijen, ieder voor zich, bij deze Overeenkomst;

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

13. Budget: het totaal van Rijksbijdrage en de bijdragen van Provincie en Gemeenten zoals vastgelegd in artikel 5 van de Regio Deal, vermeerderd met de in de overwegingen genoemde projectfinanciering door het Wetterskip Fryslân;
14. Programmaplan: het document dat beschrijft op welke wijze en onder welke specifieke voorwaarden Partijen uitvoering willen geven aan de ambities uit de Regio Deal, gegeven het bepaalde in de Overeenkomst en ter nadere uitwerking daarvan;
15. Derden: natuurlijke personen of rechtspersonen zijnde (regionale) samenwerkingspartners en/of relevante stakeholders die op enigerlei wijze betrokken zijn bij de Regio Deal, bijvoorbeeld ondernemers en onderwijsinstellingen die in de vorm van triple helix samenwerkingen kunnen aangaan met Partijen ter uitvoering van de Regio Deal;
16. Jaarplan: een overzicht met daarin een overzicht van de businesscases die in enig kalenderjaar binnen de Regio Deal tot uitvoering zullen worden gebracht, bevattende een begroting en verdeling van het in te zetten deel van het Budget;
17. Jaarlijkse voortgangsrapportage: de op grond van artikel 8 lid 2 van de Regio Deal door de Regiokassier jaarlijks aan het Rijk af te leggen en op te leveren verantwoording over de voortgang in het behalen door Partijen van de ambities van de Regio Deal.

Artikel 2 Doel van de Overeenkomst

Partijen beogen met de Overeenkomst de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal vast te leggen en op hoofdlijn afspraken te maken over:

- a. de verdeling van taken, bevoegdheden en risico's tussen de Partijen;
- b. de onderlinge verdeling en het aanwenden van het Budget;

De Overeenkomst regelt niet de randvoorwaarden voor en de verantwoording over de inzet van de Rijksbijdrage voor de Regio Deal. Deze afspraken zijn vastgelegd in de 'Regio Deal Noardwest Fryslân'. In het Programmaplan wordt het in dit artikel genoemde doel op onderdelen nader inhoudelijk en procedureel uitgewerkt.

Artikel 3 Algemene verplichtingen Partijen

1. Partijen spreken af om binnen de relevante Europese en nationale wettelijke kaders uitvoering te geven aan de Regio Deal en gaan daarbij uit van de afspraken zoals gemaakt in de Regio Deal, in het bijzonder de uitgangspunten opgenomen in de overwegingen van de Regio Deal.
2. Partijen spreken af de Regio Deal in onderling vertrouwen en integer, doelmatig, doeltreffend, rechtmatig, transparant en solidair uit te voeren.
3. Partijen bewaken daarbij zowel de samenhang bij de uitvoering van de Regio Deal zelf, alsook de samenhang met flankerende programma's, projecten en initiatieven. Waar mogelijk vindt de integratie van projecten en initiatieven plaats. Partijen onderschrijven dat de integrale afweging van belangen daarbij wordt gewaarborgd.
4. Partijen spreken af dat bij de voorbereiding en uitvoering van de Regio Deal op een passende wijze inspraak of participatie wordt verleend aan de in de Regio Deal belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen. Het staat de Partijen daarbij vrij om de wijze van inspraak te kiezen, tenzij wettelijk anders is bepaald.

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

5. Partijen dragen actief bij aan het bijhouden van de (financiële) administratie, de financiële verslaglegging en verantwoording en de totstandkoming van de Jaarlijkse voortgangsrapportage, als bedoeld in artikel 4 lid 1 sub d en e van de Overeenkomst, door de daarvoor benodigde gegevens bij de gemeente Waadhoeke, als Regiokassier, aan te leveren uiterlijk op het door de Regiokassier te bepalen moment en in de door Regiokassier te bepalen vorm. Hieronder wordt in ieder geval verstaan het tijdig voorzien van de Regiokassier en Programmamanager van de juiste informatie voor de financiële verantwoording via de SiSa medeoverheden (Regiopartners doen zelf SISA medeoverheden en Regiokassier doet het geheel) en voor de beleidsmatige verantwoording via de voortgangsrapportage, alsmede het voldoen aan de voorwaarden die door het Rijk worden gesteld voor het besteden van de Rijksbijdrage. Een en ander is nader uitgewerkt in het Programmaplan.
6. Indien het Rijk in de Beschikking aanvullende verplichtingen oplegt ten opzichte van het bepaalde in de Regio Deal, die vragen om nadere afspraken tussen Partijen, dan gaan Partijen daarover in overleg. De verplichtingen in de Beschikking zijn leidend in de verantwoording door de Regiopartners (via de Regiokassier) aan het Rijk. De gevolgen van het niet voldoen aan bedoelde verplichtingen komen voor rekening van de Regiopartner die penvoerder is van de betreffende businesscase als bedoeld in artikel 5 lid 5, en uitdrukkelijk niet voor rekening van de Regiokassier of andere Partijen.
7. Partijen stellen, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 13, voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van de Regio Deal. Dit wordt per programma dan wel project nader bepaald.
8. Partijen zorgen te allen tijde voor een tijdige en adequate informatievoorziening richting Provinciale Staten, Gemeenteraden en Algemeen bestuur.
9. Partijen informeren elkaar doorlopend, gevraagd, ongevraagd, volledig en tijdig over alle ontwikkelingen ter zake van de Regio Deal.
10. Partijen spannen zich maximaal in om al hetgeen te doen respectievelijk na te laten, dat de samenwerking bevordert respectievelijk belemmert.
11. Partijen verplichten zich, indien door enige oorzaak de samenwerking wordt vertraagd of verhinderd of de dreiging daartoe aanwezig is, onverwijld met elkaar in overleg te treden teneinde gezamenlijk te bezien of en zo ja, op welke wijze alsnog aan het doel van de Overeenkomst kan worden tegemoetgekomen.

Artikel 4 Taken Regiokassier

1. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van de Regio Deal wordt de decentralisatie-uitkering van het Rijk via de Beschikking beschikbaar gesteld aan de gemeente Waadhoeke. De gemeente Waadhoeke beheert deze uitkering. De gemeente Waadhoeke is als Regiokassier, onverminderd het bepaalde in de Regio Deal, als zodanig verantwoordelijk voor:
 - a. het fungeren als eerste aanspreekpunt voor het programma voor het Rijk, welke taak is doorgelegd naar de Programmamanager;
 - b. het zorgdragen voor de voorbereiding en afwikkeling van de besluitvorming van het college van burgemeester en wethouders en/of de burgemeester van de gemeente

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

- Waadhoeke, inclusief financiële afwikkeling, ter ondersteuning en ter uitvoering van de besluiten van de Bestuurstafel;
- c. het zijn van werkgever voor de functies in het Programmateam in opdracht van en in samenspraak met het Directeurenoverleg;
 - d. de financiële verantwoording van de bestedingen van de Rijksbijdrage en de co- en projectfinanciering op pijlniveau via de SiSa (Single Information, Single Audit) aan het Rijk, waarbij Regiokassier zich mede baseert op de financiële verantwoording door de Regiopartners hiervan via de SiSa medeoverheden, zulks als genoemd in artikel 3 lid 5;
 - e. het verzorgen van de Jaarlijkse voortgangsrapportage.
2. De colleges van burgemeester en wethouders respectievelijk de burgemeesters van de gemeenten Harlingen en Leeuwarden, het college van Gedeputeerde Staten respectievelijk de commissaris van de Koning van de provincie Fryslân en het dagelijks bestuur respectievelijk de dijkgraaf van Wetterskip Fryslân, ieder voor zover het de uitoefening van diens bevoegdheid betreft, verstrekken hierbij voor zoveel nodig mandaat, machtiging en volmacht aan de burgemeester van de gemeente Waadhoeke respectievelijk het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waadhoeke voor de in lid 1 van dit artikel genoemde taken.
 3. De kosten van de uitvoering van de taken genoemd in lid 1 van dit artikel door de Regiokassier komen -zulk met inachtneming van het bepaalde in artikel 13- ten laste van het Budget. Jaarlijks verstrekt de gemeente Waadhoeke Partijen inzicht in de gerealiseerde uitvoeringskosten. Periodiek wordt een plafondbedrag bepaald voor deze kosten. Bij een dreigende overschrijding zal de Bestuurstafel tijdig worden geïnformeerd. Nadere uitwerking van het bepaalde in dit artikel vindt plaats via het Programmaplan of via een separaat protocol.
 4. Behoudens gevallen waarin sprake is van grove schuld of opzet, is de gemeente Waadhoeke niet aansprakelijk voor fouten bij het uitvoeren van de taken als bedoeld in dit artikel 4. Voor zover fouten, waarvoor gemeente Waadhoeke niet aansprakelijk is, financiële gevolgen hebben, worden deze gezamenlijk door de Partijen gedragen op de wijze en in de onderlinge verhouding als door de Bestuurstafel alsdan zal worden besloten. De kosten worden indien mogelijk gedekt uit het Budget.

Artikel 5 Beschikbare financiële middelen

1. Het Rijk heeft blijkens artikel 5 lid 2 van de Regio Deal, een bedrag van € 20.000.000,- (twintig miljoen euro), inclusief eventueel verschuldigde BTW, als Rijksbijdrage beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt middels een beschikking en een aantal daaruit voortvloeiende decentralisatie-uitkeringen door het Rijk beschikbaar gesteld aan de Regiokassier, zijnde de gemeente Waadhoeke. De gemeente Waadhoeke neemt dit bedrag op in een reservering op de balans die alleen aangewend kan worden voor uitgaven in het kader van de Regio Deal.
2. De provincie Fryslân en De Gemeenten vullen dit bedrag gezamenlijk aan met een bedrag van € 20.000.000,- (twintig miljoen euro), inclusief eventueel verschuldigde BTW. Dit betreft een cofinanciering van 50%. Zowel de provincie Fryslân als elk van de Gemeenten staan daarmee garant voor een bedrag van € 5.000.000,- (vijf miljoen euro), inclusief eventueel verschuldigde BTW.

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

3. Wetterskip Fryslân levert projectfinanciering voor de programmalijn 'Natuurlijk in Balans' van minimaal € 625.000,- (zeshonderdvijfentwintig duizend euro), inclusief eventueel verschuldigde BTW.
4. Tussen de provincie Fryslân en de Gemeenten is op basis van de programmabegroting per thema en de daarvan deel uitmakende programmalijnen (eerste kolom van de tabel in Bijlage III) de in de tabel in **Bijlage III** opgenomen verdeling voor cofinanciering overeengekomen.
5. Indien en zodra binnen een thema dan wel programmalijn een concreet initiatief of project zich aandient met een sluitende businesscase en een plan van aanpak dan wordt (een deel van) de cofinanciering c.q. projectfinanciering door de betreffende Partij(en) in de afgesproken verhouding voor dat thema c.q. die Programmalijn ingezet. Regiokassier vult het betreffende bedrag aan met een deel van de Rijksbijdrage en verstrekt het laatstbedoelde bedrag aan de Partij die penvoerder is van de betreffende businesscase en daarmee verantwoordelijk is voor de betreffende businesscase. Onder deze verantwoordelijkheid valt ook het tijdig bij Regiokassier aanleveren van complete en juiste gegevens welke Regiokassier nodig heeft voor de (financiële) administratie en verslaglegging en verantwoording als bedoeld in artikel 4 lid 1. Daarnaast is de Partij die penvoerder is van een businesscase zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen die het Rijk in het kader van de Regio Deal heeft gesteld aan de Rijksbijdrage.
De eventuele andere bij enige businesscase betrokken Partijen dragen met hun deel van de cofinanciering c.q. projectfinanciering bij naar aanleiding van een factuur die zij daartoe van de penvoerder ontvangen.
6. Indien sprake is van een dreigende over- of onderschrijding van het begrote Budget voor een businesscase dan is de penvoerder van de betreffende businesscase gehouden om hiervan zo spoedig mogelijk melding te maken bij de Bestuurstafel. De Bestuurstafel besluit dan welke maatregelen eventueel genomen worden.
7. Financiële middelen die in enig jaar niet zijn besteed, blijven beschikbaar voor de uitvoering van de Regio Deal gedurende de looptijd daarvan.
8. Nadere uitwerking van het bepaalde in het voorgaande van dit artikel 5 vindt plaats in het Programmaplan.
9. Partijen hebben een gezamenlijke inspanningsverplichting om extra cofinanciering van Derden binnen te halen. Partijen kunnen gezamenlijk besluiten om de onderlinge verdeling van cofinanciering en projectfinanciering binnen dan wel tussen thema's te wijzigen.
10. Indien een of meerder Partijen wensen dat de onderlinge verdeling als bedoeld in het vorige lid wordt gewijzigd in die zin dat de verdeling tussen programmalijnen wordt gewijzigd dan treden zij met elkaar in overleg. De (financiële) verhoudingen tussen Partijen zijn gebaseerd op de verdeling als ook in Bijlage 3 is vastgelegd. Deze verdeling is een belangrijk uitgangspunt voor de totale samenwerking tussen Partijen. Daarom zal een Partij slechts in uitzonderlijke gevallen en met zwaarwegende argumenten een dergelijk verzoek tot wijziging kunnen inbrengen. Een wijziging als bedoeld in dit lid behoeft tevens voorafgaande goedkeuring van het Rijk.

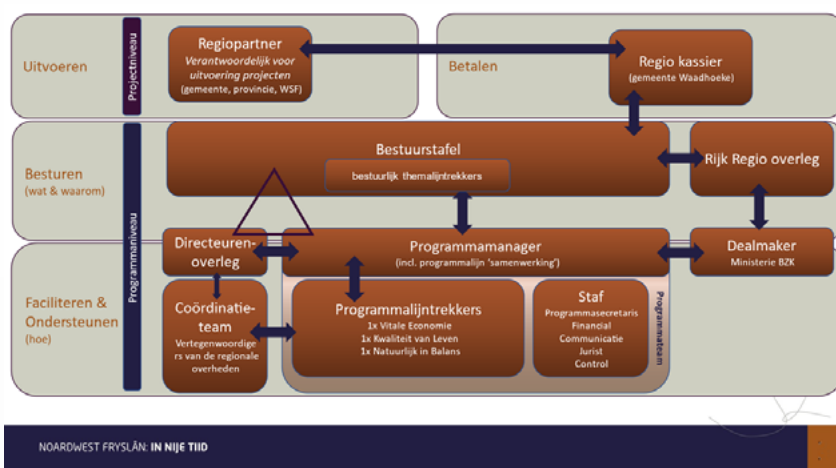
Artikel 6 Governance

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

1. Partijen willen de governance van hun samenwerking volgens onderstaande afbeelding inrichten.
2. Een ieder die onderdeel van de diverse gremia binnen de samenwerking is draagt de ambitie van de Regio Deal uit en legt verbindingen zowel tussen de Partijen, als met Derden en met de (Friese) mienskip.
3. De voorzitter van de Bestuurstafel, de voorzitter van het Directeurenoverleg en de Programmamanager hebben zo vaak als nodig overleg ter bevordering van de uitvoering van de Regio Deal en deze Overeenkomst.

Artikel 7 Bestuurstafel

1. Partijen stellen een Bestuurstafel in voor de samenwerking tussen Partijen in deze Regio Deal. Overleg met het Rijk vindt plaats op de in artikel 7 van de Regio Deal beschreven wijze.
2. De Bestuurstafel bestaat uit één bestuurlijke vertegenwoordiger van elke Partij. Partijen dragen er zorg voor dat hun vertegenwoordigers over een toereikend mandaat beschikken, om vervolgens als Bestuurstafel te kunnen beslissen over een voorstel voor de besteding van de middelen als bedoeld in artikel 5 van deze overeenkomst. Daartoe zorgen zij voor tijdige, voorafgaande interne besluitvorming door of namens de bevoegde bestuursorganen van hun Partij.
3. De voorzitter van de Bestuurstafel is de burgemeester van de gemeente Waadhoeke.
4. De Bestuurstafel beoordeelt of de ingediende projectinitiatieven in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Budget. Deze beoordeling geldt als een bindend advies aan de Regiokassier.
5. Partijen zullen zich inspannen om te komen tot een gezamenlijk toetsingskader (passend binnen Europese en nationale wetgeving) die als grondslag kan dienen voor de ingediende projectinitiatieven. Dit toetsingskader wordt nader uitgewerkt in het Programmaplan.

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

6. De Bestuurstafel draagt zorg voor:
 - a. het bewaken van de randvoorwaarden en de afspraken ten aanzien van de uitvoering van de Regio Deal, waaronder de integrale afweging van de verschillende belangen binnen de Regio;
 - b. het doen uitvoeren van de Regio Deal door Partijen en het concretiseren daarvan. Hierbij baseert de Bestuurstafel zich op de initiatieven die door het Programmteam worden aangedragen. De Programmamanager geeft in opdracht van de Bestuurstafel uitvoering aan deze taak en legt hierover verantwoording af aan de Bestuurstafel;
 - c. het in brede zin informeren over en betrekken van Partijen bij de uitvoering van de Regio Deal en waar nodig het afstemmen met Derden. Deze taak is in opdracht van de Bestuurstafel belegd bij de Programmamanager;
 - d. de inhoudelijke en financiële verantwoording van de afgesloten jaarprogramma's voor Partijen en de voortgangsrapportages zoals bedoeld in artikel 8 van de Regio Deal;
 - e. de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de Regio Deal als bedoeld in artikel 8 van de Regio Deal;
 - f. het vaststellen van het Programmaplan en het vaststellen van wijzigingen daarin, voor zover dat nodig is voor een adequate uitvoering van de Regio Deal.
7. De colleges van burgemeester en wethouders respectievelijk de burgemeesters van de gemeenten Harlingen, Waadhoeke en Leeuwarden, het college van Gedeputeerde Staten respectievelijk de commissaris van de Koning van de provincie Fryslân en het dagelijks bestuur respectievelijk de dijkgraaf van Wetterskip Fryslân, ieder voor zover het de uitoefening van diens bevoegdheid betreft, verstrekken hierbij voor zoveel nodig mandaat, machtiging en volmacht aan hun respectievelijke vertegenwoordigers in de Bestuurstafel voor de uit lid 6 onder f van dit artikel voortvloeiende handelingen.
8. De Bestuurstafel vergadert ten minste tweemaal per jaar, waaronder in ieder geval in de maand mei, ten behoeve van het indienen van de in artikel 8 lid 3 van de Regio Deal bedoelde (concept) Jaarlijkse voortgangsrapportage voor 15 juni van ieder jaar.
9. De Bestuurstafel beslist bij aanwezigheid van alle Partijen en bij unanimitie. Iedere Partij voor zich en alle Partijen in gezamenlijkheid spannen zich tot het uiterste in om te komen tot unanimitie in de Bestuurstafel teneinde optimaal te bevorderen dat de ambities van de Regio Deal tijdig worden behaald.

Indien de vertegenwoordiger van een Partij verhinderd is ter vergadering te verschijnen dan zorgt diegene voor een vervanger die tevens bestuurder van die Partij is en die over hetzelfde mandaat beschikt. Indien ook vervanging vanwege een klaarblijkelijke overmachtsituatie niet mogelijk is dan wordt de vergadering van de Bestuurstafel uitgesteld tot het eerstmogelijke moment nadat het belet is opgeheven.
10. Partijen zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de consequenties van de beoordelingen en besluiten van de Bestuurstafel.
11. De Programmamanager treedt op als secretaris van de Bestuurstafel.
12. De Bestuurstafel voorziet in zijn eigen werkwijze en kan nadere afspraken maken over de uitvoering van de Regio Deal en deze Overeenkomst.
13. De Bestuurstafel wijst uit de besturen van Partijen voor ieder thema c.q. programmaliijn een bestuurder aan die als ambassadeur daarvan fungeert. De laatstbedoelde bestuurders

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

vertegenwoordigen in hun ambassadeursrol niet de eigen Partij maar de gezamenlijke Regiopartners vanuit de inhoudelijke programmalijn c.q. thema.

Artikel 8 Directeurenoverleg

1. Het Directeurenoverleg is opdrachtnemer van de Bestuurstafel, ondersteunt de samenwerking tussen Partijen in het kader van de Regio Deal en is verantwoordelijk voor de programmaorganisatie.
2. Namens de Bestuurstafel beschikt het Directeurenoverleg over de regionale uitvoeringskosten (onderdeel van de financieringsopzet van Bijlage III) van het Budget en zet deze in.
3. Het Directeurenoverleg draagt zorg voor:
 - a. uitvoering van de taken van de Bestuurstafel;
 - b. besluiten over de in te zetten capaciteit aan medewerkers die een bijdrage leveren aan voorstellen voor wat betreft financiën, juridische aspecten, en dergelijke en het informeren van de Bestuurstafel daarover;
 - c. het beschikbaar stellen van voldoende medewerkers met het juiste profiel;
 - d. het voorbereiden van besluiten van de Bestuurstafel en het geven van advies ten aanzien daarvan aan de Bestuurstafel.
4. Het Directeurenoverleg bestaat uit één vertegenwoordiger van elke Partij. Deze vertegenwoordiger heeft in de eigen Partij een functie in de centrale directie. Indien de vertegenwoordiger van een Partij verhinderd is ter vergadering te verschijnen dan zorgt diegene voor een vervanger die tevens directielid van die Partij is althans voor iemand met een gelijkkluidend mandaat.
5. De voorzitter van het Directeurenoverleg is de gemeentesecretaris van de gemeente Harlingen. De voorzitter is namens het Directeurenoverleg tevens het eerste aanspreekpunt voor Programmteam en Programmamanager voor de dagelijkse programmasturing.
6. De vertegenwoordigers van Partijen scheppen binnen hun eigen organisatie de voorwaarden om integraal en adaptief te kunnen samenwerken met de focus op het regionale belang.

Artikel 9 Programmteam en Programmamanager

1. Het Programmteam is verantwoordelijk voor het faciliteren en ondersteunen op inhoudelijk en uitvoerend vlak van de Regio Deal in samenwerking met het Directeurenoverleg. Daarbij fungeert het Directeurenoverleg als ambtelijk opdrachtgever van de Programmamanager.
2. Het Programmteam bestaat uit de Programmamanager, de drie programmalijntrekkers en stafmedewerkers (programmasecretaris, financial, communicatie, jurist, control).
3. De Programmamanager geeft leiding aan het Programmteam en de uitvoering van de Regio Deal.
4. De Programmamanager is verantwoordelijk voor de programmalijn 'samenwerking'.
5. De taken van de Programmamanager zijn onder meer, maar niet beperkt tot, het:
 - a. voorbereiden van de agenda en besluitvormende documenten voor de Bestuurstafel in samenspraak met Programmteam;
 - b. bewaken van de geformuleerde ambities en doelen;

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

- c. hebben en houden van het overzicht over alle ins- en outs van de Regio Deal;
 - d. organiseren en voorbereiden van het Rijk-Regio-overleg in afstemming met de dealmaker van het Rijk en het Programmateam;
 - e. bouwen aan én onderhouden van een netwerk van samenwerkingspartners en Derden in samenspraak met het Programmateam;
 - f. coördineren van de communicatie over de Regio Deal;
 - g. de coördinatie richting het Rijk, in het bijzonder richting de Minister van BZK;
 - h. bewaken van de inhoudelijke, financiële en organisatorische kaders van de Regio Deal.
6. De programmalijntrekkers dragen, samen met de betrokken werknemers van Partijen, zorg voor de uitvoering van een programmalijn. Dit doen zij door te sturen op een op integrale aanpak en opgavegerichte werkwijze, het bewaken van de voortgang en realisatie (van de doelen) van de programmalijn, het organiseren van leerkringen en het coachen, begeleiden, stimuleren en ondersteunen van de projecten en nieuwe ontwikkelingen binnen de programmalijn.
 7. De programmasecretaris adviseert en assisteert de Programmamanager en levert een bijdrage (planning, financiën, kwaliteit) aan de Regio Deal.
 8. Een aantal taken van de programmasecretaris zijn o.a. het inrichten en beheren van programmadossiers, het opstellen en beheren van projectplanningen, het opstellen van periodieke management- en voortgangsrapportages, het opstellen en beheren van financiële rapportages en budgetbewaking (op basis van input vanuit Partijen), inclusief de regionale uitvoeringskosten, het plannen van overleggen, het maken van verslagen en het monitoren van de voortgang van de afspraken van de Regio Deal en zorgt voor uitvoering van de acties door actiehouders.
 9. De werkwijze van het Programmateam, de functies/taken binnen het Programmateam en eventuele andere zaken zal een reglement worden nader uitgewerkt in het Programmaplan.

Artikel 10 Coördinatieteam

1. Het Coördinatieteam is de ambtelijk adviesgroep die de samenwerking tussen Partijen in het kader van de Regio Deal faciliteert en ondersteunt. Dit is met name gericht op bestuurlijk-politieke en besluitvormingsaspecten bij Partijen. De voorzitter van het Coördinatieteam wordt door de leden van het Coördinatieteam uit hun midden aangewezen. De Programmamanager en Programmasecretaris zijn bij het overleg van het Coördinatieteam aanwezig en bereiden de agenda van het overleg voor. De overleggen van het Coördinatieteam vinden plaats telkens twee weken voor het Directeurenoverleg.
2. Het Coördinatieteam is onder verantwoordelijkheid en aansturing van het Directeurenoverleg belast met de voorbereiding van de taken van de Bestuurstafel en andere bestuurlijke of ambtelijke overleggen ter realisatie van de samenwerking van Partijen in het kader van de Regio Deal.
3. Het Coördinatieteam bestaat uit minimaal één ambtelijke vertegenwoordiger van iedere Partij en dragen de ambitie van de Regio Deal binnen de eigen organisatie (pro)actief uit.
4. De ambtelijke vertegenwoordigers hebben onder meer de navolgende taken:

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

- a. het eigen bestuur c.q. de eigen bestuurders goed op de hoogte houden van alle ontwikkelingen m.b.t. de Regio Deal;
- b. het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan de Programmamanager;
- c. het geven van gevraagd en ongevraagd advies aan het Programmateam;
- d. informeren en adviseren van het eigen bestuur c.q. de eigen bestuurders in het algemeen en specifiek ter voorbereiding op de Bestuurstafel;
- e. Informeren en adviseren van de eigen directie ter voorbereiding op het Directeurenoverleg.

Artikel 11 Regiopartner

1. Partijen zijn ieder afzonderlijk ook Regiopartner bij de Regio Deal.
2. In hoedanigheid van Regiopartner voert iedere Partij binnen thema's dan wel programmalijnen programma's, projecten en/of opdrachten van de Bestuurstafel uit waarbij zij de doelstellingen van de Regio Deal bewaakt.
3. De Regiopartner welke conform lid 1 van dit artikel als uitvoerder is aangewezen is verantwoordelijk voor de uitvoering van projecten/ programma's conform een door de Bestuurstafel vastgesteld plan van aanpak.
4. Voor de uitvoering ontvangt de Regiopartner de financiële middelen van de Regiokassier (Rijksbijdrage), mede Regiopartners (co- en projectfinanciering) en/of Derden. De Regiopartner is verantwoordelijk voor de ontvangen financiële middelen en legt financiële verantwoording af door middel van SiSa aan de Regiokassier, een en ander als bedoeld in artikel 4 lid 1 en artikel 5 lid 5.
5. Indien de Regiopartner de financiële middelen in het kader van de uitvoering verstrekt aan natuurlijke en/of rechtspersonen dan doet zij dit als subsidie of inkoopopdracht. Het besluit wordt genomen door het bevoegde orgaan binnen de Regiopartner. De geldende kaders voor beleid en wet- en regelgeving van de Regiopartner zijn van toepassing.
6. De Regiopartner kan zonder expliciete toestemming van de Bestuurstafel geen handelingen verrichten die ertoe leiden, dat de begrote financiële middelen ontoereikend zijn voor de uitvoering.
7. Financiële middelen die door de Regiopartner niet bij de uitvoering zijn besteed, blijven beschikbaar voor de Regio Deal, indachtig artikel 5 van deze Overeenkomst.

Artikel 12 Jaarplan

1. Het Programmateam stelt in opdracht van het Directeurenoverleg voor ieder kalenderjaar vooraf een Jaarplan op.
2. Het Jaarplan inclusief de bijbehorende begroting en de toekenning en verdeling van het benodigde Budget wordt in de vergadering van de Bestuurstafel vastgesteld uiterlijk op 1 december voorafgaand aan het kalenderjaar waarop het Jaarplan betrekking heeft.
3. Op 1 juni daaropvolgend besluit de Bestuurstafel naar aanleiding van een tussenrapportage van het Programmateam of het Jaarplan c.q. de daarvan uitmakende onderdelen aanpassing behoeven.

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

4. Voor de projecten in 2024 wordt geen Jaarplan vastgesteld. De Bestuurstafel stelt voor de betreffende projecten per project een plan vast waarin is aangegeven welke projecten in 2024 worden gefinancierd uit de beschikbare middelen voor de Regio Deal Noardwest Fryslân. Het Programmteam streeft ernaar deze plannen zoveel mogelijk gebundeld bij de Bestuurstafel aan te bieden ter besluitvorming.
5. De Regiokassier besluit na akkoord van de Bestuurstafel over de inzet van de Rijksbijdrage, zoals opgenomen in de Jaarplannen, met inachtneming van artikel 7, vierde lid van deze Overeenkomst.

Artikel 13 Ureninzet werknemers

1. Alle Partijen leveren in beginsel om niet ureninzet van haar werknemers voor de werkzaamheden voor de Regio Deal. Hierbij streven zij naar een evenwichtige onderlinge verdeling van de in te zetten uren tussen de Partijen. Bij uitzondering kan op projectniveau van dit uitgangspunt worden afgeweken indien de Bestuurstafel daartoe expliciet een besluit neemt. Daarbij handelt de Bestuurstafel conform de proces- c.q. uitvoeringsafspraken die hierover in het Programmaplan worden opgenomen.
2. De inzet van de Programmamanager en Programmasecretaris wordt betaald uit het Budget.
3. De inzet van de financiële administratie van de Regiokassier wordt in 2024 betaald uit het Budget.
4. Incidentele ondersteuning door ondersteunende afdelingen c.q. functies zoals juridische zaken, financiën en communicatie wordt in beginsel verdeeld over de Partijen en vindt om niet plaats. Uitgangspunt is een bestendige inzet waarbij personele mutaties zoveel mogelijk worden beperkt. Wanneer de inzet meer is dan incidenteel, dan kan het Directeurenoverleg besluiten nemen teneinde een meer evenwichtige verdeling van inzet te bereiken.

Artikel 14 Subsidies en opdrachten Regiokassier

Bij subsidieverstrekking en inkoopopdrachten die de Regiokassier namens Partijen in het kader van de Regio Deal uitvoert, zijn naast de Europese en nationale wet- en regelgeving de geldende kaders van de gemeente Waadhoeke van toepassing.

Artikel 15 Monitoring en evaluatie

Partijen monitoren de uitvoering van de Overeenkomst. Tevens evalueren zij jaarlijks de uitvoering en werking van de Overeenkomst. De werkwijze is gelijk aan en onderdeel van de monitoring en evaluatie van de Regio Deal, zoals opgenomen in het Programmaplan.

Artikel 16 Geschillenbeslechting

1. Er is sprake van een geschil indien één van de Partijen schriftelijk en gemotiveerd melding maakt aan de andere Partijen dat sprake is van een geschil.

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

2. De Bestuurstafel treedt binnen 10 werkdagen na een zodanige melding met elkaar in overleg om te bezien of in der minne een oplossing kan worden gevonden. Zij informeren Partijen en het Directeurenoverleg over het resultaat van dit overleg.
3. Indien het minnelijk overleg niet binnen twee maanden na de in lid 1 van dit artikel bedoelde melding tot een oplossing van het geschil leidt, wordt het geschil beslecht door een bevoegde rechter van de Rechtbank Noord-Nederland, locatie Leeuwarden.

Artikel 17 Onvoorziene omstandigheden

Indien de Overeenkomst niet onverkort kan worden uitgevoerd als gevolg van onvoorziene omstandigheden die van dien aard zijn dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de Overeenkomst niet van een Partij mag worden verwacht, treedt de Bestuurstafel, op verzoek van de Partij die zich op de onvoorziene omstandigheden beroept, in overleg om te bezien of de Overeenkomst op voor Partijen aanvaardbare voorwaarden aan deze omstandigheden kan worden aangepast.

Artikel 18 Verhouding tot Regio Deal en Programmaplan

De artikelen 9 tot en met 22 van de Regio Deal zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat:

- Overeenkomst wordt bedoeld, daar waar Regio Deal staat;
- onder Partijen worden verstaan de Partijen die deze Overeenkomst hebben gesloten, te weten de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en de Gemeenten;
- bij strijd tussen het bepaalde in de Regio Deal en deze Overeenkomst, geldt het bepaalde in de Regio Deal;
- bij strijd tussen het bepaalde in deze Overeenkomst en het Programmaplan, geldt het bepaalde in deze Overeenkomst;
- bij een verzoek tot wijziging, opzegging of toetreding van de Regio Deal bespreken Partijen de gevolgen voor deze Overeenkomst en wordt deze Overeenkomst indien noodzakelijk aangepast.

Artikel 19 Citeertitel

Deze overeenkomst kan worden aangehaald als 'Samenwerkingsovereenkomst Regio Deal Noardwest Fryslân, uitwerking van de Regio Deal Noardwest Fryslân' of afgekort 'SOK Regio Deal NWF'.

Artikel 20 Inwerkingtreding en einde overeenkomst

De Overeenkomst treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2028.

Verlenging van de Overeenkomst is mogelijk indien twee of meer Partijen dit wensen. Iedere Partij is vrij om alsdan te bepalen of hij contractpartij van de verlengde overeenkomst wenst te blijven dan wel wenst uit te stappen. De Bestuurstafel besluit over de voorwaarden waaronder een eventuele

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

verlenging plaatsvindt alsmede over de financiële gevolgen van verlenging en het eventueel niet-verlengen door één of meerdere Partijen. Vervolgens wordt het besluit van de Bestuurstafel en de daarvan deel uitmakende voorwaarden intern bij iedere Partij ter finale besluitvorming voorgelegd aan de bevoegde bestuursorganen.

Artikel 21 Openbaarmaking

Deze overeenkomst zal net als de afgesloten 'Regio Deal Noardwest-Fryslân' openbaar worden gemaakt.

Artikel 22 Bijlagen

Onderstaande bijlagen maken onderdeel uit van de Overeenkomst. De Bestuurstafel is bevoegd om gewijzigde bijlagen vast te stellen zonder dat daarvoor de Overeenkomst hoeft te worden aangepast. De gewijzigde bijlagen treden in de plaats van de oudere versies van de betreffende bijlage(n).

Bijlage I: het convenant 'Regio Deal Noardwest Fryslân'

Bijlage II: beschikking Rijksbijdrage d.d. 4 december 2023

Bijlage III: de tabel 'Programmabegroting Regio Deal Noardwest Fryslân' (artikel 5 lid 4)

Aldus overeengekomen en ondertekend, d.d. 2024

Provincie Fryslân, namens dezen,

.....

Mevrouw F.M. Wiersma

Gemeente Harlingen, namens dezen,

.....

Mevrouw C.M. Sjerps

BIJLAGE 1

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST (SOK)

Versie DEF tbv besluitvorming regiopartners 10 april 2024

Gemeente Leeuwarden, namens dezen,

.....

De heer S. van Haersma Buma

Gemeente Waadhoeke, namens dezen,

.....

Mevrouw M.C.M. Waanders

Wetterskip Fryslân, namens dezen,

.....

F.D. Jorna

BIJLAGE 2

DIN PROGRAMMALIJNEN

DIN programmaliijn 1

Versie Q4 2023
THT Q1 2025

VITALE ECONOMIE

De regio NWF heeft een vitale economie

DOELEN	STRUCTUUR- VERSTERKING REGIONALE ECONOMIE	VERBETERING DOORSTROMING VAN LEREN NAAR WERK	UITBREIDEN EN VERZILVEREN TOERIS- TISCH & RECREATIEF AANBOD	VERBETEREN MOBILITEIT
BATEN	<ul style="list-style-type: none"> • Kennismakelaars zijn aangesteld • Innovatietafels zijn opgezet • Een ondernemers en mentor-programma is opgezet • Er is een agrifoodhub gerealiseerd • Er is een maritieme hub gerealiseerd • Onderzoek naar modernisering bedrijventerreinen is opgeleverd • Regiomarketing en behoeften-onderzoek is gereed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Een onderwijsprogramma voor Leven Lang Leren en werken is ontwikkeld en in uitvoering • Er zijn coaches aangesteld voor het verbeteren afbouw arbeidsmarkt • Er is een werkcarrousel ontwikkeld. • Er is een verbeterplan arbeidsmigranten opgesteld en in uitvoering • De onderwijsmogelijkheden bij de Academie van Franeker zijn uitgebouwd 	<ul style="list-style-type: none"> • De kwaliteit van de beleving van de Waddenkust is versterkt • De toegankelijkheid van de waddenkust is verbeterd • De mogelijkheden voor waterrecreatie zijn vergroot • Er is een aanpak verbetering regiomarketing 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een regio brede mobiliteitsvisie • Er zijn verschillende mobiliteits hubs opgericht • Er is een pilot met een MaaS platform uitgevoerd • Er is een pilot met WMO vervoer uitgevoerd • Er is een pilot met Right to Challenge uitgevoerd • Er is een communicatie en marketing aanpak gerealiseerd
INSPANNINGEN	<p>WE ZETTEN IN OP STERKE SECTOREN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We creëren een agrifoodhub in Waadhoeke ✓ We creëren een maritieme hub in Harlingen 	<p>WE ZETTEN MENSKRACHT IN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We zetten het O3 programma-team in die werken aan de businesscases ✓ We zetten coaches in voor het verbeteren afbouw arbeidsmarkt 	<p>WE VERBETEREN DE REGIOMARKETING</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We stellen analyse, meerjarenplan en uitvoeringsagenda op ✓ We ontwikkelen verhaallijnen en ambassadeurschap ✓ We werken de doorontwikkeling werelderfgoederen uit ✓ We zetten een ondernemersnetwerk op ✓ We optimaliseren de informatievoorziening ✓ We zetten toeristische informatiepunten op ✓ We worden een Green Destination 	<p>WE ONDERZOEKEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We maken een regio brede mobiliteitsvisie ✓ We werken een plan van aanpak uit voor de businesscases/pilots ✓ We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor de ontschotting van vervoersbudgetten
	<p>WE ZETTEN PROGRAMMA'S OP</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We zetten een ondernemers en mentor programma op ✓ We zetten innovatietafels op 	<p>WE ONTWIKKELEN EN VOEREN UIT</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We ontwikkelen en geven uitvoering aan een onderwijsprogramma voor leven lang leren en werken ✓ We ontwikkelen en geven uitvoering aan een werkcarrousel ✓ We stellen een verbeterplan-arbeidsmigranten op en geven hier uitvoering aan ✓ We bouwen de onderwijsmogelijkheden bij de Academie van Franeker uit 	<p>WE VERGROTEN DE BELEEFBAARHEID VAN DE REGIO</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We realiseren het project 'Dijk van een Wijk' ✓ We verbeteren de toegankelijkheid van de Waddenkust ✓ We realiseren de herinrichting van de Waddenpromenade ✓ We vernieuwen de Willemschaven ✓ We doen onderzoek naar vaarroutes in de regio ✓ We realiseren twee vaarroutes ✓ We nemen maatregelen voor het behoud van het varend erfgoed ✓ We realiseren een beleefcentrum voor Harlingen Aardewerk 	<p>WE EXPERIMENTEREN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We realiseren verschillende soorten mobiliteitshubs ✓ We doen een pilot met MaaS platform ✓ We doen een pilot met Right to Challenge ✓ We doen een pilot met het WMO vervoer
	<p>WE DOEN ONDERZOEK</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We doen onderzoek naar het moderniseren van bedrijventerreinen ✓ We doen behoeftenonderzoek en zetten regiomarketing op 			<p>WE COMMUNICEREN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We doen een marketing en communicatie campagne rond de nieuwe mobiliteit ✓ We realiseren de aankleding van de snelfietsroute Harlingen-Franeker-Leeuwarden
	<p>WE ZETTEN MENSKRACHT IN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ We zetten het O3 programma-team in die werken aan de businesscases ✓ We zetten kennismakelaars in om bedrijven te ondersteunen met innovaties en samenwerking 			

BIJLAGE 2

DIN PROGRAMMALIJNEN

DIN programmalijn 2

KWALITEIT VAN LEVEN

De regio NWF behoudt een goede kwaliteit van leven

DOELEN	VITALERE KERNEN EN WIJKEN	INTEGRALE AANPAK OP ONDERMIJNING
	<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De huidige stand van zaken van de vitaliteit van de kernen is inzichtelijk. - Er is een integraal plan van aanpak behoud en verbetering vitaliteit in kernen en wijken. <p>NA 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projecten, tot stand gekomen uit het vitaliteitsfonds, zijn uitgevoerd. - Project Innovatie in de zorg is uitgevoerd. 	<p>2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ondermijningsbeeld is aangescherpt. - Er is een plan van aanpak inzet specialistenteam ondermijning opgesteld. - Er is een plan van aanpak zorg- en preventiestructuren opgesteld. <p>NA 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is een plan van aanpak Innovatieve controle- en onderzoeksmethoden opgesteld. - Diverse projecten die voortkomen uit de 3 Plannen van Aanpak worden uitgevoerd.
MEETBARE DOELEN		
INSPANNINGEN	<p>WE DOEN ONDERZOEK</p> <ul style="list-style-type: none"> √ 2024: We doen onderzoek naar de huidige stand van zaken vitaliteit kernen. √ 2024-2025: We analyseren de resultaten en zetten deze in voor het Plan van Aanpak Vitaliseringsfonds en Innovatie in de zorg. 	<p>WE DOEN ONDERZOEK</p> <ul style="list-style-type: none"> √ 2024: We doen onderzoek om het huidige ondermijningsbeeld aan te scherpen. √ 2025: in het kader van preventie (middelengebruik) wordt rioolwater-onderzoek uitgevoerd.
	<p>WE ZETTEN PROJECTEN OP</p> <p><u>2024-2025:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ We maken een Plan van Aanpak voor de inzet van het Vitaliseringsfonds. √ We maken een Plan van Aanpak Innovatie in de zorg. <p><u>2025 en verder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ We zetten een project Loket woonopgaven op. √ We zetten een project Onderwijs op peil op. 	<p>WE ZETTEN PROJECTEN OP</p> <p><u>2024:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Plan van Aanpak Specialistenteam wordt opgesteld. √ Plan van Aanpak Zorg- en preventiestructuren wordt opgesteld. <p><u>2024-2025:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Plan van Aanpak Innovatieve controle- en onderzoeksmethoden wordt opgesteld. <p><u>2025 en verder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ We zetten het project Jonge aanwas op. √ Onderdelen uit het programma Preventie met gezag worden uitgerold over de gehele regio.
	<p>WE ZETTEN IN OP VITALE KERNEN</p> <p><u>2025 en verder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ We zetten 10 projecten op die een integrale bijdrage leveren aan de vitaliteit in 1 of meerdere kernen. √ We voeren de projecten Sociaal-innovatieve doorontwikkeling Ziekenhuis Harlingen en Revitalisering centrumgebied Stiens uit. 	<p>WE ONTWIKKELEN EN VOEREN UIT</p> <ul style="list-style-type: none"> √ 2024: Er wordt een team opgeleid voor controles (o.a. bedrijventerreinen en vakantieparken) om beter zicht te krijgen op malafide praktijken, inzetbaar in de regio.
	<p>WE ZETTEN MENSKRACHT IN</p> <ul style="list-style-type: none"> √ Voor het project Innovatie in de zorg wordt samengewerkt met zorgpartijen, waaronder het zorgkantoor. √ Voor de projecten in de kernen wordt onder meer samengewerkt met dorps- en wijkbelangen. Waar van toepassing onderwijs/kinderopvang. 	<p>WE ZETTEN MENSKRACHT IN</p> <ul style="list-style-type: none"> √ 2025 en verder: Een specialistenteam bestaande uit analisten/data-analisten/controleurs OOV en Boa's gaat aan de slag. √ 2024-2027: Samen met onze partners ontwikkelen en testen we innovatieve controle- en onderzoeksmethoden. Bijvoorbeeld op het gebied van Artificial Intelligence, drones of digitale hekwerken.

BIJLAGE 2

DIN PROGRAMMALIJNEN

DIN programmalijn 3A

LANDSCHAP, LANDBOUW EN WATER IN BALANS

DOELEN	<ul style="list-style-type: none"> - Het ontwikkelen van gezond water- en bodembeheer - Het ontwikkelen van wederkerige relaties tussen de samenleving en de agrarische sector op lokaal niveau om te komen tot gezonde voedingspatronen, een versterkte binding met de lokale omgeving en een circulaire gemeenschap - Te komen tot een natuurinclusief platteland: een nieuwe balans tussen natuur, landbouw, landschap, leefbaarheid en economisch klimaat
MEETBARE DOELEN	<p>PM- uitwerken meetbare doelen</p>
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	<p>GEZOND WATER- EN BODEMBEHEER</p> <p><u>Resultaten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Er is een integrale aanpak zilte bodem ontwikkeld. <p><u>Inspanningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Het verder brengen van het onderzoeksprogramma 'FRESHEM' om beter zicht te krijgen op de bodemkwaliteit ✓ In samenwerking met de academie van Franeker versterken we het project 'Boeren meten water' ✓ Het opzetten van onderzoek naar zoetwaterwellen en het opleveren van een rapportage met de mogelijkheden tot het op gebiedsniveau terugdringen van verzilting. ✓ Het uitvoeren van experimenten gericht op het behouden van zoetwater. ✓ Uitbreiden van een robuust watersysteem binnen de doelstellingen van de KRW, (schoon water) ✓ Organiseren van bijeenkomsten met de belanghebbenden in het gebied bij in de vorm van een 'klein' gebiedsproces met aandacht voor o.a. het stimuleren van een vitale bodem/biodiversiteit ✓ Het uitvoeren van experimenten, samen met de sector, gericht op een andere teelt. ✓ SALTA wil een samenhangende Kennisagenda gaan opstellen, onderzoeksprojecten genereren, het onderwijs betrekken en voorlichting <p>WEDERKERIGE RELATIES SAMENLEVING EN AGRARISCHE SECTOR</p> <p><u>Resultaten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Er wordt een verkenning Bioregio gedaan welke wordt uitgewerkt en verbreedt tot aan de Waddenkust. ✓ De voedselsector is op regionaalniveau verduurzaamd door het produceren van voedsel in de korte keten te stimuleren. ✓ Er wordt ingezet op agrarisch natuurbeheer ✓ Er wordt ingezet op regionale samenwerking tussen melkveehouders en akkerbouw. <p><u>Inspanningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Het ontwikkelen van een integrale voedselagenda die focust op gezondheid en consumptie, aandacht besteed aan verduurzaming van de regionale voedselsector en de boeren in de regio ondersteunt. ✓ Het stimuleren van de lokale en regionale voedselmarkt, door in te zetten op: kopen in de regio, streekproducten, aandacht voor smaakbeleving en (sociale) voedseltuinen. ✓ Inzetten op reductie gewasbeschermingsmiddelen en een groter aandeel organische bemesting op bouwland. Dat kan bereikt worden door meer samen te werken, een groter aandeel vlinderbloemigen en meer gras in het bouwplan van akkerbouwers. Daarnaast kan de melkveehouderij vaste mest en drijfmest uitruilen tegen voedergewassen voor vee. Dit draagt bij aan de lokale keten. ✓ Collectief Waadrâne ontwikkelt vanuit Regiodeal NIL een programma voor basisscholen, waarbij klassen ook op de boerderij kunnen kijken etc. dat programma krijgt een vervolg in Regiodeal NW <p>NATUURINCLUSIEF PLATTELAND</p> <p><u>Resultaten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Er is een focus op natuurinclusieve landbouw en visserij met aandacht voor herstel van de biodiversiteit. ✓ Er zijn mogelijkheden voor innovaties en/of omvorming binnen de visserij. ✓ Er wordt ingezet op het Biobased bouwen. ✓ De vraag naar en de teelt van vezelvlas en eiwitrijk krachtvoer wordt verder gestimuleerd <p><u>Inspanningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Het oprichten van samenwerkingstafels voor zowel de landbouw als de visserij, gericht op biologisch en circulair land- en waterbeheer. ✓ Het opzetten van 15 concrete experimenten met nieuwe werkwijzen gericht op biodiversiteit, circulariteit en goed bodem- mestbeheer. ✓ Het opzetten van een onderzoek naar het havenslib en of dit geschikt is om in landbouw toe te passen.

BIJLAGE 2

DIN PROGRAMMALIJNEN

DIN programmalijn 3B

ENERGIELANDSCHAP

DOELEN	De regio NWF is onderweg naar een natuur inclusieve, circulaire en daarmee toekomstbestendige landbouw en meer duurzame energie.
MEETBARE DOELEN	De duurzame energie die we lokaal opwekken ook lokaal gebruiken en de opbrengsten ten goede laten komen aan de regionale gemeenschap.
RESULTATEN EN INSPANNINGEN	<p>KLIMAATLANDSCHAP</p> <p><u>Resultaten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Er is een klimaatlandschap ontwikkeld waarin de verschillende uitdagingen integraal worden benaderd. En waar lokaal eigendom en het tegengaan van versnippering belangrijke uitgangspunten zijn. <p><u>Inspanningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Het uitvoeren van een uitgebreid haalbaarheidsonderzoek naar het concept van een Energielandschap. Belangrijk een eenduidig beeld te schetsen wat hieronder precies wordt gerekend √ Inzetten op het centeren van de energie-opwek in het landschap. √ Het organiseren van ontmoetingen en het delen van kennis t.a.v. schone energie-opwek
	<p>ENERGIECOÖPERATIES</p> <p><u>Resultaten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Er zijn energiecoöperaties opgericht, waarin bewoners kunnen participeren en investeren. <p><u>Inspanningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Het oprichten van een regionale energiecoöperatie waarin bewoners kunnen participeren en investeren. Maar ook behouden van reeds bestaande energiecoöperaties. √ De gemeenten gaan bestaande coöperaties (burgerinitiatieven) ondersteunen, aanjagen en faciliteren
	<p>ONTWIKKELINGSFONDS DUURZAME ENERGIE</p> <p><u>Resultaten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Er is een ontwikkelfonds voor duurzame energie opgericht in Waadhoeke <p><u>Inspanningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> √ Oprichten ontwikkelingsfonds voor duurzame energie

BIJLAGE 3

FORMAT AANVRAAGFORMULIER

Format (voor aanvraag)
projecten Regiodeal Noordwest-Fryslân

1. Projectgegevens

Naam project	
Korte beschrijving van het project (maximaal 5 zinnen)	
Startdatum project	
Einddatum project	
Locatie project	
Gevraagde bijdrage regiodealmiddelen	

2. Gegevens aanvragende organisatie (regiopartner) en contactpersoon

Aanvragende organisatie	☐ gemeente Waadhoeke ☐ gemeente Harlingen ☐ gemeente Leeuwarden ☐ provincie Fryslân ☐ Wetterskip Fryslân ☐ Anders:.....
Naam contactpersoon aanvraag	
Functie	
Telefoonnummer	
E-mailadres	

3. Projectinformatie

Welke partners zijn, naast de aanvragende organisatie, betrokken bij het project?

Naam partner	Rol / verantwoordelijkheid

4. Bijdrage doelstellingen Regiodeal Noordwest-Fryslân

Voor welk thema van de Regiodeal is de aanvraag bedoeld?	Programmaliijn 1 – Vitale Economie ☐ 1A: Hands On Valley ☐ 1B Leven lang leren ☐ 1C: Bestemming Noardwest ☐ 1D: Nieuwe Mobiliteit Programmaliijn 2 – Kwaliteit van Leven ☐ 2A: Vitale kernen ☐ 2B: Ondernijning Programmaliijn 3 – Natuurlijk in Balans
--	--

BIJLAGE 3

FORMAT AANVRAAGFORMULIER

	☐ 3A: Landschap, Landbouw en Water ☐ 3B: Energie Landschap
Wat is de bijdrage van het project aan dit thema? (maximaal 5 zinnen)	Beschrijf waarom dit project bijdraagt aan dit thema van de Regiodeal.
Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd? (max. 5 zinnen)	
Nut en noodzaak (maximaal 5 zinnen)	Beschrijf waarom dit project door de Versnellingsagenda moet worden ondersteund.
Doelgroep project (maximaal 5 zinnen)	
Doelstelling(en) (maximaal 5 zinnen)	
Beoogde resultaten (maximaal 5 zinnen)	
Indicatoren	
Aan welke eventueel ander thema van de Regiodeal levert het project een bijdrage? (Kruis, indien van toepassing, één of meerdere andere businesscases aan)	Programmalijn 1 – Vitale Economie ☐ 1A: Hands On Valley ☐ 1B: Leven lang leren ☐ 1C: Bestemming Noardwest ☐ 1D: Nieuwe Mobiliteit Programmalijn 2 – Kwaliteit van Leven ☐ 2A: Vitale kernen ☐ 2B: Ondernijning Programmalijn 3 – Natuurlijk in Balans ☐ 3A: Landschap, Landbouw en Water ☐ 3B: Energie Landschap
Wat is de bijdrage van dit project aan dit thema/deze thema's? (maximaal 5 zinnen)	

5. Overzicht projectkosten en financiële dekking

	Inclusief btw	Exclusief btw	Compensabele btw	Niet-compensabele btw	Status bijdrage
Totale project kosten	€				
Bijdragen:					
Gemeente Harlingen					
Gemeente Leeuwarden					
Gemeente Waadhoeke					
Provincie Fryslân					
Wetterskip Fryslân					
Overig					
Totale bijdragen:					
Gevraagde bijdrage Regiodealmiddelen					

BIJLAGE 3

FORMAT AANVRAAGFORMULIER

6. Organisatie omschrijving

Is de uitvoeringscapaciteit geregeld? (maximaal 5 zinnen)	
Schatting van het aantal benodigde in-kind uren per regio partner	
Ureninzet personeel uit cofinancieringsbijdrage regiopartner per regiopartner	
Ureninzet personeel uit Regiodealmiddelen	
Staatssteun van toepassing?	
Is er afstemming met de financiële administratie geweest i.h.k.v. SiSa?	
Is er juridische afstemming geweest?	
Risico's	

7. Ondertekening

Naam	
Datum	
Plaats	
Handtekening	

Advies (programmteam) Regiodeal Noardwest Fryslân

--

Bijlagen:

- Projectplan (en evt. Plan van Aanpak / programmaplan)
- Cofinancieringsverklaringen / bewijsstukken bijdragen van derden
- Eventueel minimisverklaring / staatssteunanalyse

BIJLAGE 4

PROGRAMMABEGROTING REGIODEAL NOARDWEST FRYSLÂN

		Totaal co-financiering	Provincie	Waadhoeke	Leeuwarden	Harlingen	Wetterskip	Derden	Rijksbijdrage
1A	Hands on Valley	1.493.100	439.100	520.000	-	300.000	-	234.000	1.406.900
1B	Leven Lang Leren	1.170.000	-	620.000	-	300.000	-	250.000	1.730.000
1C	Beleef Noardwest	4.186.400	-	2.308.000	112.500	1.765.900	-	-	3.713.600
1D	Nieuwe Mobiliteit	1.050.500	300.000	175.500	-	575.000	-	-	1.849.500
	Subtotaal programmalijn 1	7.900.000	739.100	3.623.500	112.500	2.940.900	-	484.000	8.700.000
2A	Kwaliteit van leven: Vitale kernen	7.150.000	1.169.980	-	4.541.754	1.438.266	-	-	6.750.000
2B	Ondermijning	750.000	-	416.667	166.667	166.667	-	-	1.250.000
	Subtotaal programmalijn 2	7.900.000	1.169.980	416.667	4.708.421	1.604.933	-	-	8.000.000
3A	Landbouw en water	2.900.000	2.275.000	-	-	-	625.000	-	300.000
3B	Energielandschap	700.000	-	700.000	-	-	-	-	2.400.000
	Subtotaal programmalijn 3	3.600.000	2.275.000	700.000	-	-	625.000	-	2.700.000
	Benodigde bijdrage cfm huidige planning en BC's*	19.400.000	4.184.080	4.740.167	4.820.921	4.545.833	625.000	484.000	19.400.000
	Uitvoeringskosten	600.000	150.000	150.000	150.000	150.000	-	-	600.000
	Maximale bijdrage cfm aanvraag	20.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000			20.000.000

**Uitgangspunt is dat alle partners met elkaar garant staan voor de regionale bijdrage, waarbij in de uitvoeringsfase businesscases verder worden geoperationaliseerd en kunnen de bijbehorende indicatieve bedragen in de programmabegroting nog muteren binnen de kaders van de regioideal. Van belang is, dat elke partner borg staat voor de totale inbreng per programmalijn en bij eventuele mutaties in de uitvoering alternatieve dekking realiseert.*

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

Regio Deal Noordwest Fryslân

Partijen:

1. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Hugo de Jonge, hierna te noemen: BZK;
2. De minister van Economische Zaken en Klimaat, mevrouw Micky Adriaansens, hierna te noemen: EZK;
3. De minister van Justitie en Veiligheid, mevrouw Dilan Yesilgöz-Zegerius, hierna te noemen: JenV;
4. De minister van Infrastructuur en Waterstaat, de heer Mark Harbers, en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, mevrouw Vivianne Heijnen, hierna te noemen: IenW;
5. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer Piet Adema, hierna te noemen: LNV;
6. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer Ernst Kuipers, hierna te noemen: VWS.

Partijen genoemd onder 1 tot en met 6 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna samen te noemen: het Rijk;

7. Gedeputeerde staten van de provincie Fryslân, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw F.M. Wiersma, gedeputeerde, hierna te noemen: Provincie Fryslân;
8. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Harlingen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, mevrouw C.M. Sjerps, hierna te noemen: Gemeente Harlingen;
9. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer S. van Haersma Buma, hierna te noemen: Gemeente Leeuwarden;
10. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waadhoeke, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, mevrouw M.C.M. Waanders, hierna te noemen: Gemeente Waadhoeke;
11. Het dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. van Maurik, lid dagelijks bestuur, hierna te noemen: Wetterskip Fryslân.

Partijen genoemd onder 7 tot en met 11 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna samen te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Begripsbepaling:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties eventueel een andere minister/staatssecretaris en één of meer regiopartners is gesloten om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te verbeteren;
- *Regio Envelop*: het bedrag van €900 miljoen dat beschikbaar is gesteld in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet Rutte IV om in de periode van 2022 – 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten;
- *regiokassier*: publieke regiopartner, zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen;
- *regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regiopartner;
- *regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regiopartner, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk;

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

- *Bijdrage in natura*: een bijdrage van eigen arbeid, het verlenen van een dienst en het inbrengen of ter beschikking stellen van (on)roerende goederen zonder dat daar een (evenredige) tegenprestatie tegenover staat.
- *Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals*: betreft de specifieke uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een regiokassier door het Rijk staan.
- *De (Friese) Mienskip*: vertaald naar het Nederlands heeft het als betekenis "de gemeenschap", maar het betekent veel meer. Mienskip is de onderlinge verbondenheid die wordt ingezet om de gemeenschap te beschermen.

Algemene overwegingen

1. Krachtige regio's dragen bij aan een veerkrachtige samenleving. In Nederland staan we met elkaar voor grote opgaven. Opgaven, die in elke regio anders tot uiting komen. Elke regio is immers uniek, heeft een eigen verhaal, identiteit en kansen. Het is belangrijk om oog te hebben voor de specifieke opgaven en ontwikkelmogelijkheden per gebied en om de ontwikkeling van stad en landelijk gebied in samenhang te beschouwen.
2. Het gaat om regionale opgaven en kansen die de draagkracht van individuele overheidslagen overstijgen en waar interbestuurlijk samenspel en samenwerking met kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en/of bedrijfsleven nodig is om de opgaven effectief op te pakken.
3. In Regio Deals werken regionale partijen en Rijk samen als partners om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers (met andere woorden, de brede welvaart) te vergroten. De kracht van de regio is hierbij het uitgangspunt. Het kabinet stelt voor deze Regio Deals middelen beschikbaar uit de zogenoemde Regio Envelop, waaruit de Regio Deals vanuit het Rijk worden gefinancierd. Ook vanuit de regio zelf wordt gezorgd voor financiering. Ter ondersteuning van hun partnerschap hebben Rijk en Regio als vertrekpunt dat de rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.
4. De middelen uit de Regio Envelop dienen verder als vliegwiel voor extra investeringen in de regionale ontwikkeling zodat uiteindelijk vanuit de regio nog meer financiering wordt ingezet voor de aanpak van de regionale opgaven.
5. Deze integrale en gezamenlijke aanpak met bijbehorende financiering van zowel Rijk als regio is het onderscheidende karakter van de Regio Deals ten opzichte van reguliere beleidsinstrumenten.
6. Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het eind, maar slechts het begin van de samenwerking.
7. De bijdragen uit de Regio Envelop zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen geborgd moeten zijn.
8. Regio Deals gaan om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de, in de regionale opgave gestelde, ambities en doelen te bereiken. De Regio Deals hebben een lerend en adaptief karakter.
9. De in de Regio Deal gemaakte wederzijdse afspraken over ambitie, doelen, beoogde resultaten, inzet en aanpak zijn in gezamenlijk overleg en met onderlinge overeenstemming tussen Rijk en Regio tot stand gekomen.
10. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals vierde tranche worden door BZK beschikbaar gesteld als een specifieke uitkering op grond van de Regeling specifieke uitkering Regio Deals vierde tranche.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

Deel 1 Aanleiding en inhoud Regio Deal

Specifieke overwegingen

Aansluiting bij regionale beleidsdoelen, programma's of actieplannen

De regio bestaat uit drie gemeenten: gemeente Harlingen, (het noordwestelijke plattelandsdeel van de) gemeente Leeuwarden en gemeente Waadhoeke. De gemeenten tellen gezamenlijk rond de 75.000 inwoners (aandeel regio Noardwest Fryslân) en hebben een werkzame beroepsbevolking van circa 36.000 personen¹. Noardwest Fryslân heeft een gezamenlijk Bruto Nationaal Regionaal Product (BRP) van ongeveer € 1,4 miljard (aandeel regio Noardwest Fryslân)² en de lokale economie kenmerkt zich vooral binnen de maritieme, agrifood en industriële sectoren. De samenstelling en cultuur / mindset van het midden - en kleinbedrijf is zodanig dat er veel kleine bedrijven zijn. 95% van de bedrijven heeft minder dan 10 werknemers. Het gebied staat bekend om de rust, het water en het unieke karakter dat de waddenkust met zich meebrengt. Met een haven, steden en landschappen die rijk zijn aan geschiedenis. Deze unieke regio staat voor grote uitdagingen. Uitdagingen die kenmerkend zijn voor een regio gelegen aan de grenzen van het land.

De brede welvaart wordt op dit moment bedreigd door de demografische en klimaat ontwikkelingen. Daarom is de regio al begonnen om met elkaar - overheden, ondernemers, onderwijs en het maatschappelijk middenveld - de regio veerkrachtig te maken. In de komende jaren wil de regio kunnen terugveren na crises die nu plaatsvinden op alle thema's uit de Monitor Brede Welvaart³: welzijn, gezondheid, arbeid en vrije tijd, materiële welvaart, wonen, samenleving, veiligheid, milieu. In Noardwest Fryslân is deze triple helix al aan de slag gegaan met diverse uitdagingen. Onder andere wordt de economische structuur versterkt, de positieve gezondheid en leefbaarheid vergroot, het woningaanbod getransformeerd en werkt de regio aan een aantrekkelijke regio voor toeristen en (nieuwe) inwoners om zo het arbeidspotentieel te versterken. Met deze inspanning is de regio niet alleen van waarde voor de mensen in Noardwest Fryslân, maar is het een vindplaats van oplossingen voor landelijke opgaven op brede welvaart. Noardwest Fryslân staat niet stil.

Aansluiting bij nationale beleidsdoelen of programma's

De Regio Deal Noardwest Fryslân draagt bij aan diverse opgaven uit het Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' en nationale beleidsdoelstellingen, te weten:

- o Duurzaam land: klimaat en energie, energiemix, mobiliteit, klimaatadaptatie, landbouw;
- o Veiligheid en sterke samenleving: ondermijning, veiligheid, preventie;
- o Bestaanszekerheid en kansgelijkheid: basis op orde (onderwijs), vergroten van kansgelijkheid, sterker beroepsonderwijs, arbeidsmarkt en inkomen;
- o Welvarend land: vestigingsklimaat, innovatie, ondernemerschap, gezondheid.

Partijen zien mogelijkheden voor aansluiting op tal van relevante landelijke programma's. Hierbij wordt ingezet op samenwerking om deze in de regio gezamenlijk uit te rollen, of dat gezocht wordt naar een regionale plus op bestaande programma's. Hierbij wordt in de samenwerking gezocht naar wederkerigheid en meerwaarde voor alle overheidspartijen, bijvoorbeeld om programma's beter uit te nutten of om elkaar van feedback te voorzien. Uitgangspunt hierbij is dat plannen naast elkaar staan en niet worden gestapeld, bijvoorbeeld om de combinatie van specifieke uitkering te voorkomen.

¹ Bron: CBS. Regionale kerncijfers Nederland. (eigen bewerking)

² Bron: eigen onderzoek door gemeente Harlingen en gemeente Waadhoeke. Op te vragen bij de betreffende gemeentes

³ Bron: CBS. Monitor Brede Welvaart (2022), o.a. <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

De Regio Deal Noardwest Fryslân draagt bij aan de doelstelling van het programma Regio's aan de grens door de interbestuurlijke samenwerking tussen rijk en regio te versterken.

De doelstellingen van de Regio Deal Noardwest Fryslân dragen bij aan de nationale programma's Mainports (lessen uit de Mainports aanpak worden gedeeld met de regionale havens zoals Harlingen), Preventie met Gezag (lessen uit Leeuwarden worden gedeeld met de rest van de regio) en het Actieprogramma Veilig Ondernemen.

Urgentie

- In Noardwest Fryslân spelen ontwikkelingen waardoor de brede welvaart onder druk komt te staan. De kern van de opgave ligt bij de dubbele vergrijzing en ontgroening. Uit onderzoek van het Planbureau Fryslân (PF) blijkt dat het aandeel 65-plussers in Noardwest Fryslân hoger is dan in Nederland, en eveneens hoger dan de provincie Fryslân als geheel⁴. De komende decennia zal dit aandeel nog verder stijgen. Vooral het aandeel 80-plussers zal in de komende twintig jaar verdubbelen. De arbeidsmarkt, zorg en woningvoorraad komen onder druk te staan. De ambitie is de structuurversterking te zoeken waarbij het mes aan twee kanten snijdt. Adaptieve voorzieningen waar nu voor ouderen voorzieningen kunnen worden gecreëerd en behouden, maar waarbij in combinatie nu en later eenvoudig voorzieningen voor jongeren en gezinnen kunnen worden gemaakt.
- De regio bevindt zich in een negatieve spiraal. De demografische ontwikkelingen zorgen voor gapende gaten in de arbeidsmarkt, een zeer kwetsbare economie, verkrotting van panden, het verdwijnen van voorzieningen en onderwijs, zorg die onder druk staat en kansen voor malafide partijen. De negatieve spiraal moet tegen worden gegaan. De negatieve ontwikkelingen zoals in dit hoofdstuk beschreven, zullen veelal plaatsvinden in het landelijk gebied. Tegelijkertijd vindt groei plaats in het stedelijk gebied, waardoor er twee sporen en een grote tweedeling zullen ontstaan in de samenleving. Het platteland verliest mobiliteit, voorzieningen, toerisme, economische kracht en vitaliteit binnen de regio. Met de Regio Deal wordt deze spiraal afgeremd, door op de thema's economie, vitaliteit binnen de regio en landschap actie te onder nemen.
- Voor de arbeidsmarkt en economie hebben vergrijzing en ontgroening grote gevolgen. De beroepsbevolking daalt en er zal een groot tekort van goed opgeleide jongeren ontstaan. Met ook het dalen van het niveau van voorzieningen belandt het vestigingsklimaat in een negatieve spiraal. Daarmee zullen de banen voor praktisch opgeleiden verdwijnen. Specifiek de landbouw en maritieme sector moeten op zoek naar houdbare en innovatieve businessmodellen, met oog voor ondernemerschap in een gezonde balans met de natuur. Naast deze opgave speelt er iets anders dat typerend is voor Noardwest Fryslân. Slechts 1% van de bedrijven heeft meer dan 50 werknemers. Dit betekent dat grote investeringen in Human Resources, innovatie, validatie en communicatie te weinig plaatsvinden. Hiermee loopt de regio op grote schaal nieuwe producten, diensten én nieuwe talenten mis. Het herstel van de regionale arbeidsmarkt van Noardwest Fryslân zal bij een economische schok twee keer langzamer gaan dan gemiddeld in Nederland.
- Noardwest Fryslân wordt, net als de rest van Nederland, geconfronteerd met grote maatschappelijke opgaven op het gebied van klimaatverandering, duurzaamheid, veiligheid en toekomstbestendige landbouw. Specifiek het verlies van biodiversiteit en grondverzilting kenmerkt de regio. Dit maakt dat gezamenlijke interventies nodig zijn om de rijke bodem te beschermen.
- De druk op de beschikbare ruimte neemt toe. Functies t.b.v. natuur, voedselproductie, energieopwekking, waterberging, CO2-opslag, woningbouw, toerisme en recreatie, behoud

⁴ Bron: Fries Sociaal Planbureau, Monitor Bevolking, <https://www.planbureaufryslan.nl/monitoren/bevolking/>

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

van landschappelijke cultuurhistorische waarden. Tegelijkertijd veranderen de omstandigheden snel: verzilting, verlagen stikstofuitstoot, verdroging, hittestress, enz.. Niet veranderen is geen optie. Er ligt een grote transitieopgave.

Waarom is er een rol voor het Rijk?

Naast de opgaven en problematiek in de regio Noardwest Fryslân beschikt de regio tegelijk over veerkracht. De uitdagingen die nu en in de toekomst op het gebied afkomen, gaan de draagkracht van de Regio echter ten dele te boven. De opgaven zijn complex en meervoudig. Dit maakt verdere krachtenbundeling met het Rijk noodzakelijk om de brede welvaart in regio Noardwest Fryslân te versterken. En deze Regio Deal kan ook bijdrage aan het behalen van nationale beleidsdoelen zoals hierboven beschreven en zet het een vliegwiel in werking, waarbij ook andere partijen in de regio mee-investeren (overheden, bedrijfsleven, onderwijs). Ook kan deze Regio Deal als voorbeeld dienen voor het Rijk hoe het verschil tussen de leefbaarheid in tussen stad en platteland te verkleinen.

Het Rijk levert – naast een financiële bijdrage – ook een inhoudelijke bijdrage aan deze Regio Deal op de volgende wijze:

- Participeren in de Regio Deal op ambtelijk en bestuurlijk niveau;
- Het werken aan de wegneming van eventuele belemmeringen in wet- en regelgeving aan de hand van concrete casussen en het faciliteren van maatwerk voor de regio;
- Attenderen van (mee)koppelkansen en aanvullende mogelijkheden vanuit verschillende departementen;
- Inbrengen van kennis, ervaring en netwerken van het Rijk en andere regio's.

Voor het Rijk is deze Regio Deal interessant vanwege de impact die de deal heeft, ook buiten de regio, en de kansen die er liggen om de innovatieve oplossingen die worden ontwikkeld op te schalen.

Komen het volgende overeen:

1. Ambitie, doel, aanpak en beoogde resultaten Regio Deal Noardwest Fryslân

Artikel 1 – Ambitie

De regio zet zich in om met een integrale aanpak Noardwest Fryslân te ontwikkelen tot koploper duurzaam brede welvaart in perifere regio's binnen Nederland. De regio streeft naar:

- een structuurversterking van de regionale economie;
- versterken van het vestigingsklimaat voor (grotere) bedrijven);
- meer innovatiekracht en ondernemerschap;
- passende banen voor alle inwoners;
- ontwikkelingsmogelijkheden en kansen voor jongeren;
- een gezonde leefomgeving;
- vitale kernen en dorpen;
- meer duurzame energieopwek;
- een goede bereikbaarheid;
- gezonde natuur;
- behoud van het landschap.

Daarnaast hebben Partijen de ambitie om met deze Regio Deal een duurzaam partnerschap aan te gaan om de (regionale) maatschappelijke en economische opgaven aan te pakken. Niet alleen de overheden gaan nauwer samenwerken, ook de andere triple helix partners (bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen) worden daarbij betrokken.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

De Regio Deal Noardwest Fryslân is de eerste stap richting het realiseren van deze ambitie. Na afloop van de Regio Deal volgt een tweede fase waarin de Regio het voortouw neemt om in het kader van het partnerschap tussen Rijk en Regio een verdere impuls te geven aan de resultaten die met de Regio Deal zijn bewerkstelligd om de ambitie te vervullen.

Artikel 2 - Doel

De Regio Deal is een lange termijn investering in de regio, wiens vruchten ook na het afronden van de deal in 2028 zich blijven voortzetten. De inwoners, het bedrijfsleven en het onderwijs in deze regio merken het verschil dat de Regio Deal maakt: De mienskip blijft vitaal en staat centraal, de brede welvaart wordt vergroot en kleine tot grote bedrijven zullen de economische welvaart merken, mobiliteit is toekomstbestendig, ouderen krijgen nodige zorg, men woont prettig en ondermijning wordt het hoofd geboden. Jongeren krijgen alle kansen voor opleiding en op de arbeidsmarkt en voor gezinnen is het prettig wonen in de regio. De regio heeft een gezondere bodem met schoner water, geschikt voor landbouw, visserij en natuur. Daarbij wordt zoveel mogelijk eigen duurzame energie beheerd.

Artikel 3 – Inzet en aanpak

Partijen zetten zich per programmalijn en thema in om de beoogde resultaten van de Regio Deal te realiseren. Elke pijler heeft een specifieke aanpak.

Partijen zetten in op het aanpakken van een aantal prangende uitdagingen binnen Noardwest Fryslân, door kennis te delen en efficiënt samen te werken en innovaties te versnellen. Er is een integraal programma ontwikkeld waarbij projecten en maatregelen op elkaar ingrijpen, elkaar versterken en zodoende meerwaarde creëren. Geen enkel project kan op zichzelf staand succesvol gerealiseerd worden. Zo kan innovatie in de landbouw niet plaatsvinden als er geen goedgeschoold personeel beschikbaar is en hebben de vitale kernen en versterking van het vestigingsklimaat pas zin als goede bereikbaarheid gerealiseerd wordt. inwonersparticipatie is hierin een belangrijke kernwaarde. Het draait uiteindelijk om de mienskip, daarom staan in veel pijlers de inwoners ook centraal.

Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet om de beoogde resultaten van Regio Deal Noardwest Fryslân te bereiken. De Regio geeft uitvoering aan de aanpak van de Regio Deal zoals uitgewerkt in dit artikel. Bij deze aanpak werken partijen samen met relevante bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen, woningcorporaties, overheidsinstellingen, maatschappelijke organisaties en met de inwoners van Noardwest Fryslân.

De aanpak bestaat uit drie pijlers.

1. Vitale economie

1A Hands on Valley

- Het aanstellen van kennismakelaars. De kennismakelaar is het informatiepunt waar ondernemers en onderwijs naartoe kunnen voor het zoeken van partners voor voorgestelde projecten en om in contact gebracht te worden met andere partijen.
- Het opzetten van een programma van innovatietafels. De innovatietafels vormen een platform om ondernemers met creatieve ideeën in kansrijke sectoren te begeleiden in de ontwikkeling van hun businessmodel.
- Het oprichten van een ondernemers- en mentorprogramma. Het organiseren van meerdere jaarlijkse bijeenkomsten, waarbij startende en gevestigde ondernemers met elkaar in contact gebracht worden om startende ondernemers te helpen.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

- Creatie van een agrifoodhub. Het ontwikkelen van een scherpe positionering met het unique selling point van Noardwest Fryslân voor de agrifood sector waarbij wordt aangesloten op het bestaande kennisnetwerken.
- Creatie van een maritieme hub. Het ontwikkelen van een scherpe positionering met het unique selling point van Noardwest Fryslân voor de maritieme sector waarbij wordt aangesloten op het bestaande kennisnetwerken.
- Acquisitie en onderzoek voor de modernisering van bedrijventerreinen. Een aanpak om bedrijventerreinen aantrekkelijker en duurzamer te maken.
- Regiomarketing en behoefteonderzoek. Het uitvoeren van een behoefteonderzoek om de bereidheid en wensen om hier te komen werken in kaart te brengen.

1B Leven Lang Leren

- Leren en werken in je eigen regio. Een onderwijsprogramma met lessen en stages met uiteindelijk een grotere kans op een baan in de regio. Dit is er voor scholieren en voor herintreders, zij-instromers en nieuwkomers op de arbeidsmarkt.
- Verbeterde afbouw arbeidsmarkt. Aanstellen van coaches om nieuwe generaties goed in te werken.
- Werkcarrousel per sector. Potentiële werknemers worden gekoppeld aan bedrijven door inzichtelijk te maken welk talent er aanwezig is en welke baankansen er bestaan in de regio.
- Verbeterplan arbeidsmigranten. Het aanbieden van taallessen en scholing aan arbeidsmigranten om talenten voor de regio te behouden.
- Academie van Franeker. Uitbouwen onderwijsmogelijkheden van de academie door de samenwerking met ondernemers in de regio te verbeteren.

1C Beleef Noardwest

- Een relevant, vindbaar, beleefbaar en toegankelijk Fryslân. Ingezet wordt op de versterking van de kwaliteit en toegankelijkheid van de regio, versterking van de beleving van de Waddenkust en eilandtoerisme en versterking van waterrecreatie.
- Aanpak verbetering regiomarketing. De regio stelt een analyse en meerjarenplan op voor de verbetering regiomarketing, positioneert streekmerken, verbetert de samenwerking met ondernemers, optimaliseert de informatievoorziening en vergroot de ambassadeurschap van de regionale verhaallijnen.

1D Nieuwe mobiliteit

- Overkoepelende mobiliteitsvisie. Bestaande visies verbinden, vervoersstromen (op basis van vervoersdata) en vervoersvragen in onderlinge samenhang beschouwen. Doel is het verbeteren van het mobiliteitsaanbod en inzet op ontschotting van overheidsbudgetten van doelgroepenvervoer en regulier OV. Dit komt samen in een aantal pilots innovatief publiek vervoer, met de volgende elementen:
- Mobiliteitshubs. Oprichten van verschillende soorten hubs voor alle vervoersstromen: particulier, toeristisch, stads- en Waddenhubs.
- Mobility as a Service (MaaS) pilots. Via een digitaal kanaal meerdere soorten mobiliteitservices aanbieden, bijvoorbeeld door middel van een app voor nieuwe vormen van vervoer.
- WMO-vervoer: Jobinder/Bemup. Een andere wijze van WMO-vervoer.
- Right to challenge. Ruimte bieden voor inwoners om taken op het gebied van mobiliteit van de overheid over te nemen.
- Marketing Nieuwe Mobiliteit. Communicatie & marketing rond nieuwe mobiliteit.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

2. Kwaliteit van leven

2A Vitale kernen

- Onderzoek leefbaarheid en vitaliteit. In kaart brengen wat de status is van de kernen in Noardwest Fryslân zodat een integrale aanpak gemaakt wordt voor de vitaliteit.
- Actieplan voor kernen (vitaliseringsfonds). In 10 prioritaire kernen (of wijken) waar de leefbaarheid onder druk staat of dreigt te staan komt de regio tot concrete maatregelen om de leefbaarheid te versterken. Dit gaat via een aanjaagteam en een vitaliseringsfonds. Een van de projecten gaat om sociaal-innovatieve doorontwikkeling van het ziekenhuis in Harlingen. Vanuit de aanpak in 10 kernen wordt ingezet op een aantal sporen:
 - Loket woonopgaven. Een loket om mensen te helpen met het verbeteren van woningen en het voorkomen van verpaupering. Het loket geeft advies en kan eventueel subsidies uitreiken.
 - Innovatie in de zorg. Creëren van woonzorggebieden/zones die bijdragen aan het vitaal ouder worden. Reguleren van zorgaanbod en inzet op samenwerking die bijdragen aan blijvende inzet van afdoende zorgpersoneel. (Voor beide geldt dat gebiedsgericht werken van belang is). Preventie, gezond opgroeien, vitaal ouder worden, versterken van de sociale basis en beperken van ontgroening.
 - Aanpak onderwijs op peil. Brede talentontwikkeling in dorpen en wijken middels passende onderwijsvoorzieningen.

2B Ondernijning

- Onderzoek om het informatiebeeld te versterken. Een specialistenteam bestaande uit analisten/data-analisten/controleurs OOV en Boa's gaat aan de slag. Er wordt een team opgeleid voor controles (o.a. bedrijventerreinen en vakantieparken) om beter zicht te krijgen op malafide praktijken, inzetbaar in de regio.
- Samen met onze partners het ontwikkelen en testen innovatieve controle- en onderzoeksmethoden. Bijvoorbeeld op het gebied van Artificial Intelligence, drones of digitale hekwerken. Vanuit de toolbox wordt vervolgens gekeken of de nieuwe technologieën voldoende functioneren om op bijzondere plekken zoals een onoverzichtelijk havengebied extra controle en toezicht te kunnen uitvoeren.
- Met slimme investeringen in zorg- en preventiestructuren wordt voorkomen dat jongeren de overstap naar het criminele circuit maken. Hiervoor zet de regio in op o.a. het project Jonge aanwas: onderdelen uit het programma Preventie met gezag worden uitgerold over de gehele regio. Daarnaast wordt in het kader van preventie rioolwateronderzoek uitgevoerd in samenwerking met Wetterskip Fryslân.

3. Natuurlijk in balans

3A Landschap, landbouw en water

- Creatie van een bioregio. Focus op natuurinclusieve landbouw met aandacht voor de bodem en herstel van de biodiversiteit. Dat maatschappelijke draagvlak heeft en economisch rendeert.
- Integrale aanpak verzilting. Kennis vergaren over zoetwater en hoe dit kan worden behouden. En kijken naar mogelijkheden om landbouw voort te zetten op zilte gronden.
- Onderzoek havenslib Onderzoek of havenslib geschikt is om in de landbouw toe te passen.
- Verduurzamen van de regionale voedselsector. Focus op korte ketens, gezondheid en vitaliteit van het platteland.

3B Energielandschap

- Het Energielandschap. Onderzoek en uitwerking van een innovatieve manier om een nieuw landschap te creëren waarin verschillende uitdagingen (schone opwek energie, verzilting, verzakking, gebrek aan biodiversiteit, nieuwe manier van landbouw) integraal wordt benaderd.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

- Oprichten regionale energiecoöperatie. In deze energiecoöperatie werken gemeenten samen met bestaande initiatieven en inwoners om werk te maken van de regionale energievoorzieningen.
- Oprichten ontwikkelingsfonds voor duurzame energie. Inwoners investeren in regionale energieopwekking en halen er zelf direct rendement uit.

Artikel 4 – Beoogde resultaten

Partijen spannen zich in om binnen de Regio Deal Noardwest Fryslân de volgende resultaten te bereiken:

1. Vitale economie

1A Hands on Valley. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Kennismakelaars zijn aangesteld.
- Een programma van innovatietafels is opgezet.
- Een ondernemers- en mentorprogramma is opgezet.
- Een agrifoodhub is gecreëerd.
- Een maritieme hub is gecreëerd.
- Opgeleverd acquisitie en onderzoek voor de modernisering van bedrijventerreinen.
- Opgeleverd regiomarketing en behoefteonderzoek.

1B Leven Lang Leren. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Een onderwijsprogramma voor Leren en werken in je eigen regio is uitgevoerd.
- Er zijn coaches aangesteld voor het verbeteren afbouw arbeidsmarkt.
- Er is een werkcarrousel per sector om Potentiële werknemers te koppelen aan bedrijven.
- Er is een verbeterplan arbeidsmigranten in uitvoering.
- Academie van Franeker. Er zijn onderwijsmogelijkheden van de academie uitgebouwd.

1C Beleef Noardwest. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Er is ingezet op de versterking van de kwaliteit en toegankelijkheid van de regio, versterking van de beleving van de Waddenkust en eilandtoerisme en versterking van waterrecreatie.
- Er is een aanpak verbetering regiomarketing.

1D Nieuwe mobiliteit. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Er is een overkoepelende mobiliteitsvisie.
- Er zijn verschillende soorten mobiliteitshubs opgericht.
- Via een digitaal kanaal zijn meerdere soorten mobiliteitsservices aangeboden.
- Er zijn pilots gestart met een andere wijze van WMO vervoer.
- Er zijn pilots gestart waarin inwoners taken op het gebied van mobiliteit van de overheid hebben overgenomen.
- De communicatie & marketing rond nieuwe mobiliteit is operationeel.

2. Kwaliteit van leven

2A Vitale kernen. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Er is in kaart gebracht wat de status is van de kernen in Noardwest Fryslân voor een integrale aanpak voor de vitaliteit.
- In 10 prioritaire kernen (of wijken) waar de leefbaarheid onder druk staat of dreigt te staan is de regio tot concrete maatregelen gekomen om de leefbaarheid te versterken.

2B Ondernijning. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Er is een aangescherpt ondernijningsbeeld ontwikkeld.
- Er zijn 3 innovatieve controle en onderzoeksmethoden ontwikkeld en getest.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

- Er is geïnvesteerd in zorg- en preventiestructuren.

3. Natuurlijk in balans

3A Landschap, landbouw en water. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Er is een bioregio Noardwest gecreëerd.
- Er is een integrale aanpak verzilting gemaakt.
- Er is onderzoek gedaan of havenslib geschikt is om in de landbouw toe te passen
- Er is een start gemaakt met het verduurzamen van de regionale voedselsector

3B Energielandschap. Beoogd wordt o.a. de volgende resultaten te bereiken:

- Het energielandschap is verder uitgewerkt.
- Er is een regionale energiecoöperatie opgericht.
- Er is een ontwikkelingsfonds voor duurzame energie opgericht.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

Deel 2 Uitvoering & rapportage

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Noardwest Fryslân

Artikel 5 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal Noardwest Fryslân. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Noardwest Fryslân zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de ambitie, het doel, de beoogde resultaten en de aanpak van de Regio Deal Noardwest Fryslân zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 4. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van regio Noardwest Fryslân te realiseren.
2. BZK reserveert maximaal € 20 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Maximaal 3% van de totaal ontvangen rijksbijdrage mag aan uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) worden besteed. Van dit percentage kan onder omstandigheden en voldoende onderbouwd worden afgeweken.
De regiopartners reserveren minimaal een bedrag van in totaal € 20 mln inclusief eventueel verschuldigde BTW aan regionale financiering voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale rijksbijdrage ¹⁾	Regionale financiering ¹⁾	Totaal bedrag
Pijler Vitale Economie	€ 8,7 mln.	€ 7,9 mln.	€ 16,6 mln.
Pijler Kwaliteit van leven	€ 8,0 mln.	€ 7,9 mln.	€ 15,9 mln.
Pijler Natuurlijk in Balans	€ 2,7 mln.	€ 3,6 mln.	€ 6,3 mln.
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 0,6 mln.	€ 0,6 mln.	€ 1,2 mln.
Bijdragen totaal maximaal	€ 20 mln.	€ 20 mln.	€ 40 mln.

¹⁾ Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde BTW.

3. De verdeling opgenomen in de tabel in het tweede lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, een gewijzigde verdeling afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal Noardwest Fryslân is artikel 12 van toepassing.

Artikel 6 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Noardwest Fryslân gemeente Waadhoeke de rol zal vervullen van regiokassier. De regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de financiële kaders, zoals verwoord in de Regeling specifieke uitkering Regio Deals vierde tranche.

3. Governance uitvoering Regio Deal Noardwest Fryslân

Artikel 7 - Rijk-Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Noardwest Fryslân en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg zorgt voor de coördinatie van de inzet van Partijen in het kader van de uitvoering van Regio Deal Noardwest Fryslân, de daarbij behorende uitwisseling van informatie en voor het bespreken van de voortgang, inclusief de in artikel 8 bedoelde monitoring.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, uiterlijk in de maand september, ten behoeve van de bespreking van de in artikel 8, tweede lid, bedoelde jaarlijkse voortgangsrapportage Regio Deal Noardwest Fryslân.
3. Het Rijk-Regio-overleg formuleert en bewaakt de kaders waarbinnen de uitvoering van de Regio Deal Noardwest Fryslân plaatsvindt.
4. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
 - a. vanuit de ministeries van het Rijk:
 - i. Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;
 - ii. Economische Zaken en Klimaat;
 - iii. Justitie en Veiligheid;
 - iv. Infrastructuur en Waterstaat;
 - v. Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - vi. Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
 - b. vanuit de Regio:
 - i. Provincie Fryslân;
 - ii. Gemeente Harlingen;
 - iii. Gemeente Waadhoeke;
 - iv. Gemeente Leeuwarden;
 - v. Wetterskip Fryslân.
5. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze. Voor de uitvoering van de Regio Deal Noardwest Fryslân maakt het Rijk-Regio-overleg hiertoe nadere werkafspraken en legt deze vast. Onder meer wordt in deze werkafspraken vastgelegd op welke wijze de Partijen verantwoording afleggen aan hun volksvertegenwoordigers en achterbannen.

4. Monitoring, evaluatie en communicatie Regio Deal Noardwest Fryslân

Artikel 8 – Evaluatie en voortgang

Toelichting: in de Regio Deals zoeken we de balans tussen leren en verantwoorden. We willen dan ook naast de (voortgang op de) te realiseren projecten en resultaten, bekijken wat er is geleerd over wat de regionale opgave veroorzaakt en hoe deze effectief kan worden aangepakt.

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een evaluatie-aanpak waarmee bijgehouden kan worden of de afgesproken inzet en aanpak (artikel 3) bijdraagt aan de doelen (artikel 2) van de Regio Deals. De beginsituatie en evaluatie-aanpak zijn beschreven in het voorjaar van 2024.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
 - a. de voortgang van de initiatieven en projecten;
 - b. in hoeverre partijen op schema liggen om de beoogde resultaten (artikel 4) te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan de minister.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokken provinciale staten, gemeenteraden, algemene besturen informeren. BZK gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. BZK draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (o.m. de resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

Artikel 9 – Communicatie

1. Partijen communiceren eensluidend over de Regio Deal Noordwest Fryslân. Hiertoe wordt gewerkt met een kernboodschap. De kernboodschap is: 'Met de Regio Deal Noordwest Fryslân wordt een stevige impuls gegeven aan de realisatie van de ambitie om met een integrale aanpak Noordwest Fryslân te ontwikkelen tot koploper duurzaam brede welvaart in perifere regio's binnen Nederland. De regio streeft naar een structuurversterking van de regionale economie, meer innovatiekracht en ondernemerschap, passende banen voor alle inwoners, ontwikkelingsmogelijkheden en kansen voor jongeren, een gezonde leefomgeving, vitale kernen en dorpen, duurzame energie, een goede bereikbaarheid, gezonde natuur en behoud van het landschap.'
2. De communicatie over de Regio Deal Noordwest Fryslân verloopt primair vanuit de regio door de Regio, via Gemeente Waadhoeke. Het Rijk draagt de kernboodschap ook uit via zijn eigen kanalen.
3. Er wordt een gezamenlijk communicatieplan besproken en nader afgesproken door het in artikel 7 bedoelde Rijk-Regio-overleg.
4. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Noordwest Fryslân vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in het kader van de Regio Deal Noordwest Fryslân. Hiervoor worden in het Rijk-Regio-overleg nadere werkafspraken gemaakt.

5. Slotbepalingen

Artikel 10 – Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 11 – Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 12 – Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen, conform het gestelde in lid 2 tot en met 4 van dit artikel.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek tot wijziging schriftelijk kenbaar heeft gemaakt aan het programmteam Regio Deals BZK. Het programmteam Regio Deals BZK informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en draagt zorg voor agendering van het wijzigingsverzoek in het Rijk-Regio overleg. Wanneer vertegenwoordigers van Partijen niet kunnen deelnemen aan het Rijk-Regio overleg, kunnen zij hun instemming kenbaar maken via een e-mail.
3. Nadat alle Partijen aan het programmteam Regio Deals BZK kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt dit vastgelegd in het verslag van het Rijk-regio overleg. Het wijzigingsvoorstel wordt verwerkt in een addendum, die door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties wordt ondertekend. Het addendum, het verslag van het Rijk-Regio overleg en de verklaringen tot instemming worden als bijlage aan deze Regio Deal gehecht.

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

4. Het addendum wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

Artikel 13 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Noardwest Fryslân met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Noardwest Fryslân krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 14 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Noardwest Fryslân als nieuwe partijen toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit het convenant voortvloeien te aanvaarden.
1. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Noardwest Fryslân wordt gericht aan het programmteam Regio Deals BZK. Het programmteam informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
2. Zodra alle Partijen aan het programmteam Regio Deals BZK schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Noardwest Fryslân en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
3. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Noardwest Fryslân gehecht.

Artikel 15 - Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal of van afspraken die daarmee samenhangen, bij de bevoegde rechter geen beroep doen.

Artikel 16 - Counterparts

De Regio Deal Noardwest Fryslân kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 17 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Noardwest Fryslân.

Artikel 18 - Inwerkingtreding en looptijd

Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2028.

Artikel 19 - Openbaarmaking

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. BZK rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Artikel 20 - Strijd met Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals

Enige bepaling in deze Regio Deal die in strijd is met de Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in

BIJLAGE 5

CONVENANT REGIODEAL

bestuursrechtelijke zin is vastgesteld) moet als niet-bindend worden beschouwd en zal, voor zover nodig, verwijderd en vervangen dienen te worden door een bepaling die bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Regio Deal blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 21 - Ongeldigheid

Indien een bepaling van de Regio Deal in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Regio Deal blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 22 - Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.
2. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend.

BIJLAGE 6

INDICATOREN VAN DE O-METING

Doelrealisatie Vitale economie

	Indicator	O-meting
Structuurversterking regionale economie	Bruto binnenlands product**	
	Grootste sectoren*	
	Besteedbaar huishoudinkomen	
	Huishoudens met lage inkomensgrens*	
	Arbeidsparticipatie*	
	Werkloosheid*	
Doorstroming van leren naar werk	Schooladviezen*	
	% jongeren dat werk vindt in de regio***	Scholen
Toerisme en recreatie	Leven lang leren	Panel
	Aantal bezoekers**	
	Waardering vrijetijdsvoorzieningen	Panel
	Algemeen oordeel over toerisme	Panel
Mobiliteit	Waardering recreatief en toeristisch aanbod **	
	Uitgave bezoeker per vakantie*	
	Reistijd woon – werkverkeer	Panel
	Verhuisoverwegingen	Panel

Doelrealisatie Kwaliteit van leven

Vitale kernen	Vertrek jongeren***	GBA
	woonomgeving	Panel
	Tevredenheid met het leven	Panel
	Rapportcijfer tevredenheid met voorzieningen	Panel
	Sociale cohesie	
	Ervaren eenzaamheid*	
	Tevredenheid met vrije tijd*	
	Voldoende eigen regie*	
	Vrijwilligerswerk	Panel
	Ervaren gezondheid	Panel
	Levensverwachting*	
	Afstand tot de basisschool*	
Minder ondermijning	Afstand tot de huisarts*	
	Vertrouwen in politie	Panel
	Gevoel van veiligheid buurt/wijk	Panel
	Geregistreerde misdrijven*	
	Aantal jongeren in criminaliteit *	

Doelrealisatie Natuurlijk in balans

Landschap, landbouw en water	Kwaliteit zoetwater***	Wetterskip
	Kwantiteit zoetwater***	Wetterskip
	% bewoners dat positief staat tegenover lokaal voedsel	Panel
	Zorgen over landschap	Panel
Energielandschap	Hoeveelheid duurzaam opgewekte energie**	

* indicator geldt voor Harlingen en Waadhoeke , dus zonder deel Leeuwarden

** bron lastig te vinden, niet op gemeenteniveau beschikbaar of meting niet regelmatig uitgevoerd

*** afhankelijk van bron bij derden

BIJLAGE 7

COMMUNICATIEFRAME

© Strategisch communicatieframe Regio Deal Noordwest

Interne situatie

- Wat is de scope
- Regionaal samenwerken is nieuw
- Gezamenlijkheid benadrukken
- Hoe hou je iedereen op hetzelfde kennisniveau
- Wie praat wanneer namens Regio Deal (verschillende programmalijnen)
- Afstemming/ besluitvorming op hetzelfde moment
- Bij SEAP is al duidelijke communicatie
- (Nog geen) richting, samenhang en lijn in de communicatie. Een gedragen missie, visie en communicatiestrategie moeten sterk richting geven aan de communicatie over de hele lijn. (onderscheid in algemene communicatie en projectcommunicatie)
- Complex door aanpak binnen Regio Deal (wat moet via welke partner/ geld)
- Waar vinden we onze informatie
- Communicatie bij verschillende programmalijnen
- Wat is de planning van het programma?

Betrokkenen

Volksvertegenwoordigers
Andere projecten / programma's en initiatieven in het gebied
Rijk
Bestuurders eigen organisatie
Gebiedsteam WF (Froukje Grijpstra)

Accountability

Middelen/randvoorwaarden

Visie op communicatie

- Communicatie is van iedereen.
- Communicatie volgt inhoud
- Complexe materie begrijpelijk maken en aantrekkelijk aanbieden;
- Samenwerking centraal
- Projecten zijn de basis van waaruit communicatie komt

Ambitie

Communicatiedoelstellingen

- Samenhang in communicatie creëren door een gezamenlijke strategie te ontwikkelen
- Uitdragen dat we samen de schouders eronder zetten
- Respect voor eigen besluitvormingsprocessen
- Interne communicatie gaandeweg laten overvloeien in externe communicatie

Benadrukken van Regio Deal Noordwest

- Gezamenlijkheid (partner meenemen naar Raad)

Communicatiestijl Regio Deal Noordwest

- (Pro)actief / doen
- Open
- Persoonlijk (hoe persoonlijker, hoe beter)
- Enthousiast
- Realistisch

Wat levert werkgroep Communicatie?

- Communicatie-/mediastrategie
- Advisering en uitvoering
- Communicatieaanpak op strategisch, tactisch en operationeel niveau
- Richting inwoners laten zien; wat bereiken we inhoudelijk;
- Richting Rijk laten zien wat we doen;
- Informatie is aantrekkelijk en behapbaar
- Terugkoppeling over inzet/voortgang communicatie en communicatiemiddelen
- Programmateam is eindverantwoordelijk voor communicatie

Middelen

- Communicatiebudget
- Capaciteit – programma – project
- Interne nieuwsbrief
- Websites partners
- LinkedIn
- Social Media partners
- Regio Deal dagen
- Centraal mailadres
- Huisstijl? Logo?

Randvoorwaarden

- Wederzijds vertrouwen en eerlijkheid
- Commitment aan communicatiestrategie
- Kaders en planning helder krijgen
- Communicatie op programmaniveau en projectniveau

Externe situatie

- Wie is de Regio Deal? Wie kunnen we waarvoor benaderen? En hoe?
- Wat is Regio Deal? Wat kunnen stakeholders ervan verwachten?
- Andere programma's/ projecten in het gebied
- Niet alle projecten ontstaan vanuit de Regio Deal. Regio Deal is een plus op bestaand project
- Algemene comm. over brede welvaart. Daarnaast inhoudelijke comm. Waar externe stakeholders bij betrokken zijn
- FPLG

Advies en aanpak

- Stakeholderanalyse maken
- Kernboodschappen en communicatiestijl integraal uitwerken en toepassen
- Planning helder krijgen om communicatiestrategie verder te krijgen
- Kaders helder krijgen om communicatiestrategie verder uit te werken
- Communicatie- en participatiestrategie uitwerken en toepassen;
- Communicatiekalender maken
- Interne communicatie optuigen

BIJLAGE 8

RISICO'S

Nr.	Risico	Effect (tijd, geld, imago, kwaliteit)	Beheersmaatregel(en)	Effect na beheersmaatregel(en)
1	Bemensing van de organisatie komt onvoldoende tot stand of de continuïteit is niet gewaarborgd.	Uitvoering raakt vertraagd	Aansluiten op bestaande uitvoeringsstructuren bij partners zo veel als mogelijk in-kind Bundelen van capaciteitsvraagstukken en deze in één keer oplossen Fryske Flexpool inzetten Raamovereenkomst	
2	Cofinanciering van regiopartner is niet georganiseerd.	Financiering komt niet of niet tijdig, projecten kunnen niet worden uitgevoerd	Tijdig herkennen en (bestuurlijk) actie ondernemen Processen in kaart brengen en aan de voorkant goed inregelen projectplanning maken op programmaniveau	
3	In-kind uren omzeild door opvoeren uren als cofinanciering	Gaat ten koste van ambities/doelen en resultaten	Goede (werk)afspraken/spelregels vastleggen over wat onder cofinanciering en in-kind wordt verstaan	
4	Onvoldoende commitment bij Regiodeal	Effect op het imago van de Regiodeal. Weinig uitstraling naar buiten toe.	Ambtelijk en bestuurders tijdig meenemen en betrekken bij voorbereiding. Ervoor zorgen dat er (snel) een resultaat is dat gezamenlijk gevierd kan worden.	
5	Vertraging onderzoeken en opstellen van PvA	Uitvoering raakt vertraagd	Goede afspraken maken met themalijntrekkers Hulp organiseren Goede (continue) afstemming onderling ihkv eenduidige uitwerkingen PvA's.	
6	Stroperige besluitvormingstrajecten door verschillende niet gestroomlijnde/afgestemde procedures	Vertraging besluitvorming BT	Zie 2.	
7	Personele wisselingen op project/DO/Bestuurlijk niveau	Uitvoering raakt vertraagd	Goede vastlegging van afspraken, dossiervorming en archivering op orde maken zodat overdrachten soepel verlopen.	
8	Onvoldoende betrokkenheid van inhoudelijke collega's bij de partners	Uitvoering raakt vertraagd	Naast regiodealdag (bestuurlijk) ook één of enkele ambtelijke momenten jaarlijks organiseren om collega's mee te nemen (actief). Nieuwsbrieven opstellen en verspreiden.	
9	Elkaar 'kwijtraken' onderweg, onvoldoende gezamenlijke richting. Partners blijven in eigen koker	Uitvoering raakt vertraagd, effect op imago Regiodeal omdat samenwerking niet (goed) tot uitdrukking komt	Rol programmamanager en themalijntrekkers om dit tijdig te signaleren en zorgen dat alle partners goed worden meegenomen en betrokken blijven.	
10	Financiële administratie van het programma niet op orde	Risico op over-onderschrijdingen programmabudget en/of geen regiofinanciering	Goede afspraken leggen tussen de financials en de programmasecretaris en de regiokassier	